

PRILOGA 1: PRAVILA O POGOJENOSTI

Izrazi, uporabljeni v tej prilogi, pomenijo:

PZR – predpisane zahteve ravnanja

DKOP – standardi za dobre kmetijske in okoljske pogoje

OBMOČJE: PODNEBJE IN OKOLJE

GLAVNA ZADEVA: PODNEBNE SPREMEMBE (BLAŽENJE IN PRILAGAJANJE NANJE)

DKOP 1: OHRANJANJE TRAJNEGA TRAVINJA NA PODLAGI DELEŽA TRAJNEGA TRAVINJA V PRIMERJAVI S KMETIJSKO POVRŠINO NA NACIONALNI RAVNI

NAČIN DELOVANJA	UKREP	SMERNICE	ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA
Ohranjanje trajnega travinja na podlagi deleža trajnega travinja v primerjavi s kmetijsko površino	Splošna zaščita pred preusmeritvijo v druge kmetijske uporabe za ohranitev zalog ogljika.	<p>Reševanje vprašanj podnebnih sprememb (prilagajanje in ublažitev) glede na zmogljivost trajnih travnikov za skladiščenje in odlaganje ogljika iz ozračja</p> <p>DKOP prispeva k preprečevanju spreminjanja trajnih travnikov v druge kmetijske rabe z namenom ohranjanja zalog ogljika.</p> <p>Prispeva tudi k varovanju voda, k preprečevanju erozije, k zaščiti kakovosti tal in k biotski raznovrstnosti.</p>	<p>1) Ohranjanje trajnega travinja na podlagi deleža trajnega travinja v primerjavi s celotno površino kmetijskih zemljišč na ravni države v primerjavi z letom 2018.</p> <p>Vzdrževanje razmerja trajnega travinja glede na celotno površino kmetijskih zemljišč se zagotavlja na ravni države. Izhodiščno leto predstavlja stanje v letu 2018.</p> <p>Razmerje se glede na leto 2018 ne sme zmanjšati za več kot 5 %. V primeru, da se bo zmanjšanje razmerja približalo 5 % (delež zmanjšanja preseže 4,5 %), se bo na nivoju države vzpostavil poseben sistem, kjer se bo zahtevalo posebno predhodno odobritev oranja trajnega travnika na nivoju zadevnega kmetijskega gospodarstva. V primeru, da se razmerje glede na leto 2018 zmanjša za 5 %, bodo zadevne kmetije dolžne spremenjeno trajno travinje vrniti nazaj v trajno travinje.</p>

DKOP 2: VAROVANJE MOKRIŠČ IN ŠOTIŠČ

NAČIN DELOVANJA	UKREP	SMERNICE	ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA
Varovanje mokrišč in šotišč	Varstvo z ogljikom bogate prsti	<p>Zaščita z ogljikom bogatih tal.</p> <p>Ohranjanje šotišč in mokrišč kot pomembne zaloge ogljika. Zmanjšanje nadaljnje degradacije območij, ki so podvržena izčrpavanju zalog ogljika; to je pomembno z vidika blaženja posledic in prilagajanja podnebnim spremembam.</p> <p>Mokrišča in šotišča predstavljajo ekosisteme z visoko biotsko pestrostjo, nudijo življenjski prostor številnim vrstam, predvsem pticam, ne nazadnje pa njihovo ohranjanje prispeva h kvalitetnejši pitni vodi in tal (visoka zmogljivost zadrževanja vode in njenega prečiščevanja).</p> <p>Območje mokrišč in šotišč je določeno v sloju MOKR_SOT.</p>	2) Travniške površine na območju mokrišč in šotišč je prepovedano preoravati, požigati, nasipavati ali kakor koli posegati v zgornji sloj tal/travno rušo.
			3) Orne površine in površine trajnih nasadov na območju mokrišč in šotišč so obdelane plitvo. Prepovedano jih je požigati ali nasipavati.
			4) Prepovedano je izkopavanje / izkoriščanje šote.

			<p>5) Površine na območju mokrišč in šotišč so obdelane vsaj enkrat na dve leti, vendar pa je treba izvajati ukrepe za omejitev širjenja tujerodnih rastlin z invazivnim potencialom in ukrepe za preprečitev širjenja zaraščanja.</p> <p>6) Prepovedano je izsuševanje in spreminjanje vodnih režimov. Vzdrževanje osuševalnih sistemov se izvaja v skladu z letnim programom vzdrževanja, ki ga pripravi Državna javna služba oziroma se vzdržujejo na način, da se ohrani mokrotni značaj površin.</p> <p>7) Na površinah na območju mokrišč in šotišč je prepovedana uporaba organskih in mineralnih gnojil.</p> <p>8) Na kmetijskih površinah znotraj območja mokrišč in šotišč je prepovedana reja na prostem.</p>
--	--	--	--

DKOP 3: PREPOVED SEŽIGANJA ORNIH STRNIŠČ, RAZEN ZARADI ZDRAVSTVENEGA VARSTVA RASTLIN

NAČIN DELOVANJA	UKREP	SMERNICE	ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA
Vzdrževanje ravni vsebnosti organskih snovi v prsti	Standard prispeva k ohranjanju in povečevanju zalog ogljika v tleh.	Žetveni ostanki so bogat vir organske snovi, ki je nujna za rodovitnost tal. Vesten gospodar v skladu z dobro kmetijsko prakso žetvene ostanke primerno obdelava in jih zaorje oziroma jih porabi za steljo živalim ter jo vrne tlom v obliki hlevskega gnoja. Kot žetveni ostanki se štejejo strnišča in slama po žetvi strnih žit, oljnic ali koruze za zrnje.	9) Žetveni ostanki na ornih strniščih se ne smejo kuriti.
			10) Sežiganje travniških površin kot edini način obdelave v tekočem letu ni dovoljeno.

GLAVNA ZADEVA: VODA

PZR 1: NADZOROVANJE RAZPRŠENIH VIROV ONESNAŽEVANJA S FOSFATI

PREDPIS EU	ZAHTEV IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEV ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
<p>Direktiva 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike:</p> <p>člena 11(3)(e) in 11(3)(h) glede obveznih zahtev za nadzorovanje razpršenih virov onesnaževanja s fosfati</p>	<p>Člen 11 Program ukrepov 3. „Osnovni ukrepi“ so najmanjše zahteve, ki jih je treba izpolniti, in jih sestavljajo:</p> <p>(e) nadzor nad odvzemanjem sladke površinske in podzemne vode ter zajezovanjem sladke površinske vode, skupaj z registrom ali registri odvzemov vode in zahtevo za predhodno dovoljenje za odvzem in zajezitev. Ta nadzor se redno preverja in po potrebi posodobi. Države članice lahko iz tega nadzora izvamejo odvzeme ali zajezitve, ki nimajo pomembnega vpliva na stanje vode</p>	<p>5. točka 1. odstavka 125. člena Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15,65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)</p> <p>Pravilnik o vsebini vloge za pridobitev vodnega dovoljenja in o vsebini vloge za pridobitev dovoljenja za raziskavo podzemnih voda (Uradni list RS, št. 79/07)</p> <p>Pravilnik o vodni knjigi (Uradni list RS, št. 48/18)</p> <p>Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17 in 44/22)</p>	<p>125. člen (vodno dovoljenje) (1) Vodno dovoljenje je treba pridobiti za neposredno rabo vode za:</p> <p>5. namakanje kmetijskega zemljišča ali drugih površin</p> <p>92. člen Namakalni sistem se uvede z odločbo ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, iz katere so razvidni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meja območja namakalnega sistema; - katastrske občine in parcelne številke zemljišč znotraj območja namakalnega sistema; - katastrske občine in parcelne številke zemljišč, na katerih je predvidena gradnja odzemnega objekta, in - katastrske občine in parcelne številke zemljišč, na katerih je predvidena gradnja dovodnega omrežja, ki ni znotraj meje območja namakalnega sistema. 	<p>11) Za namakanje kmetijskih površin mora biti izdana odločba ali drug akt o uvedbi namakanja.</p>

	<p>(h) za razpršene vire, ki lahko povzročijo onesnaženje, ukrepi za preprečevanje ali nadzorovanje vnosa onesnaževal. Nadzor je lahko v obliki zahteve za predhodno ureditev, na primer prepoved vnašanja onesnaževal v vodo, ali za predhodno dovoljenje ali registracijo na podlagi splošnih zavezujočih pravil, kadar taka zahteva ni drugače predvidena v zakonodaji Skupnosti. Ta nadzor se redno preverja in po potrebi posodobi;</p>	<p>Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE))</p> <p>79.b člen</p> <p>Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22)</p> <p>Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu in uporabi čezmejnih vodotokov in mednarodnih jezer (Uradni list RS, 5/99)</p> <p>Zakon o ratifikaciji Konvencije o sodelovanju pri varstvu in trajnostni rabi reke Donave (Uradni list RS, 12/98)</p> <p>Zakon o ratifikaciji Konvencije o zaščiti Mediteranskega morja pred onesnaženjem (Uradni list RS, 11/92), zadnjič spremenjeno z Zakonom o ratifikaciji Sprememb Konvencije o varstvu Sredozemskega morja pred onesnaženjem (MSKVSM) (Uradni list RS, 102/2002)</p>	<p>79.b člen</p> <p>(varstveno območje površinskih voda)</p> <p>(1) Z namenom zavarovanja površinske vode pred onesnaženjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na kakovost površinske vode, lahko vlada določi varstvena območja na priobalnih zemljiščih in na vplivnem območju površinskih voda.</p> <p>(2) Na območjih iz prejšnjega odstavka se lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile ustrezno kakovost površinske vode, ali naloži lastnikom ali drugim posestnikom zemljišč na tem območju, da izvršijo ali dopustijo izvršitev ukrepov, s katerimi se zavaruje kakovost površinskih voda.</p> <p>(3) Omejitve in prepovedi iz prejšnjega odstavka se nanašajo na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prepoved ali določitev posebnih pogojev pri posegih v prostor, 2. prepoved ali omejitev opravljanja dejavnosti, 3. prepoved ali omejitev pri prevozu blaga ali ljudi. <p>(4) Lastninska pravica na zemljišču, ki je na območju varstvenega območja površinskih voda, se lahko po predpisih o razlastitvi odvzame ali omeji, če ni mogoče doseči zavarovanja kakovosti površinske vode z omejitvami in s prepovedmi iz prejšnjega odstavka.</p> <p>(5) Če je na istem območju določenih več varstvenih režimov ali režimov na ogroženem območju po tem zakonu, se uporablja tisti režim, ki je strožji.</p> <p>(6) V okviru varstvenega režima ali režima na ogroženem območju se lahko zahteva izdelava analize tveganja, s katero se ugotovi stopnjo tveganja za onesnaženje ali druge vrste obremenjevanja oziroma ogroženost, če je to določeno za posamezne posege z akti, s katerimi so določeni varstveni režimi in ogrožena območja po tem zakonu.</p> <p>(7) Minister predpiše podrobnejša merila za izdelavo analize tveganja iz prejšnjega odstavka.</p>	<p>12) MKGP z rednimi monitoringi ARSO spremlja stanje fosforja v površinskih vodah in v primeru, da se stanje poslabša in se ugotovi, da je poslabšanje posledica kmetijske dejavnosti, uvede ustrezne ukrepe za nadzor nad uporabo fosforja v kmetijstvu na prispevnih območjih površinskih voda, ki so obremenjene s fosforjem.</p>
--	--	--	---	--

PZR 2: VARSTVO VODA PRED ONESNAŽENJEM Z NITRATI IZ KMETIJSKIH VIROV

PREDPIS EU	ZAHTEV IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS, ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEV ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
Direktiva Sveta 91/676/EGS z dne 12. decembra 1991 o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov (UL L št. 375 z dne 31. 12. 1991, str. 1) zadnjič spremenjeno z Uredbo (ES) št. 1137/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek, določen v členu 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES, glede regulativnega postopka s pregledom Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Prvi del (UL L št. 311 z dne 21. 11. 2008, str. 1): člena 4 in 5	<p>Člen 4</p> <p>1. Države članice za zagotovitev splošne ravni varstva pred onesnaževanjem za vse vode v dveh letih po notifikaciji te direktive sprejmejo naslednje ukrepe:</p> <p>(a) izdelajo kodeks ali kodekse dobre kmetijske prakse, ki jih bodo kmetje izvajali prostovoljno in naj bi vključevali določbe, ki zajemajo vsaj točke iz Priloge II A;</p> <p>(b) pripravijo, kadar je to potrebno, program za spodbujanje uporabe kodeksa(-ov) dobre kmetijske prakse, ki predvideva tudi zagotavljanje usposabljanja in obveščanja kmetov.</p> <p>2. Države članice Komisiji predložijo podrobnosti o svojih kodeksih dobre kmetijske prakse in Komisija vključi podatke o teh kodeksih v poročilo iz člena 11. S pomočjo prejetih informacij lahko Komisija, če meni, da je to potrebno, da Svetu ustrezne predloge.</p> <p>Člen 5</p> <p>1. Države članice za uresničitev ciljev iz člena 1 v dveh letih po prvem imenovanju iz člena 3(2) ali v enem letu od vsakega dodatnega imenovanja iz člena 3(4) izdelajo delovne programe za imenovana ranljiva območja.</p> <p>2. Delovni program se lahko nanaša na vsa ranljiva območja na ozemlju države članice, če pa država članica meni, da je to primerno, se lahko za različna ranljiva območja ali dele območij izdelajo različni programi.</p>	3 odstavek 5. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)	Vodenje podatkov v skladu s Prilogo 5 te uredbe je obvezno za vse nosilce kmetijskih gospodarstev, pri katerih letni vnos dušika iz živinskih gnojil presega 350 kg N/leto, hkrati pa letna obremenitev z živinskimi gnojili presega 140 kg N/ha kmetijskih površin, za KMG-je, ki gnojijo površine, nagnjene k površinskim vodam, ter so v neposredni bližini površinskih voda, in KMG-je, ki gnojijo z mineralnimi gnojili po 1. 9., ter za upravičence za EK, KOPOP, SOPO in LOPS za GERK-e, na katerih uveljavljajo posamezno shemo, intervencijo, podintervencijo oziroma operacijo..	13) Nosilec KMG vodi podatke o uporabi organskih in mineralnih gnojil v skladu s Prilogo 5 te uredbe
		8. člen Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)	8. člen (1) Gnojenje s tekočimi organskimi gnojili je na kmetijskih zemljiščih prepovedano od 15. novembra do 1. marca. (2) Ne glede na prejšnji odstavek je gnojenje s tekočimi organskimi gnojili na kmetijskih zemljiščih prepovedano	14) Tekoča organska gnojila se ne uporabljajo v obdobju prepovedi. Minister, pristojen za kmetijstvo, lahko dovoli podaljšanje obdobja gnojenja s tekočimi organskimi gnojili (razen digestata) za največ

	<p>3. V delovnih programih se upoštevajo:</p> <p>(a) razpoložljivi znanstveni in tehnični podatki, predvsem glede vnosa dušika, ki izvira iz kmetijskih in drugih virov;</p> <p>(b) razmere v okolju v ustreznih regijah zadevne države članice.</p> <p>4. Delovni programi se izvedejo v štirih letih od izdelave in so sestavljeni iz naslednjih obvezujočih ukrepov:</p> <p>(a) ukrepov iz Priloge III;</p> <p>(b) ukrepov, ki so jih države članice predpisale v kodeksu(-ih) dobre kmetijske prakse, izdelanih skladno s členom 4, razen tistih, ki so bili nadomeščeni z ukrepi iz Priloge III.</p> <p>5. Države članice v okviru delovnih programov sprejmejo tudi vse dodatne ali okrepljene ukrepe, za katere menijo, da so potrebni, če se na začetku izvajanja ali glede na izkušnje pri izvajanju delovnih programov izkaže, da ukrepi iz odstavka 4 ne bodo zadostovali za uresničitev ciljev iz člena 1. Pri izbiri teh ukrepov države članice upoštevajo njihovo učinkovitost in stroške v primerjavi z drugimi možnimi preventivnimi ukrepi.</p> <p>6. Države članice pripravijo in izvajajo primerne programe spremljanja stanja, da presodijo učinkovitost delovnih programov, izdelanih na podlagi tega člena.</p> <p>Države članice, ki uporabljajo člen 5 na svojem celotnem ozemlju, spremljajo delež nitratov v vodi (površinskih vodah in podzemnih vodah) na izbranih merilnih točkah, ki omogočajo določitev obsega onesnaženja vode z nitrati iz kmetijskih virov.</p> <p>7. Države članice vsaj vsaka štiri leta pregledajo in, če je potrebno, popravijo svoje delovne programe, vključno s kakršnimi koli dodatnimi ukrepi na podlagi odstavka 5. Komisijo obvestijo o kakršnih koli spremembah delovnih programov.</p>		<p>od 15. novembra do 15. februarja, če gre za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripravo zemljišč za setev jarih žit, trav in travno-deteljnih mešanic ali - pomladansko dognojevanje ozim in sejanega travinja. <p>(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena je gnojenje s tekočimi organskimi gnojili na kmetijskih zemljiščih z zeleno odejo v katastrskih občinah, določenih v Prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe, prepovedano od 15. decembra do 15. januarja, na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje pa od 1. decembra do 15. februarja.</p> <p>(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena je gnojenje s tekočimi organskimi gnojili na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje v katastrskih občinah, določenih v Prilogi 2 te uredbe, prepovedano od 1. decembra do 1. februarja, če gre za pripravo zemljišč za setev jarih žit, trav in travno-deteljnih mešanic.</p> <p>(5) Ne glede na prvi do četrty odstavek tega člena lahko minister, pristojen za kmetijstvo, dovoli podaljšanje obdobja gnojenja s tekočimi organskimi gnojili za največ trideset dni, vendar ne dlje kot do 15. decembra, na prizadetih območjih, če gre za nepredvidene ali izjemne okoliščine zaradi poplav in so bila kmetijska zemljišča poplavljen in tla zasičena z vodo v obdobju dvajsetih dni pred začetkom prepovedi iz prvega odstavka tega člena ter zato razvoz gnojil in gnojenje v predpisanih rokih nista bila mogoča.</p>	<p>trideset dni ob upoštevanju nepredvidenih ali izjemnih razmer, vendar ne dlje kot do 15. decembra, na prizadetih območjih, če gre za nepredvidene ali izjemne okoliščine zaradi poplav in so bila kmetijska zemljišča poplavljen in tla zasičena z vodo v obdobju dvajsetih dni pred začetkom prepovedi iz prvega odstavka tega člena ter zato razvoz gnojil in gnojenje v predpisanih rokih nista bila mogoča.</p>
--	---	--	--	--

8. a člen Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17, in 44/22 – ZVO-2)	<p>8.a člen</p> <p>(1) Gnojenje s hlevskim gnojem, kompostom ali digestatom, če slednji vsebuje več kakor 20 odstotkov suhe snovi, je na kmetijskih zemljiščih prepovedano od 1. decembra do 15. februarja.</p> <p>(2) Ne glede na prejšnji odstavek je gnojenje s hlevskim gnojem, kompostom ali digestatom, če slednji vsebuje več kakor 20 odstotkov suhe snovi, na kmetijskih zemljiščih z zeleno odejo v katastrskih občinah, določenih v Prilogi 2 te uredbe, prepovedano od 15. decembra do 15. januarja, na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje pa od 1. decembra do 1. februarja.</p> <p>(3) Določbe prejšnjih odstavkov tega člena ne veljajo za gnojenje kmetijskih rastlin v rastlinjakihi.</p>	15) Hlevski gnoj se ne uporablja v obdobju prepovedi, razen če se gnojijo kmetijske rastline v rastlinjakihi.
9. člen Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17, in 44/22 – ZVO-2)	<p>9. člen</p> <p>(1) Gnojenje z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, je prepovedano od 15. oktobra do 1. marca.</p> <p>(2) Ne glede na prejšnji odstavek je gnojenje ozimin z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, prepovedano od 1. decembra do 15. februarja.</p> <p>(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena je gnojenje z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, na kmetijskih zemljiščih z zeleno odejo v katastrskih občinah, določenih v Prilogi 2 te uredbe, prepovedano od 15. decembra do 15. januarja, na kmetijskih zemljiščih brez zelene odeje pa od 1. decembra do 1. februarja.</p> <p>(4) Vnos dušika v tla v obliki mineralnih gnojil v času od 1. septembra do začetka trajanja prepovedi iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ne sme presegati 40 kg N/ha.</p> <p>(5) Določbe prejšnjih odstavkov tega člena ne veljajo za gnojenje kmetijskih rastlin v rastlinjakihi.</p>	<p>16) V obdobju prepovedi se ne gnoji z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik, razen, če se gnojijo kmetijske rastline v rastlinjakihi.</p> <p>17) Na kmetijskem gospodarstvu se upošteva prepoved gnojenja ozimin z mineralnimi gnojili, ki vsebujejo dušik med 1. decembrom in 15. februarjem razen, če se gnojijo kmetijske rastline v rastlinjakihi.</p> <p>18) Na kmetijskem gospodarstvu vnos dušika v tla v obliki mineralnih gnojil v času od 1. septembra do začetka prepovedi ne presega 40 kg N/ha, razen, če se gnojijo kmetijske rastline v rastlinjakihi.</p>
1. odstavek 10. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17, in 44/22 – ZVO-2)	<p>10.člen</p> <p>(1) Gnojenje z organskimi in mineralnimi gnojili je prepovedano na poplavljenih tleh, na tleh, nasičenih z vodo, na tleh, prekritih s snežno odejo, in na zamrznjenih tleh.</p>	19) Na kmetijskem gospodarstvu se upošteva prepoved uporabe organskih in mineralnih gnojil na kmetijskih zemljiščih, kjer so poplavljena tla, tla, nasičena z vodo, tla, prekrita s snežno odejo, zamrznjena tla.
2. odstavek 10. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17, in 44/22 – ZVO-2)	<p>10.člen</p> <p>(2) Na strmih zemljiščih, ki so nagnjena k površinskim vodam, je treba odmerke organskih in mineralnih gnojil, ki vsebujejo dušik, razdeliti v več delov tako, da enkratni odmerek dušika ne presega 80 kg/ha.</p>	20) Na strmih zemljiščih, ki so nagnjena k površinskim vodam, odmerek dušika ob posameznem gnojenju ne presega 80 kg/ha. Za spremljanje predpisanih največjih odmerkov dušika ob posameznem gnojenju se vodijo podatki o vrsti, količini in času uporabe gnojila.
3. odstavek 10. člena Uredbe o varstvu voda pred	<p>10.člen</p> <p>(3) Poleg zahtev iz prejšnjega odstavka je treba na njivah,</p>	21) Na strmih zemljiščih z rabo njiva, ki so nagnjena k površinskim vodam, zagotavljajo

<p>onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15,12/17 in 44/22 – ZVO-2)</p>	<p>ki so na strmih zemljiščih, nagnjenih k površinskim vodam, zagotoviti enega od naslednjih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - njiva mora biti razmejena s prečnimi ozelenjenimi pasovi ali - med njivo in površinsko vodo mora biti najmanj 15 m širok pas zemljišča, porasel z zeleno odejo ali drugimi kmetijskimi rastlinami, ali - njiva mora biti obdelana prečno na strmino ali - njiva mora biti čez zimo prekrita z zeleno odejo. 	<p>enega od naslednjih ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> – njiva mora biti razmejena s prečnimi ozelenjenimi pasovi, ki preprečujejo odplavljanje gnojil, ali – med njivo in površinsko vodo mora biti najmanj 15 m širok pas zemljišča, porasel z zeleno odejo ali drugimi kmetijskimi rastlinami, ali – njiva mora biti obdelana prečno na strmino ali – njiva mora biti čez zimo prekrita z zeleno odejo.
<p>1. in 4. odstavek 11. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)</p> <p>11. in 65. člen Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)</p>	<p>11. člen</p> <p>(1) Vnos gnojil v tla ali na tla je prepovedan na kmetijskih zemljiščih v zaraščanju ter na nerodovitnih in vodnih zemljiščih.</p> <p>(3) Če za območje okoli objekta za zajem pitne vode, ki je vključen v sistem javne oskrbe s pitno vodo, ni določen vodovarstveni režim, sta do sprejetja vodovarstvenih režimov v skladu z zakonom, ki ureja vode, vnos tekočih organskih gnojil v tla ali na tla in preoravanje trajnega travinja prepovedana v razdalji 100 m od tega objekta.</p> <p>(4) Ob vodotokih je prepovedan vnos gnojil na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini, določeni z zakonom, ki ureja vode.</p>	<p>22) Na kmetijskem gospodarstvu se upošteva prepoved vnosa gnojil na priobalnih zemljiščih površinskih voda, in sicer v tlorisni širini 15 m od meje brega voda 1. reda in 5 m od meje brega voda 2. reda.</p>
	<p>11. člen</p> <p>(vodno zemljišče celinskih voda)</p> <p>(1) Zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, je vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: vodno zemljišče).</p> <p>(2) Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe.</p> <p>(3) Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja.</p> <p>(5) Vodno zemljišče je lahko v lasti osebe zasebnega ali javnega prava.</p> <p>(6) Minister predpiše podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča.</p> <p>65. člen</p> <p>(prepoved gnojenja in uporabe sredstev za varstvo rastlin)</p> <p>Prepovedano je gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo</p>	<p>23) Vnos gnojil v tla ali na tla je prepovedan na kmetijskih zemljiščih v zaraščanju ter na nerodovitnih in vodnih zemljiščih.</p>

<p>Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda (Uradni list RS, št. 58/18)</p> <p>2., 3. in 5.</p>	<p>rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda, in pet metrov od meje brega voda 2. reda.</p> <p>2. člen (izrazi) Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:</p> <p>1) brežina je zemljišče v naklonu, ki skupaj z osnovno strugo tekočih celinskih voda ali z dnom stoječih celinskih voda določa vodno zemljišče;</p> <p>3. člen (določitev meje vodnega zemljišča tekočih celinskih voda) (1) Meja vodnega zemljišča tekočih celinskih voda se določi na podlagi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stalne ali občasne prisotnosti tekočih celinskih voda in - osnovne struge, vključno z brežino, ter na podlagi ugotovitve izrazite geomorfološke spremembe. <p>5. člen (določitev meje vodnega zemljišča stoječih celinskih voda) (1) Meja vodnega zemljišča stoječih celinskih voda se določi na podlagi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stalne ali občasne prisotnosti stoječih celinskih voda, - dna stoječih celinskih voda, vključno z brežino, in - najvišjega zabeleženega vodostaja. 	
<p>12 in 12. a. člen Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)</p>	<p>12. člen (1) Živinska gnojila in bioplinska gnojevka, četudi ta ne vsebuje živinskih gnojil, se morajo skladiščiti v zbiralnikih tekočih živinskih gnojil, na gnojiliščih ali v drugih vodotesnih objektih (v nadaljnjem besedilu: skladišča za živinska gnojila). Skladišča za živinska gnojila morajo biti umeščena v prostor ter grajena in upravljana tako, da ne pride do nenadzorovanega iztekanja in onesnaženja vode ali tal. Biti morajo vodotesna, stabilna in odporna proti mehanskim, toplotnim ali kemičnim vplivom. Skladišča za živinska gnojila morajo biti redno vzdrževana. Ob poškodbah je treba živinska gnojila ali bioplinsko gnojevko hitro in varno uporabiti ali skladiščiti drugje tako, da ne pride do onesnaževanja vode ali tal. (2) Pretočni kanali in cevovodi, ki povezujejo hleve in skladišča za živinska gnojila ali skladišča za živinska gnojila med seboj, morajo biti vodotesni, stabilni, nepremični in</p>	<p>24) Na kmetijskem gospodarstvu so po vizualni oceni skladiščni prostori za živinska gnojila in bioplinsko gnojevko izdelani tako, da je preprečeno izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov v površinske ali podzemne vode ali v okolje.</p> <p>25) Na kmetijskem gospodarstvu imajo zadostne skladiščne zmogljivosti za skladiščenje živinskih gnojil in bioplinske gnojevke.</p> <p>26) Uležan hlevski gnoj se lahko začasno odloži na kmetijskem zemljišču v uporabi tako, da se vode ne onesnažujejo.</p>

odporni proti mehanskim, toplotnim ali kemičnim vplivom. Pretočni kanali in cevovodi morajo biti redno vzdrževani. Pri poškodbah kanala ali cevovoda pretakanje tekočih organskih gnojil ni dovoljeno.

(3) Zmogljivost skladišča za živinska gnojila mora biti prilagojena številu in vrsti živali na kmetijskem gospodarstvu in mora zagotavljati skladiščne zmogljivosti za najmanj šestmesečno skladiščenje. Najmanjše potrebne zmogljivosti skladišč za živinska gnojila so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe. Če kmetijsko gospodarstvo nima dovolj velikega skladišča za živinska gnojila, lahko manjkajoče zmogljivosti najame, kar mora biti izkazano z najemno pogodbo.

(4) Če se na kmetijskem gospodarstvu uporabljajo različni načini zbiranja živinskih gnojil, se najmanjše potrebne zmogljivosti skladišč za živinska gnojila, ki so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe, ustrezno preračunajo. Če se različni načini zbiranja živinskih gnojil uporabljajo za različne vrste ali kategorije rejnih živali, se potrebe po zmogljivostih za gnojevko, gnojnico ali hlevski gnoj računajo za vsako vrsto ali kategorijo živali posebej in se na koncu seštejejo. Če se izločki iste kategorije živali zbirajo na različne načine (npr. gnojevka na hodniku ob krmilni mizi in globoki nastil na ležalnem prostoru), potem mora kombinacija vseh načinov skladiščenja živinskih gnojil zadostiti potrebnim zmogljivostim iz preglednice 3 iz Priloge 1 te uredbe.

(5) Uležan hlevski gnoj se lahko začasno odloži na kmetijskem zemljišču v uporabi, ki ni nagnjeno k površinskim vodam, vendar ne dlje kakor dva meseca z obvezno menjavo lokacije vsako leto. Začasno odlaganje uležanega hlevskega gnoja mora biti od tekočih ali stoječih voda oddaljeno najmanj 25 m.

(6) Začasno odlaganje uležanega hlevskega gnoja je prepovedano v razdalji 100 m od objekta za zajem pitne vode, ki je vključen v sistem javne oskrbe s pitno vodo, če za območje okoli tega objekta ni določen vodovarstveni režim.

(7) Pri reji na globokem nastilu se hlevski gnoj lahko skladišči tudi v hlevu. V tem primeru se zahtevana zmogljivost skladišč za živinska gnojila iz tretjega odstavka tega člena zmanjša za prostornino skladišča v hlevu.

(8) Pri reji živali, ki se pasejo osem mesecev ali več, ni treba zagotavljati skladiščnih zmogljivosti, ki jih določa preglednica 3 iz Priloge 1 te uredbe. V tem primeru je

treba za vsak mesec bivanja živali v hlevu zagotoviti četrtno zmogljivosti, ki so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe.

(9) Skladišče za gnojnico ali gnojevko ni potrebno, če zaradi posebnih načinov reje in skladiščenja gnoja z nastilom gnojevka ali gnojnica ne nastajata.

(10) Ne glede na določbe tretjega odstavka tega člena mora biti zagotovljena najmanj šestina zmogljivosti skladišč za živinska gnojila, ki so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe, če kmetijsko gospodarstvo živinska gnojila predeluje in jih v različnih oblikah prodaja na trgu ali če živinska gnojila odstranjuje po predpisih, ki urejajo ravnanje z odpadki, kar mora biti izkazano z evidenčnimi listi ali drugimi knjigovodskimi listinami, iz katerih mora biti razvidna tudi količina predelanih, prodanih ali drugače odstranjenih živinskih gnojil.

(11) Ne glede na določbe tretjega odstavka tega člena je na območju katastrskih občin iz Priloge 2 te uredbe treba zagotoviti skladiščne zmogljivosti za najmanj štiri mesece, kar pomeni dve tretjini skladiščnih zmogljivosti, kakor so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe.

(12) Ne glede na prvi in peti odstavek tega člena se lahko perutninski gnoj z nastiljem skladišči na kmetijskem zemljišču v uporabi do največ šest mesecev z obvezno menjavo lokacije vsako leto, če:

- gre za gnoj iz talne reje,
- gnoj vsebuje več kot 400 g suhe snovi na kg,
- se gnoj nalaga v kup, katerega skupna prostornina je enaka ali manjša kot 30 m³,
- je kup v celoti prekrit z nepoškodovano vodoodporno folijo, ki mora segati čez vznožje kupa najmanj 1 m v vse smeri, da ne pride do zatekanja vode pod folijo,
- je folija obtežena ali kako drugače pritrdjena k tlom, da je onemogočeno razkritje zaradi vetra,
- je kup oblikovan in prekrit najpozneje v štirih dneh od začetka dovažanja gnoja,
- je kup oblikovan tako, da se na foliji, s katero je prekrit, ne nabira deževnica,
- je kup oddaljen od stoječih ali tekočih voda najmanj 25 m,
- je kup oddaljen več kot 100 m od objekta za zajem pitne vode, ki je vključen v sistem javne oskrbe s pitno vodo, če za območje okoli tega objekta ni določen vodovarstveni režim,
- kup leži neposredno ob hlevu ali je od naselja oddaljen več kot 300 m in

		<p>- kup ni na strmem zemljišču, na poplavnem zemljišču ali zemljišču, na katerem lahko zastaja voda.</p> <p>(13) Prostornina skladišč za perutninski gnoj z nastiljem, ki so urejena v skladu z zahtevami iz prejšnjega odstavka, se upošteva pri preverjanju najmanjših potrebnih zmogljivosti skladišč za živinska gnojila, kot jih določa tretji odstavek tega člena.</p> <p>(14) Določbe prvega in drugega odstavka tega člena se uporabljajo tudi za skladiščenje tekočih organskih gnojil, četudi ta ne vsebujejo živinskih gnojil.</p> <p>12.a člen</p> <p>(1) Določbe prejšnjega člena se ne uporabljajo za kmetijska gospodarstva, na katerih skupna letna količina dušika iz živinskih gnojil ne presega 150 kg in na katerih letna količina dušika iz živinskih gnojil, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali, ne presegajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 120 kg dušika pri govedu, drobnici in konjih, - 60 kg dušika pri prašičih in - 20 kg dušika pri perutnini in kuncih. <p>(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka mora biti skladiščenje živinskih gnojil urejeno tako, da je preprečeno izlivanje, izpiranje ali odtekanje izcedkov gnojnice ali izcedkov hlevskega gnoja v površinske ali podzemne vode ali okolje.</p> <p>(3) Določbe tega člena se ne uporabljajo za načine reje z zbiranjem gnojevke.</p>	
	<p>1. in 2. odstavek 5. člena ter 1. in 2. odstavek 6. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)</p>	<p>5. člen</p> <p>(1) Na območju iz 3. člena te uredbe letni vnos dušika iz živinskih gnojil ne sme presežati 170 kg N/ha kmetijskih zemljišč v uporabi na ravni kmetijskega gospodarstva.</p> <p>(2) Letni vnos dušika v tla z živinskimi gnojili se izračuna na podlagi podatkov o številu živali na kmetijskem gospodarstvu in letne količine dušika v živinskih gnojilih, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali in so prikazani v preglednici 1 v Prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe. Pri izračunu letnega vnosa dušika iz živinskih gnojil v tla se upoštevajo tudi podatki o prejeti ali oddani količini živinskih gnojil. Količina prejetih ali oddanih živinskih gnojil mora biti izkazana na obrazcu iz Priloge 3, ki je sestavni del te uredbe.</p> <p>6. člen</p> <p>(1) Kmetijsko gospodarstvo, na katerem nastajajo živinska gnojila v količinah, ki presegajo dovoljeni letni vnos dušika iz prvega odstavka prejšnjega člena, mora</p>	<p>27) Na kmetijskem gospodarstvu letni vnos dušika iz živinskih gnojil ne presega 170 kg N/ha kmetijskih površin.</p> <p>Letni vnos dušika v tla z živinskimi gnojili se izračuna na podlagi podatkov o številu živali na kmetijskem gospodarstvu in letne količine dušika v živinskih gnojilih, ki ga prispevajo posamezne vrste in kategorije rejnih živali in so prikazani v preglednici 1 v Prilogi 1, ki je sestavni del uredbe, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Pri izračunu letnega vnosa dušika iz živinskih gnojil v tla se upoštevajo tudi podatki o prejeti ali oddani količini živinskih gnojil. Količina prejetih ali oddanih živinskih gnojil mora biti izkazana na obrazcu iz Priloge 4, ki je sestavni del te uredbe.</p>

	<p>zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oddajo presežkov živinskih gnojil drugim uporabnikom kmetijskih zemljišč, - predelavo presežkov živinskih gnojil in njihovo prodajo na trgu v različnih oblikah ali - ravnanje s presežki živinskih gnojil v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke, in predpisi, ki urejajo ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi. <p>(2) Količina oddanega, prodanega ali na drug način odstranjenega dušika iz živinskih gnojil se izračuna na podlagi vsebnosti dušika v živinskih gnojilih iz preglednice 2 Priloge 1 te uredbe ali na podlagi analize dušika v teh gnojilih.</p>	
3. odstavek 6. člena ter 1., 2. in 5. odstavek 6. a člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)	<p>6. člen</p> <p>(3) Količina oddanih, prodanih ali na drug način odstranjenih živinskih gnojil mora biti izkazana na obrazcu iz Priloge 3 te uredbe, pri čemer mora biti obrazec izpolnjen vsakič na dan oddaje živinskega gnojila.</p> <p>6.a člen</p> <p>(1) Kmetijsko gospodarstvo, ki uporablja kupljena ali izven lastnega kmetijskega gospodarstva pridobljena živinska ali druga organska gnojila, mora količino kupljenega ali izven lastnega kmetijskega gospodarstva pridobljenega gnojila izkazati na obrazcu iz tretjega odstavka prejšnjega člena.</p> <p>(2) Kmetijsko gospodarstvo iz prejšnjega odstavka, ki uporablja digestat, mora k obrazcu iz tretjega odstavka prejšnjega člena priložiti tudi dokazilo o vsebnosti dušika v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata. Iz dokazila o vsebnosti dušika v digestatu mora biti razviden tudi delež dušika iz živinskih gnojil. Delež dušika iz živinskih gnojil v digestatu se izračuna na ravni bioplinske naprave v skladu s tretjim odstavkom tega člena.</p> <p>(5) Dokazila o oddaji ali prejemu živinskih in drugih organskih gnojil ter dokazila o vsebnosti dušika v prejetem gnojilu morajo zavezanci iz 4. člena te uredbe hraniti najmanj pet let.</p>	<p>28) Kmetijsko gospodarstvo, ki oddaja, prodaja ali drugače odstranjuje živinska gnojila ali uporablja kupljena ali zunaj lastnega kmetijskega gospodarstva pridobljena organska gnojila, ima za oddajo, nakup ali prejem organskih gnojil izpolnjen Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil, digestata in komposta iz Priloge 4 te uredbe.</p> <p>Kmetijsko gospodarstvo, ki uporablja digestat, mora k obrazcu priložiti tudi dokazilo o vsebnosti dušika v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata. Iz dokazila o vsebnosti dušika v digestatu mora biti razviden tudi delež dušika iz živinskih gnojil.</p> <p>Dokazila o oddaji ali prejemu živinskih in drugih organskih gnojil ter dokazila o vsebnosti dušika v prejetem gnojilu morajo zavezanci hraniti najmanj pet let.</p>
1. odstavek 13. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)	<p>3. člen</p> <p>(1) Gnojila je treba uporabljati v skladu s potrebami rastlin. Te se določijo na podlagi pričakovanih pridelkov, tipov tal, razmer v tleh, podnebnih razmer, rabe zemljišč in drugih pridelovalnih razmer. Ob upoštevanju navedenih dejavnikov mejna vrednost vnosa dušika v tla</p>	<p>29) Skupni letni vnos dušika pri gnojenju posameznih vrst kmetijskih rastlin ne presega predpisanih mejnih vrednosti, ki so navedene v preglednici 4 iz Priloge 1 Uredbe, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, razen če je večji vnos utemeljen z gnojilnim</p>

	na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč pri gnojenju posameznih vrst kmetijskih rastlin ne sme presegati mejnih vrednosti, ki so navedene v preglednici 4 iz Priloge 1 te uredbe.	načrtom.
2. in 3. odstavek 13. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)	13. člen (2) Letni vnos dušika iz organskih gnojil na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč ne sme presegati 250 kg N/ha. (3) Letni vnos dušika iz živinskih gnojil na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč se izračuna na podlagi vsebnosti dušika v živinskih gnojilih iz preglednice 2 iz Priloge 1 te uredbe ali na podlagi analize dušika v teh gnojilih.	30) Letni vnos dušika iz organskih gnojil na posamezno enoto rabe kmetijskih površin ne presega 250 kg N/ha. Letni vnos dušika iz živinskih gnojil na posamezno enoto rabe kmetijskih zemljišč se izračuna na podlagi vsebnosti dušika v živinskih gnojilih iz preglednice 2 iz Priloge 1 uredbe, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov ali na podlagi analize dušika v teh gnojilih
14. člen Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)	14. člen (1) Mineralna in organska gnojila morajo biti po površini, ki se gnoji, raztrošena enakomerno. Pri prevozu in gnojenju je treba preprečiti nenadzorovano raztrošanje gnojil in gnojenje zunaj predvidenega območja gnojenja. (2) Za gnojenje z mineralnimi gnojili je dovoljeno uporabljati široke trosilnike, metalne trosilnike z vrtečo enojno ali dvojno ploščo (centrifugalni ploščni trosilniki), metalne trosilnike z nihalno cevjo, pnevmatične trosilnike, trosilnike s polžastim transporterjem in naprave za tekoče gnojenje. Za gnojenje s hlevskim gnojem in drugimi netekočimi organskimi gnojili je dovoljeno uporabljati trosilnike s trosilno napravo s horizontalnimi ali vertikalnimi trosilnimi valji, trosilnike s trosilno napravo z vrtečo ploščo in trosilnike z bočno izmetalno napravo. Za gnojenje s tekočimi organskimi gnojili je dovoljeno uporabljati cisterne z razpršilno ploščo, cisterne z razpršilnim topom, cisterne za nanašanje tekočih organskih gnojil v pasovih (vlečene cevi in vlečene sani), cisterne za plitev vnos tekočih organskih gnojil v tla z odprtimi režami ali z zapiranjem rež in cisterne za globok vnos tekočih organskih gnojil v tla. Poleg cistern je dovoljeno za gnojenje s tekočimi organskimi gnojili uporabljati tudi naprave s priključkom na cevi za distribucijo tekočih organskih gnojil. (3) Ne glede na prejšnji odstavek je za gnojenje z mineralnimi organskimi gnojili dovoljen tudi ročni raztros. (4) Naprave za gnojenje ne smejo imeti poškodovanih tistih delov, ki lahko vplivajo na enakomernost raztrosa, zagotavljati morajo pravilne odmerke in njihovo porazdelitev ter čim manjše izgube pri vnosu.	31) Mineralna in organska gnojila so po površini, ki se gnoji, enakomerno nanesena. Pri prevozu in gnojenju ni nenadzorovanega raztrosa gnojil in gnojenja zunaj predvidenega območja gnojenja.

				<p>32) Kmetijska gospodarstva, ki oddajajo (ali prejemajo v primerih iz šestega odstavka 12. člena te uredbe) živinska gnojila, morajo Obrazec za oddajo in prejem živinskih gnojil digestata ali komposta poslati na ARSKTRP do 15. 12. tekočega leta.</p>
--	--	--	--	---

DKOP 4: VZPOSTAVITEV VAROVALNIH PASOV VZDOLŽ VODNIH TOKOV

NAČIN DELOVANJA	UKREP	SMERNICE	ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA
<p>Varstvo rečnih tokov pred onesnaževanjem in odtekanjem. Varovalni pasovi v okviru dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev morajo na ranljivih območjih, določenih v skladu s členom 3(2) Direktive 91/676/EGS, in zunaj njih izpolnjevati vsaj zahteve v zvezi s pogoji za vnos gnojil v tla blizu vodotokov, navedene v točki A.4 Priloge II k Direktivi 91/676/EGS, ki jih je treba uporabljati v skladu z delovnimi programi, ki jih države članice določijo v skladu s členom 5(4) Direktive 91/676/EGS.</p>	<p>Zaščita vodotokov pred onesnaževanjem in odtekanjem, zmanjšanje onesnaževanja vodotokov in izboljšanje kakovosti voda, prispeva k biotski raznovrstnosti, varovalni pas je življenjski prostor za rastlinske in živalske vrste, preprečuje in omejuje eutrofikacijo (organsko onesnaženje).</p>	<p>Varovalni pasovi ob vodotokih so različno široki pasovi zemljišča, na katerih je prepovedana uporaba gnojil in sredstev za varstvo rastlin, ki bi se s površine ali podzemno lahko izlivali v vodotoke ter ogrozili življenje v vodi ali ob njej.</p> <p>Prepovedano je gnojenje in uporaba fitofarmacevtskih sredstev na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda in 5 metrov od meje brega voda 2. reda ter 3 metre ob osuševalnih kanalih, širših od dveh metrov. Na površini varovalnega pasu se ne sme odlagati hlevski gnoj. Varovalni pas je lahko zaraščen s travo, divje rastočimi rastlinami, grmovjem ali drevesi, ne sme pa biti neobdelana površina ali površina, preraščena z rastlinami z invazivnimi značilnostmi.</p> <p>Prepovedano je preoravanje vseh površin varovalnih pasov. Površinska obdelava</p>	<p>33) Priobalna zemljišča (za namen tega standarda so to varovalni pasovi) ob vodah 1. reda v širini 15 m in 2. reda v širini 5 m, morajo biti vzpostavljena v skladu z zakonom, ki ureja vode.</p> <p>Varovalni pasovi v širini 3 m ob osuševalnih jarkih širših od 2, m morajo biti vzpostavljeni.</p> <p>Oranje v varovalnem pasu je prepovedano, dovoljena je površinska obdelava zaradi vzdrževanja varovalnega pasu (priprava zemljišča za setev dovoljenih posevkov, košnja, mulčenje ali paša).</p> <p>Varovalni pas je lahko zaraščen s travo, travnimi mešanicami, deteljami, lucernami, travno deteljnimi mešanicami, deteljno travnimi mešanicami, samoniklimi rastlinami, grmovjem ali drevesi.</p>

		<p>(košnja, mulčenje ali paša) je dovoljena.</p> <p>Dovoljena je priprava površin za setev dovoljenih posevkov. Varovalni pas mora biti vzdrževan v skladu z dobro kmetijsko prakso.</p>	<p>34) Znotraj varovalnih pasov je prepovedano gnojenje z organskimi in mineralnimi gnojili, ne velja za iztrebljanje živali na pašnikih med pašo.</p>
			<p>35) Znotraj varovalnih pasov velja prepoved uporabe FFS.</p>
			<p>36) Znotraj varovalnih pasov velja prepoved odlaganja organskih gnojil.</p>
			<p>37) Paša živine na varovalnih pasovih se izvaja brez poseganja v strukturo brega vodnih teles.</p> <p>Znotraj varovalnih pasov se izvaja napajanje živine v vodotokih na za to določenih mestih in nadzorovano, brez pretiranih znakov poškodbe zemljišča. Živino napajamo nadzorovano v več manjših skupinah.</p> <p>Živali na paši v varovalnem pasu ne dokrmľujemo.</p>

GLAVNA ZADEVA: TLA (VARSTVO IN KAKOVOST)

DKOP 5: UPRAVLJANJE OBDELAVE ZA ZMANJŠANJE TVEGANJA DEGRADACIJE IN EROZIJE TAL, VKLJUČNO Z UPOŠTEVANJEM NAKLONA TERENA

NAČIN DELOVANJA	UKREP	SMERNICE	ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA
Minimalno upravljanje zemljišč, ki odraža specifične pogoje za omejitev erozije na zemljiščih.	Kmetijske površine je treba obdelovati tako, da bo možnost erozije tal čim manjša, in hkrati uporabljati agrotehnične ukrepe, ki zmanjšujejo njen učinek.	Dober gospodar na kmetijskih površinah pri rabi izvaja najnujnejše ukrepe skladno z ustrežno tehnologijo, zlasti tako, da ne razvrednoti zemljišč (erozija, zbitost, onesnaženje) z neustrezno tehnologijo. Erozija tal je razpadanje in premeščanje talnih delcev zaradi delovanja vode ali vetra na tla. Pri načrtovanju varovanja tal pred erozijo je treba predvsem upoštevati naklon kmetijskega zemljišča, njegovo izpostavljenost vodni ali vetrni eroziji ter čas in način obdelave tal (poleg preostalih dejavnikov). Z oranjem po plastnicah prečno na naklon ob upoštevanju primerne časa precej preprečimo vodno erozijo (ki je v naših krajih najpogostejša).	38) Ohranjanje teras zaradi zaščite pred erozijo.

			<p>39) Na ornih površinah, ki imajo srednji naklon 10 % ali več, je treba med 15. novembrom in 15. februarjem upoštevati vsaj enega od teh ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ali oranje po plastnicah – ali ohraniti strnišče – ali poskrbeti za ozelenitev. <p>Zahteva za oranje po plastnicah ne velja za orne površine, manjše od 0,3 ha, ter za orne površine v smeri naklona in katerih krajša stranica ni daljša od vključno 40 m.</p>
			<p>40) Za razgradnjo teras je potrebno pridobiti odločbo o uvedbi zahtevne agromelioracije pred izvedbo razgradnje, v skladu s predpisom, ki ureja kmetijska zemljišča.</p>
	<p>Pri obdelavi tal je treba upoštevati njihovo razmočenost. Globina kolesnic na pretežnem delu kmetijskih površin ne sme presegati 20 cm. Zbitost tal je največkrat posledica čezmerne uporabe kmetijskih strojev v neprimernem času.</p>	<p>Občutljivost tal za zbijanje se povečuje z večjim deležem gline v njih in neustrezno setveno sestavo (monokulture in ozki specializirani kolobarji). Pri preprečevanju nastajanja zbitih tal se ob njihovem tipu upoštevajo tudi raba primernih kmetijskih strojev v primernem stanju tal, kolobar, različna in s potrebami rastlin usklajena globina oranja, občasno globoko rahljanje in vzdrževanje drenaže.</p>	<p>41) Na kmetijskih površinah ni očitnih sledi zaradi neprimerne uporabe mehanizacije.</p>

DKOP 6: MINIMALNA POKRITOST TAL, DA SE PREPREČI GOLA ZEMLJA V OBDOBJIH, KI SO NAJBOLJ OBČUTLJIVA

NAČIN DELOVANJA	UKREP	SMERNICE	ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA
Minimalna pokritost tal, da se prepreči gola zemlja v obdobjih, ki so najbolj občutljiva	Zaščita tal v obdobjih, ki so najbolj občutljiva.	<p>Za zagotavljanje ustrezne zaloge ogljika v tleh in preprečevanje erozije se v najbolj občutljivem obdobju zagotavlja pokritost tal z rastlinami, strniščem, zastirko ali pa so puščena nepreorana.</p> <p>Vzdrževanje talne odeje se upošteva sorazmerno za vsa kmetijska zemljišča, kar vključuje tudi orna zemljišča in trajne nasade.</p> <p>Površine za katere zahteva ne velja, se ne upoštevajo pri izračunu iz te zahteve.</p> <p>Izjeme se smiselno upoštevajo glede na koledarsko leto in vrsto izjeme.</p> <p>Rastline za katere velja izjema, se vpišejo pod šifro 402 - zelenjadnice in navede se posamezna vrsta rastline, 405 - mešana raba pod 0,1 ha, 400 – zelenjadnice in zelišča pod 0,1 ha, 396 – grah od 0,1 ha, 395 – bob od 0,1 ha, 703 – šparglji, 734 – rabarbara, ter 020 - krompir pozni in 022 krompir zgodnji.</p>	<p>42) Talna odeja se vzdržuje na vsaj 80 % ornih zemljišč in trajnih nasadov kmetijskega gospodarstva v času od 15. 11. do 15. 2. naslednje leto.</p> <p>Zagotavlja se pokritost tal z rastlinami, zastirko ali strniščem oziroma nepreorano površino.</p> <p>Zahteva ne velja za orna zemljišča, na katerih se prideluje krompir, sladkorna pesa, hmelj, jara žita, pivovarski ječmen, sončnice ali naslednje vrste zelenjadnic: cvetača, listnati ohrovt, glavni ohrovt, brstični ohrovt, blitva, špinača, grah, bob, čebula, česen, solatnice, peteršilj, šparglji, radič, motovilec, sladki komarček, šalotka, por, zimski luk, hren, rabarbara, korenje in zelje.</p> <p>Ministrstvo bo površine zasejane ali zasajene z rastlinami, ki so predmet izjeme od tega standarda, spremljalo in po potrebi, bo ustrezno ukrepalo.</p>

DKOP 7: KOLOBARJENJE NA ORNIH ZEMLJIŠČIH, RAZEN KMETIJSKIH RASTLIN, KI RASTEJO POD VODO

NAČIN DELOVANJA	UKREP	SMERNICE	ZAHTEV ZA ZAVEZANCA
Ohranjanje potenciala tal	Ohraniti potencial tal (odvisno od fizične strukture tal, rodovitnosti tal, organskih snovi v tleh, mikroflore, vsebnosti kemikalij, vključno s škodljivimi snovmi; presežek gnojil, pesticidov, škodljivimi organizmi, boleznimi). Vrstenje rastlin je koristno za vse zgoraj naštet dejavnike (npr. prekinitev razvojnega kroga škodljivcev, boleznimi). Pozitiven vpliv na biotsko raznovrstnost in onesnaženost vode, več pridelka.	<p>Dober gospodar na kmetijskih površinah pri rabi izvaja najnujnejše ukrepe z ustrežno tehnologijo, zlasti tako, da: zagotavlja ohranitev ali izboljševanje rodovitnosti tal z ustreznim načinom rabe. Pri pridelavi kmetijskih rastlin na njivah se mora izvajati ustrezen kolobar. Kot ustrezen kolobar se šteje vsak kolobar, ki ustreza izbrani tehnologiji pridelave, kar pomeni menjavo posevkov vsako leto na vsaki orni površini.</p> <p>Delež organske snovi in humusa v tleh je posledica delovanja podnebja in rastlinja na matično podlago. Razgradnja organskih ostankov in biokemični procesi v tleh so najpomembnejši za rodovitnost in stabilnost talnega ekosistema. Gospodarjenje z organsko snovjo v tleh je pomembno za preprečevanje erozije in drugih slabih vplivov na tla (slabšanje strukture, sposobnost za zadrževanje vode), še posebno če so plitva, lahka in hidromorfna. Za načrtovanje povečevanja oziroma vzdrževanja deleža organske snovi in humusa v tleh se upoštevajo predvsem kolobar, zaoravanje žetvenih ostankov, redna in uravnotežena uporaba živinskih gnojil ali vključevanje metuljnic v kolobar. Izvajanje zahteve se nadzira na kraju samem in na podlagi pregleda vsakoletnih zbirnih vlog oziroma drugih evidenc, ki jih hrani kmet. Hranjenje drugih evidenc zaradi pogojenosti ni obvezno, je pa priporočljivo.</p> <p>Kot praha za ta standard se šteje praha iz DKOP 8.</p> <p>Za namene tega standarda se jara in ozimna žita iste vrste štejejo kot ločeni kolobarni členi.</p> <p>Trave, stročnice in druge zelene krmne rastline na ornih zemljiščih, prijavljene kot glavni posevek iz izjeme od zahteve za izpolnjevanje kolobarja, so označene v šifrantu kmetijskih rastlin za tekoče leto.</p>	<p>43) Obvezna je menjava posevkov, pravilno prijavljenih na zbirni vlogi, vsako leto na najmanj 60 % ornih površin kmetijskega gospodarstva. Na ostalih 40 % ornih površin je treba zagotoviti, da se posevek zamenja najkasneje po treh letih, v teh treh letih pa je med glavnimi posevki obvezen podsevek, dosevek ali drugi glavni posevek.</p> <p>Drugi glavni posevek v istem letu se šteje kot kolobarni člen, če sledi takoj po pravilu glavnega posevka in je prisoten do priprave zemljišča za setev in setve naslednjega glavnega posevka.</p> <p>Trave, travno-deteljne mešanice, deteljno-travne mešanice, lucerne, detelje, praha in trajni nasadi na ornih površinah so del kolobarja in so lahko na istem zemljišču več kot tri leta.</p> <p>Kmetijska gospodarstva z 10 ha ali manj ornih površin so izvzeta iz te zahteve.</p> <p>Kmetijska gospodarstva na katerih se več kot 75 % ornih zemljišč uporablja za proizvodnjo trav ali drugih zelenih krmnih rastlin, je neobdelanega, se uporablja za pridelavo stročnic ali pa gre za kombinacijo navedenih uporab, so izvzeta iz te zahteve.</p> <p>Kmetijska gospodarstva z več kot 75 % upravičenih kmetijskih površin, na katerih je trajno travinje, ki se uporablja za proizvodnjo trav ali drugih zelenih krmnih rastlin ali pa gre za kombinacijo navedenih uporab so izvzeta iz te zahteve.</p> <p>Kmetijska gospodarstva so certificirana v skladu</p>

		<p>Neobdelano zemljišče pomeni črna ali zelena praha.</p> <p>GERK-i zasejani s travami, travno-deteljnimi mešanicami, deteljno-travnimi mešanicami, lucernami, deteljami, praho in trajnimi nasadi na ornih površinah se štejejo kot del kolobarja in so lahko na istem zemljišču več kot tri leta ter se šteje da izpolnjujejo zahtevo po menjavi posevka vsako leto znotraj 60 % ornih površin na kmetijskem gospodarstvu. Enako se šteje, da zelenjadnice pod šiframi 400, 402 in 405 ter zelišča pod šifro 404 iz šifranta kmetijskih rastlin izpolnjujejo zahtevo za menjavo posevka vsako leto na 60 % ornih površin na kmetijskem gospodarstvu. Pri tem velja, da je treba zelenjadnice in zelišča menjati vsako leto na vseh GERK-ih ali poljinah znotraj 60 % ornih površin na kmetijskem gospodarstvu, razen če so večletna.</p> <p>Trajno travinja za ta standard je trajno travinje, trave ali druge zelene krmne rastline kot so <i>opredeljene v šestem odstavku 2. člena predpisa, ki ureja neposredna plačila iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.</i></p>	<p>z Uredbo (EU) 2018/848 so izvzeta iz te zahteve.</p>
--	--	--	---

GLAVNA ZADEVA: BIOTSKA RAZNOVRSTNOST IN KRAJINA (VARSTVO IN KAKOVOST)

PZR 3: OHRANJANJE PROSTO ŽIVEČIH PTIC

PREDPIS EU	ZAHTEV IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEV ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L št. 20 z dne 26. 1. 2010, str. 7); člen 3(1), člen 3(2)(b), člen 4(1), (2) in (4)	<p>Člen 3</p> <p>1. Glede na zahteve iz člena 2 države članice sprejmejo potrebne ukrepe za ohranitev, vzdrževanje ali ponovno vzpostavitev zadostne raznovrstnosti in površine habitatov za vse vrste ptic iz člena 1.</p> <p>2. Ohranjanje, vzdrževanje in ponovno vzpostavljanje biotopov in habitatov vključujejo zlasti naslednje ukrepe:</p> <p>(b) vzdrževanje in upravljanje habitatov v skladu z ekološkimi zahtevami na zavarovanih območjih in izven njih.</p> <p>Člen 4</p> <p>1. Vrste iz Priloge I so predmet posebnih ukrepov za ohranitev njihovih habitatov, da se zagotovi preživetje in razmnoževanje teh vrst na njihovem območju razširjenosti.</p> <p>V zvezi s tem se upoštevajo:</p> <p>(a) vrste, ki jim grozi izumrtje;</p> <p>(b) vrste, občutljive na določene spremembe v svojih habitatih;</p> <p>(c) vrste, za katere se šteje, da so redke, ker so njihove populacije majhne ali pa so omejeno lokalno razširjene;</p> <p>(d) druge vrste, ki zahtevajo posebno pozornost zaradi posebne narave svojih habitatov.</p> <p>Kot osnova za vrednotenje se upoštevajo trendi in nihanja populacijskih nivojev.</p>	<p>Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16 in 62/19): 23. člen</p>	<p>23. člen (usmeritve za ohranjanje ugodnega stanja) (1) Habitati živalskih vrst se ohranjajo v ugodnem stanju tako, da se posegi in dejavnosti v teh habitatih, zlasti v dobro ohranjenih delih, načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši. (2) Posegi in dejavnosti se načrtujejo z namenom ohraniti habitate živalskih vrst v ugodnem stanju na način in v obsegu, da se v največji možni meri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohranja ali večja naravna razširjenost habitatov živalskih vrst in območij, ki jih posamezni habitat živalske vrste znotraj te razširjenosti pokriva, in - ohranja specifične strukture habitata živalskih vrst in naravne procese ali ustrezno rabo v skladu z varstvenimi cilji, določenimi v prilogi 4, ki je sestavni del te uredbe. <p>(3) Pred odločitvijo o prostorskih ureditvah in rešitvah, ki se nanašajo na območja s predvidenimi spremembami rabe prostora oziroma razmestitvijo dejavnosti v prostoru, se mora ugotoviti prisotnost habitatov živalskih vrst na teh območjih in njihovo stanje ohranjenosti. (4) Načini iz prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi za zagotavljanje ugodnega stanja habitatov živalskih vrst pri načrtovanju na področjih upravljanja in rabe naravnih dobrin.</p>	<p>44) Travniške površine in zatravljene površine travniških visokodebelnih sadovnjakov so vzdrževane vsaj enkrat letno, najpozneje do 15. 10. tekočega leta.</p> <p>Razen, če je v uredbi, ki ureja razvoj podeželja in v uredbi, ki ureja izvajanje intervencije Testiranje naravovarstvenih ukrepov na zavarovanih območjih iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Republiko Slovenijo določeno drugačen obdobje za vzdrževanje trajnega travinja.</p> <p>Travniške površine, ki so del DKOP 2 morajo biti obdelane vsaj enkrat v dveh letih.</p>

	<p>Države članice razvrstijo zlasti ozemlja, ki so glede na število in velikost najprimernejša, kot posebna območja varstva za ohranjanje teh vrst, upoštevaje varstvene zahteve teh vrst na geografskem območju morja in kopnega, kjer se uporablja ta direktiva.</p> <p>2. Države članice sprejmejo podobne ukrepe za redno pojavljajoče se selitvene vrste, ki niso navedene v Prilogi I, upoštevaje njihovo potrebo po varstvu na geografskem območju morja in kopnega, kjer se uporablja ta direktiva, kar zadeva njihova območja za razmnoževanje, goljenje in prezimovanje ter počivališča na njihovih selitvenih poteh. Države članice zato posvetijo posebno pozornost varovanju mokrišč ter zlasti mokrišč mednarodnega pomena.</p> <p>4. V zvezi z območji varstva iz odstavkov 1 in 2 države članice sprejmejo primerne ukrepe, da ne pride do onesnaženja ali poslabšanja stanja habitatov ali kakršnih koli motenj, ki v taki meri vplivajo na ptice, da bi bilo to pomembno glede na cilje tega člena. Države članice si prizadevajo, da ne bi prišlo do onesnaženja ali poslabšanja stanja habitatov tudi izven teh območij varstva.</p>			
--	--	--	--	--

		<p>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), 7. člen</p>	<p>(1) Varstvene usmeritve za ohranitev Natura območij so usmeritve za načrtovanje in izvajanje posegov in dejavnosti ter drugih ravnanj človeka na teh območjih z namenom doseganja varstvenih ciljev.</p> <p>(2) Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst; - ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo; - ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali; - ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena. <p>(3) Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.</p> <p>(4) Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja, 	<p>45) Na območjih Natura 2000 - ptice je prepovedano vzpostavljati novih in obnavljanje obstoječih plantaž gozdnega drevja in hitro rastočih panjevev, vključno z vrstami in hibridi iz rodu Paulownia sp., na kmetijskih zemljiščih z namenom pridobivanja lesa/sekancev.</p>
--	--	---	---	---

			<p>- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.</p> <p>(5) Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.</p> <p>(6) Na podlagi varstvenih usmeritev se določijo podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve, ki se obvezno upoštevajo pri urejanju prostora, rabi naravnih dobrin in urejanju voda. Podrobnejše varstvene usmeritve se lahko določijo v programu upravljanja iz 12. člena te uredbe oziroma v naravovarstvenih smernicah, kjer se določijo tudi konkretne varstvene usmeritve.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), peti odstavek 7. člena</p>	<p>(5) Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.</p>	<p>46) Na območjih Natura 2000 – ptice je prepovedano vzpostavljanje novih in obnavljanje obstoječih nasadov naslednjih tujerodnih rastlin z invazivnim potencialom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – miskant (<i>Miscanthus</i> sp.), – goji jagode, – topinambur, – aronija, – abesinska gizotija.
--	--	--	--	---

PZR 4: OHRANJANJE NARAVNIH HABITATOV TER PROSTO ŽIVEČIH ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST

PREDPIS EU	ZAHTEV IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEV IZ ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206, z dne 22. 7. 1992, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2006/105/ES z dne 20. novembra 2006 (UL L št. 363 z dne 20. 12. 2006, str. 368): člen 6(1) in (2)	<p>Člen 6</p> <p>1. Za posebna ohranitvena območja države članice določijo potrebne ohranitvene ukrepe, ki po potrebi vključujejo ustrezne načrte upravljanja, pripravljene posebej za ta območja ali zajete v drugih razvojnih načrtih, ter ustrezne zakonske, upravne ali pogodbene ukrepe, ki ustrezajo ekološkim zahtevam naravnih habitatnih tipov iz Priloge I in vrst iz Priloge II na teh območjih.</p> <p>2. Države članice storijo vse potrebno, da na posebnih ohranitvenih območjih preprečijo slabšanje stanja naravnih habitatov in habitatov vrst ter vznemirjanje vrst, za katere so bila območja določena, v kolikor bi tako vznemirjanje lahko pomembno vplivalo na cilje te direktive.</p>	<p>Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20 in 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10):</p> <p>člen 68 (1. odstavek, 15. točka)</p>	<p>68. člen, 1. odstavek:</p> <p>Z aktom o zavarovanju širšega zavarovanega območja se na zavarovanem območju glede na vrsto širšega zavarovanega območja lahko prepovejo, omejijo ali drugače uredijo:</p> <p>15.: kmetijsko obdelovanje zemljišč z načini in sredstvi, ki bi lahko povzročili bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in vrste ekosistemov ali bistveno spremenili površinsko plast prsti;</p>	<p>47) Košnja in/ali mulčenje travniških površin v območju Natura 2000 – habitat, ki poškoduje travno rušo, ni dovoljeno.</p>

		<p>Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D in 79/17), člena 78 in 80</p>	<p>78. člen: Agromelioracije obsegajo ukrepe, ki izboljšujejo fizikalne, kemijske in biološke lastnosti tal ter izboljšujejo dostop na kmetijsko zemljišče. Agromelioracije obsegajo ukrepe izravnave zemljišč, krčitev grmovja in dreves, nasipavanje rodovitne zemlje, odstranitve kamnitih osamelcev, ureditve poljskih poti, izdelave in razgradnje teras, ureditve gorskih in kraških pašnikov, ureditve manjših odvodnjavanj, apnenja in založnega gnojenja.</p> <p>Agromelioracije se delijo na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahtevne in - nezahtevne. <p>Zahtevne agromelioracije so:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) izdelava in razgradnja teras, b) ureditev manjših odvodnjavanj, ki presegajo omejitve iz točke h) četrtega odstavka tega člena, c) ureditev novih poljskih poti, č) agromelioracije, katerih del je vnos: <ul style="list-style-type: none"> - zemeljskega izkopa, ki ne izhaja z območja predlagane agromelioracije, razen če gre za rodovitno zemljo, ali - umetno pripravljene zemljine. <p>Nezahtevne agromelioracije so:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) izravnava zemljišča, b) krčitev grmovja in dreves, c) izravnava mikrodepresij na njivskih površinah, č) nasipavanje rodovitne zemlje, d) odstranitev kamnitih osamelcev, e) ureditev obstoječih poljskih poti, f) ureditev gorskih in kraških pašnikov, g) apnenje, h) ureditev manjših odvodnjavanj na površini do 1 ha in i) založno gnojenje. <p>Za agromelioracije iz prejšnjega odstavka ni treba pridobiti odločbe o uvedbi agromelioracije, je pa treba pridobiti ustrezna soglasja ali dovoljenja pristojnih organov, če se bo predvidena nezahtevna agromelioracija izvedla na območjih varovanj in omejitev po</p>	<p>48) Pred izvedbo novih agromelioracij na območju NATURA 2000 – habitatni je potrebno pridobiti odločbo o uvedbi zahtevne agromelioracije v skladu s predpisom, ki ureja kmetijska zemljišča oziroma pozitivno mnenje ZRSVN za ostale agromelioracije.</p>
--	--	---	--	--

			<p>posebnih predpisih. Sanacija odlagališč in posledic izkoriščanja mineralnih surovin se ne štejeta za agromelioracijo po tem zakonu.</p> <p>80. člen: Zahtevna agromelioracija se uvede z odločbo ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, iz katere so razvidni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meja območja zahtevne agromelioracije; - katastrske občine in parcelne številke, na katerih se uvede zahtevna agromelioracija; - predvidena agromelioracijska dela, njihova količina in lokacija in - predvideni datum zaključka agromelioracijskih del. <p>Grafična priloga točke a) tretjega odstavka prejšnjega člena in načrt agromelioracijskih del skupaj s popisom del iz točke c) tretjega odstavka prejšnjega člena sta sestavni del odločbe o uvedbi zahtevne agromelioracije in sta na vpogled strankam v postopku pri pristojnem organu.</p> <p>Odločba o uvedbi zahtevne agromelioracije se vroči vsem lastnikom kmetijskih zemljišč na območju zahtevne agromelioracije. Če lastnik kmetijskega zemljišča za uvedbo zahtevne agromelioracije pooblasti fizično ali pravno osebo, se odločba o uvedbi zahtevne agromelioracije vroči tudi pooblaščenim osebi.</p>	
--	--	--	--	--

		<p>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), 7. člen</p>	<p>(1) Varstvene usmeritve za ohranitev Natura območij so usmeritve za načrtovanje in izvajanje posegov in dejavnosti ter drugih ravnanj človeka na teh območjih z namenom doseganja varstvenih ciljev.</p> <p>(2) Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst; - ohranja ustrezne lastnosti abiotских in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo; - ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali; - ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena. <p>(3) Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.</p> <p>(4) Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v 	<p>49) Na območjih Natura 2000 – habitatu je prepovedano vzpostavljanje novih in obnavljanje obstoječih plantaž gozdnega drevja in hitro rastočih panjevcov, vključno z vrstami in hibridi iz rodu Paulownia sp., na kmetijskih zemljiščih z namenom pridobivanja lesa/sekancev.</p>
--	--	---	---	--

			<p>času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,</p> <p>- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.</p> <p>(5) Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.</p> <p>(6) Na podlagi varstvenih usmeritev se določijo podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve, ki se obvezno upoštevajo pri urejanju prostora, rabi naravnih dobrin in urejanju voda. Podrobnejše varstvene usmeritve se lahko določijo v programu upravljanja iz 12. člena te uredbe oziroma v naravovarstvenih smernicah, kjer se določijo tudi konkretne varstvene usmeritve.</p>	<p>50) Ob čiščenju oziroma vzpostavitvi novih osuševalnih jarkov na območjih iz sloja PZR_4_OJ je obvezno raztresti izkopano zemljino na njive. Izkopane zemljine ni dovoljeno poravnati ob jarkih in na travnike.</p>
		<p>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), peti odstavek 7. člena</p>	<p>7. člen</p> <p>(5) Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.</p>	<p>51) Na območjih Natura 2000 – habitatu je prepovedano vzpostavljanje novih in obnavljanje obstoječih nasadov naslednjih tujerodnih rastlin z invazivnim potencialom:</p> <ul style="list-style-type: none"> – miskant (<i>Miscanthus</i> sp.), – goji jagode, – topinambur, – aronija, – abesinska gizotija.

		<p>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18),</p> <p>15. b in 15. člen v zvezi s 7. členom</p>	<p>15.b člen:</p> <p>Za preprečitev slabšanja stanja prednostnih habitatnih tipov in habitatov prednostnih rastlinskih in živalskih vrst ter vznemirjanja, ki bi lahko ogrozilo ohranjanje vrst, zaradi katerih so bila območja predlagana za Natura območja s strani Evropske komisije, se uporabljata prvi in drugi odstavek 15. člena te uredbe. 15. člen:</p> <p>(1) Varstvene usmeritve za ohranjanje potencialnih Natura območij so usmeritve za načrtovanje in izvajanje posegov in dejavnosti ter drugih ravnanj človeka na teh območjih z namenom preprečevanja poslabšanja stanja.</p> <p>(2) Pri izvajanju posegov in dejavnosti na potencialnih Natura območjih, ki so načrtovani v skladu z usmeritvami iz prejšnjega odstavka, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši v skladu s četrtem in petim odstavkom 7. člena te uredbe.</p> <p>7. člen:</p> <p>(3) Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.</p>	<p>52) Na območjih Natura 2000 – habitati za varstvo proteusa, kjer je vrsta v neugodnem ohranitvenem stanju zaradi onesnaženosti podzemnih vod z dušikom (9,2 mg N/l), ni dovoljeno gnojenje kmetijskih zemljišč z digestatom in bioplinsko gnojevko.</p>
--	--	--	--	--

DKOP 8: MINIMALNI DELEŽ NEPROIZVODNIH POVRŠIN, OHRANJANJE KRAJINSKIH ZNAČILNOSTI, OMEJITEV REZANJA MEJIC, OMEJEVANJE TUJERODNIH INVAZIVNIH RASTLINSKIH VRST

NAČIN DELOVANJA	UKREP	SMERNICE	ZAHTEV ZA ZAVEZANCA
Minimalni delež kmetijske površine, namenjen za neproizvodne površine ali območja	Ohranjanje neproizvodnih značilnosti in območij zaradi izboljšanja biotske raznovrstnosti na kmetijah	<p>Namen ohranjanja neproizvodnih značilnosti in območij je ohranjanje oziroma povečevanje življenjskega prostora rastlin in živali v kmetijski krajini. Pridelkov s teh površin zato ni dovoljeno uporabiti za hrano ljudi in živali. Tudi uporaba FFS in dodatno gnojenje teh površin nista dovoljena, prav zato, da se rastline in živali lahko relativno nemoteno razvijajo. Ker pa gre za kmetijske površine, ki so namenjene za kmetijsko proizvodnjo (pridelavo hrane), dolgoročno ne moremo dovoliti neoviranega razmnoževanja plevelnih vrst. Zato je treba »črno praho«, torej praho brez zasejanih rastlin, občasno mehansko obdelati, da preprečimo semenenje in pretirano širjenje koreninskih plevelov. Pri tem je priporočeno upoštevanje življenjskih ciklov živali, ki najdejo zavetje v naravnem rastlinskem pokrovu. Praha je lahko tudi zasejana s sejanimi rastlinami, ki se običajno uporabljajo za dosevke (ne priporočamo sejanja glavnih posevkov, saj spravimo pridelkov ni mogoče). Priporočeno je sejanje bele gorjušice, facelije, aleksandrijske detelje, perzijske detelje, inkarnatke, krmne repice, krmne ogrščice, oljne redkve, navadne nokote, grahorja, krmnega graha, grašice, dopustna pa je tudi setev trave, TDM in DTM, tudi medonosne mešanice. Tako tla bogatimo z organsko maso, ki jo lahko koristno uporabi glavni posevek, ki sledi prahi.</p> <p>Površine, ki jih zavezanec opredeli kot površine, namenjene za praho, ob kontroli pogojenosti, če je ta pred vnosom zbirne vloge, se v obdobju, določenem za praho, ne smejo spreminjati, razen v primerih višje sile.</p> <p>Površine pod varovalnimi pasovi ob vodotokih in osuševalnimi jarki iz DKOP 4, ki so prijavljeni kot del neproizvodnih površin iz tega standarda, se lahko kosijo ali mulčijo oziroma ustrezno obdelajo, da se prepreči razrast neželenih vrst rastlin. Odkosa s teh površin ni dovoljeno uporabiti za prehrano ljudi ali živali v obdobju, določenem za praho.</p>	<p>53) Najmanj 4 odstotni delež ornih površin kmetijskega gospodarstva je namenjen za neproizvodne površine in elemente, vključno s praho.</p> <p>Neproizvodne značilnosti in elementi so:</p> <ul style="list-style-type: none"> – praha (vzdrževana – pleveli se ne smejo širiti oz. semeniti; lahko je zasejana); praha mora biti prisotna najmanj od 1.1. do 31.7. tekočega leta, brez uporabe FFS in gnojenja; – krajinske značilnosti ob oziroma na njivah: mejice, obvodna vegetacija, skupina dreves oziroma grmičevja, posamezno drevo, drevesa v vrsti in vodne prvine (kali) iz sloja e-KRZ, vključno s slojem DKOP_8_OHR_EKRZ; – varovalni pasovi ob vodnih tokovih iz DKOP 4, ki ležijo ob oziroma na ornih površinah. <p>Najmanjša strnjena površina, ki se še upošteva za doseganje predpisanega praga je 0,01 ha oziroma za KRZ 25 m².</p> <p>Kmetijska gospodarstva z 10 ha ornih površin ali manj so izvzeta iz te zahteve.</p> <p>Kmetijska gospodarstva na katerih se več kot 75 % ornih zemljišč uporablja za proizvodnjo trav ali drugih zelenih krmnih rastlin, je neobdelanih, se uporabljajo za pridelavo stročnic ali pa gre za kombinacijo navedenih vrst uporabe, so izvzeta iz te zahteve.</p> <p>Kmetijska gospodarstva z več kot 75 % upravičenih kmetijskih površin, na katerih je trajno travinje, ki se uporablja za proizvodnjo trav ali drugih zelenih krmnih rastlin ali pa gre za kombinacijo navedenih vrst uporabe, so izvzeta iz te zahteve.</p>

		<p>Krajinske značilnosti kot neproduktivni elementi so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mejice oziroma male lesne prvine, vključno s pasovi ob vodotokih do širine 20 m, - posamezna drevesa s pripisano površino 25 m², - skupine dreves, ki se združujejo v jasno oblikovane skupine do površine 5.000 m², - drevesa v vrsti s pripisano širino 8 m, - kali (manjše vodne prvine) do površine 2.500 m². <p>Rastline, ki jih je priporočeno sejati za sejano praho, se lahko sejejo kot posamezne vrste ali v mešanicah v kakršnem koli razmerju vrst. Te rastline je priporočljivo podorati v procesu priprave zemljišča za setev naslednjega glavnega posevka, ni jih dovoljeno uporabiti za prehrano ljudi ali živali.</p> <p>Trajno travinje za potrebe tega standarda je trajno travinje, trave ali druge zelene krmne rastline, kot so opredeljene v šestem odstavku 2. člena predpisa, ki ureja neposredna plačila iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.</p>	
Ohranjanje krajinskih značilnosti	Ohranjanje krajinskih značilnosti	<p>Dober gospodar ohranja krajinske značilnosti na svojem gospodarstvu. Pri tem upošteva Nacionalne smernice za krajinske značilnosti, ki so objavljene na spletnem mestu MKGP in v katerih so določeni posamezni tipi krajinskih značilnosti in način njihovega vzdrževanja.</p> <p>Krajinske značilnosti, ki jih je treba obvezno ohranjati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mejice oziroma male lesne prvine vključno s pasovi ob vodotokih do širine 20 m, - posamezna drevesa s pripisano površino 25 m² --skupine dreves, ki se združujejo v jasno oblikovane skupine do površine 5.000 m², - drevesa v vrsti s pripisano širino 8 m, - kali (manjše vodne prvine) do površine 2.500 m², - suhi zidovi (suhozidi) s pripisano širino 2 m, - terase v trajnih nasadih, ki so označeni kot terasirani - naravne vrednote - oljke (v skupini, ki niso del trajnega nasada) na območju, kjer uspevajo oljke <p>Krajinskih značilnosti iz sloja DKOP_8_OHR_EKRZ ni dovoljeno odstranjevati, razen v primerih višje sile ali z dovoljenjem pristojnih institucij. Če se odstranijo, jih je treba do naslednjega leta vzpostaviti/zasnovati nazaj v prejšnjem obsegu. Določilo ne velja za naravne vrednote.</p>	<p>54) Na površinah kmetijskega gospodarstva je obvezno ohranjati krajinske značilnosti :</p> <ul style="list-style-type: none"> - lesne prvine iz sloja DKOP_8_OHR_EKRZ (posamična drevesa, drevesa v skupini, drevoredi, mejice, pasovi vegetacije ob vodotokih) - naravne vrednote iz sloja DKOP_8_NV - terase v trajnih nasadih - manjše vodne prvine (kali) iz sloja DKOP_8_OHR_EKRZ - suhi zidovi (suhozidi) iz sloja DKOP_8_SUHOZIDI - oljke (v skupini, ki niso del trajnega nasada) na območju, kjer uspevajo oljke.

		V primeru agromelioracij (komasacij) se krajinske značilnosti lahko premaknejo na drugo lokacijo v enakem obsegu, vendar še vedno znotraj območja agromelioracije (komasacije). Na varovanih območjih se ta premik lahko naredi samo z dovoljenjem ZRSVN. Določilo ne velja za naravne vrednote.	
Ukrepi za preprečevanje vnašanja invazivnih rastlinskih vrst	Nadzor nad širjenjem tujerodnih rastlin z invazivnim potencialom.	Dober gospodar na celotnem kmetijskem gospodarstvu izvaja ukrepe za omejitev širjenja tujerodnih vrst z invazivnim potencialom. Ti ukrepi vključujejo odstranjevanje s puljenjem, košnjo, pašo, preoravanjem ali druge načine za preprečevanje njihovega širjenja.	55) Na kmetijskih površinah se izvajajo ukrepi za omejitev širjenja (ne sme cveteti ali semeniti oziroma se širiti v primeru lesnih rastlin) tujerodnih rastlin z invazivnim potencialom: <ul style="list-style-type: none"> – rudbekija/deljenolistna rudbekija (<i>Rudbeckia laciniata</i>) – kanadska zlata rozga (<i>Solidago canadensis</i>) – orjaška zlata rozga (<i>Solidago gigantea</i>) – enoletna suholetnica (<i>Erigeron annuus</i>) – ambrozija/pelinolistna žvrklja (<i>Ambrosia artemisifolia</i>), s katero se ravna v skladu z Odredbo o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu Ambrosia (Uradni list RS, št. 63/10) – sirska svilnica (<i>Asclepias syriaca</i>) – žlezava nedotika (<i>Impatiens glandulifera</i>) – navadna barvilnica (<i>Phytolacca americana</i>) – veliki pajesen (<i>Ailanthus altissima</i>) – dresniki (japonski dresnik (<i>Fallopia japonica</i>), češki dresnik (<i>Fallopia bohemica</i>), sahalinski dresnik (<i>Fallopia sachalinensis</i>)).
Prepoved rezanja žive meje in sekanja dreves v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri pticah	Prepoved rezanja žive meje in sekanja dreves v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri ptičih.	Ozaveščen gospodar ne posega v mejice in drevesa v času gnezdenja ptic, saj s tem prispeva k raznovrstnosti živalskih vrst v svojem okolju, ne dela nepotrebne škode in ohranja zavetje vrstam, ki uničujejo škodljivce na njegovih površinah.	56) Izkrčitev in obrezovanje ter redčenje mejic in dreves ni dovoljeno v času od 1. marca do 1. avgusta.

DKOP 9: PREPOVED PREUSMERITVE ALI ORANJA TRAJNEGA TRAVINJA, OPREDELJENEGA KOT OKOLJSKO OBČUTLJIVO TRAJNO TRAVINJE, NA OBMOČJIH NATURA 2000

NAČIN DELOVANJA	UKREP	SMERNICE	ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA
Prepoved preusmeritve ali oranja trajnega travinja, opredeljenega kot okoljsko občutljivo trajno travinje, na območjih Natura 2000	Varstvo habitatov in vrst	<p>Glavni cilj standarda je zaščita habitatov in vrst. Ohranjanje trajnih travnikov na območjih Natura 2000, vzpostavljenih z direktivama 92/43/EGS in 2009/147/ES s prepovedjo oranja ali preusmeritve, prispeva k varovanju dragocenih habitatov in vrst, vključno z gnezdišči in razmnoževališči ptic.</p> <p>Takšna travišča prispevajo tudi k skladiščenju ogljika ter kakovosti vode in tal.</p> <p>V primeru višje sile ali izjemnih okoliščin, ko je okoljsko občutljivo trajno travinje poškodovano, je potrebno na poškodovani površini občutljivega trajnega travinja že v letu pojava višje sile ali izjemnih okoliščin, če to ni mogoče pa v naslednjem letu, izvesti vse potrebne in izvedljive agrotehnične ukrepe za obnovo trajnega travinja. Pri izpolnjevanju zahteve se poškodovano površino do obnove šteje kot izjemo.</p>	57) Prepovedano je spreminjanje ali preoravanje vseh površin trajnih travnikov na območju, ki je določeno kot okoljsko občutljivo znotraj območij NATURA 2000. Območje okoljsko občutljivega trajnega travinja je predstavljeno v obliki sloja v sistemu LPIS.

OBMOČJE: JAVNO ZDRAVJE IN ZDRAVJE RASTLIN

GLAVNA ZADEVA: VARNOST HRANE

PZR 5: VARNOST ŽIVIL IN KRME

PREDPIS EU	ZAHTEVE IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
<p>Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L št. 31 z dne 1. 2. 2002, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 (UL L št. 231 z dne 6. 9. 2019, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 178/2002/ES).</p> <p>14. člen</p>	<p>Člen 14 Zahteve glede varnosti živil</p> <p>1. Živila, ki niso varna, se ne smejo dajati v promet.</p> <p>2. Šteje se, da živilo ni varno, če se smatra, da je:</p> <p>(a) škodljivo za zdravje;</p> <p>(b) neustrezno za prehrano ljudi.</p> <p>3. Pri odločanju, ali je neko živilo varno ali ni, se upoštevajo:</p> <p>(a) običajni pogoji uporabe živila s strani potrošnika in pri vsaki fazi pridelave, predelave in distribucije; ter</p> <p>(b) informacije, ki jih je potrošnik prejel, vključno z navedbami na oznaki, ali druge informacije, ki so običajno na voljo potrošniku o preprečevanju posebnih neželenih vplivov nekega živila ali skupine živil na zdravje.</p> <p>4. Pri odločanju, ali je živilo škodljivo za zdravje, se upoštevajo:</p> <p>(a) verjetni takojšnji in/ali kratkoročni in/ali dolgoročni učinki živila na zdravje osebe, ki živilo uživa, pa tudi na poznejše rodove;</p> <p>(b) verjetni kumulativni toksični učinki;</p> <p>(c) posebna zdravstvena preobčutljivost</p>	<p>Uredba se uporablja neposredno.</p>	<p>Zahteve veljajo za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave živil.</p> <p>Primarna pridelava obsega pridelavo, rejo ali gojenje primarnih proizvodov, vključno z žetvijo, molžo in prirajo domačih živali pred zakolom.</p>	<p>58) Nosilec živilske dejavnosti primarne pridelave živil ne daje v promet primarnih proizvodov živalskega ali rastlinskega izvora, če ugotovi ali utemeljeno sumi, da proizvodi niso varni.</p>

	<p>posebnih skupin potrošnikov, kadar je živilo namenjeno tej skupini.</p> <p>5. Pri presoji, ali je neko živilo neustrezno za prehrano ljudi, se upošteva, ali je živilo nesprejemljivo za prehrano ljudi glede na namen uporabe zaradi onesnaženosti s tujo snovjo ali kako drugače, ali zaradi gnitja, kvarjenja ali razkroja.</p> <p>6. Kadar je neko živilo, ki ni varno, del serije, partije ali pošiljke živil istega razreda ali poimenovanja, se predpostavlja, da tudi vsa živila v tej seriji, partiji ali pošiljki niso varna, razen če po natančni presoji ni nobenega dokaza, da preostanek serije, partije ali pošiljke ni varen.</p> <p>7. Za živilo, ki je v skladu s posebnimi določbami Skupnosti, ki urejajo varnost živil, se šteje, da je varno, kolikor gre za vidike, ki so zajeti s posebnimi določbami Skupnosti.</p> <p>8. Skladnost živila s posebnimi določbami, ki veljajo za to živilo, pristojnih organov ne ovira pri sprejetju ustreznih ukrepov za uvedbo omejitev pri dajanju živila v promet ali pri zahtevi za umik živila iz prometa, kadar obstaja utemeljen sum, da kljub skladnosti z navedenimi določbami, živilo ni varno.</p> <p>9. Kadar ni posebnih določb Skupnosti, se šteje, da je živilo varno, če je v skladu s posebnimi določbami živilske zakonodaje države članice, na ozemlju katere se živilo trži, pri čemer se te določbe sprejmejo in uporabljajo brez poseganja v Pogodbo, zlasti v člena 28 in 30 Pogodbe</p>			
--	--	--	--	--

Uredba (ES) št. 178/2002/ES	Člen 15 Zahteve glede varnosti krme	Uredba se uporablja neposredno.	5.člen (1) Proizvodi za prehrano živali se lahko dajejo na trg, uporabljajo ali uvažajo na ozemlje Republike Slovenije, če:	59) Nosilec dejavnosti poslovanja s krmo ne daje v promet primarnih proizvodov živalorejske ali rastlinske proizvodnje namenjenih za krmo, če ugotovi ali utemeljeno sumi, da niso varni.
15. člen	<p>1. Krma, ki ni varna, se ne sme dajati v promet ali se z njo krmiti živali za pridobivanje hrane.</p> <p>2. Šteje se, da krma ni varna za namen uporabe, če se smatra:</p> <ul style="list-style-type: none"> — da škodljivo vpliva na zdravje ljudi ali živali, — če živilo, proizvedeno iz živali za pridobivanje hrane, zaradi krme ni varno za prehrano ljudi. <p>3. Kadar je krma, za katero je bilo ugotovljeno, da ne izpolnjuje zahtev za varnost krme, del serije, partije ali pošiljke krme istega razreda ali poimenovanja, se predpostavlja, da tudi vsa krma v tej seriji, partiji ali pošiljki ni varna, razen če po natančnem preverjanju ni nobenega dokaza, da preostanek serije, partije ali pošiljke ne izpolnjuje zahtev za varnost krme.</p> <p>4. Šteje se, da je krma, ki je v skladu s posebnimi določbami Skupnosti o varnosti krme varna, kolikor gre za vidike, ki so zajeti s posebnimi določbami Skupnosti.</p> <p>5. Skladnost krme s posebnimi določbami, ki veljajo za to krmo, pristojnih organov ne ovira pri sprejetju ustreznih ukrepov za uvedbo omejitev pri dajanju krme v promet ali pri zahtevi za umik krme iz prometa, kadar obstaja utemeljen sum, da kljub skladnosti z navedenimi določbami, krma ni varna.</p> <p>6. Kadar ni posebnih določb Skupnosti, se šteje, da je krma varna, če je v skladu s posebnimi določbami zakonodaje o varnosti krme države članice, na ozemlju katere je krma v prometu, pri čemer se take določbe sprejmejo in uporabljajo brez poseganja v Pogodbo, zlasti v člena 28 in 30</p>	<p>Pravilnik o pogojih za zagotavljanje varnosti krme (Uradni list RS, št. 9/20) – 5. člen</p>	<p>1. vsebnost neželenih snovi ne presega najvišje dovoljene mejne vrednosti, določene v Prilogi I Direktive 2002/32/ES;</p> <p>2. ustrezajo minimalnim mikrobiološkim kriterijem krme iz Priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika;</p> <p>3. ustrezajo mikrobiološkim kriterijem za krmne proizvode živalskega izvora iz Uredbe Komisije (EU) št. 142/2011 z dne 25. februarja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter o izvajanju Direktive Sveta 97/78/ES glede nekaterih vzorcev in predmetov, ki so izvzeti iz veterinarskih pregledov na meji v skladu z navedeno direktivo (UL L št. 54 z dne 26. 2. 2011, str. 1), zadnjič spremenjene z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/2124 z dne 10. oktobra 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil o uradnem nadzoru pošiljk živali in blaga, ki so v tranzitu, se prenašajo ali nadalje prevažajo skozi Unijo, ter o spremembi uredb Komisije (ES) št. 798/2008, (ES) št. 1251/2008, (ES) št. 119/2009, (EU) št. 206/2010, (EU) št. 605/2010, (EU) št. 142/2011 in (EU) št. 28/2012, Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2016/759 ter Odločbe Komisije 2007/777/ES (UL L št. 321 z dne 12. 12. 2019, str. 73);</p> <p>4. vsebnost učinkovin protimikrobnih veterinarskih zdravil in antiparazitikov v</p>	

	Pogodbe.		<p>neciljni krmi po neizogibnem prenosu ne presega najvišje mejne vrednosti iz Priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika;</p> <p>5. se v njih ugotovi snovi, za katere ni predpisana najvišja mejna vsebnost, vendar pa ocena tveganja, ki jo v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo, zagotovi Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: UVHVVR) ali Evropska komisija ne potrdi tveganja za zdravje ljudi oziroma živali ali za okolje.</p> <p>(2) Proizvodi, ki ne izpolnjujejo pogojev iz prejšnjega odstavka, niso varni v skladu s 15. členom Uredbe 178/2002/ES.</p>	
<p>Uredba (ES) št. 178/2002/ES</p> <p>17. (1) člen</p>	<p>17(1). Člen Pristojnosti</p> <p>1. Nosilci živilske dejavnosti in dejavnosti poslovanja s krmo v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije v podjetjih pod njihovim nadzorom zagotavljajo, da živila in krma izpolnjujejo zahteve živilske zakonodaje, ki veljajo za njihove dejavnosti, in preverjajo izpolnjevanje teh zahtev.</p> <p>Za izvajanje tega člena je potrebno za živila upoštevati določbe naslednjih EU predpisov:</p> <p>- Uredba (ES) št. 470/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o določitvi postopkov Skupnosti za določitev mejnih vrednosti ostankov farmakološko aktivnih snovi v živilih živalskega izvora in razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 2377/90 in spremembi Direktive 2001/82/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe (ES) št. 726/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 152 z dne 16.6.2009, str. 11) - 14. člen</p>	<p>Uredbe se uporabljajo neposredno.</p>	<p>Zahteve veljajo za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave živil. Nosilec dejavnosti mora pri primarni proizvodnji živil živalskega izvora zagotoviti, da primarni proizvodi dani na trg ne vsebujejo ostankov dovoljenih farmakološko aktivnih snovi nad predpisanim MRL, ostankov nedovoljenih in prepovedanih substanc. Kot neskladna z zakonodajo Skupnosti se smatrajo živila živalskega izvora, ki vsebujejo ostanke farmakološko aktivne snovi in ki so razvrščena v skladu s členom 14(2)(a), (b) ali (c) Uredbe 470/2009 ES, na raven, ki je višja od najvišje mejne vrednosti ostankov, določene v skladu s to uredbo; ali ki so razvrščene v skladu in v skladu s Prilogo k Uredbi (ES) 37/2010; ali ki niso razvrščena v skladu s členom 14(2)(a), (b) ali (c) Uredbe (ES) 470/2009, razen v primerih, kjer je za to snov določena referenčna vrednost za ukrepe v skladu s to uredbo in raven ostankov ni enaka tej referenčni vrednosti za ukrepe ali od nje ni višja.</p>	<p>60) Živila živalskega izvora ne vsebujejo ostankov dovoljenih farmakološko aktivnih snovi nad predpisanim MRL, ostankov nedovoljenih in prepovedanih snovi.</p>

	<p>- Priloga k Uredbi (ES) št. 37/2010, Uredba Komisije (EU) št. 37/2010 z dne 22. decembra 2009 o farmakološko aktivnih snoveh in njihovi razvrstitvi glede mejnih vrednosti ostankov v živilih živalskega izvora (UL L št. 15, z dne 20. 1. 2010, str. 1) zadnjič spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 418/2014 z dne 24. aprila 2014</p> <p>- Uredba (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 1), zadnjič spremenjena z Izvedbeno Uredbo Komisije (EU) 2021/382 z dne 3. marca 2021 (UL L št. 74 z dne 4. 3. 2021, str. 3) člen 4(1) v povezavi z delom A Priloge I (II 4 (g, h, j), 5 (f, h), 6; III 8 (a, b, d, e), 9 (a, c)) ;</p> <p>- Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L št. 139 z dne 30. 4. 2004, str. 55), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2021/1756 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2021 (UL L št. 357 z dne 8. 10. 2021, str. 27) člen 3(1) iv povezavi s Poglavljem I oddelka IX Priloge III (I-1 b, c, d, e; I-2 a (i, ii, iii), b (i, ii), c; I-3; I-4; I-5; II-A 1, 2, 3, 4; II-B 1(a, d), 2, 4 (a, b)), poglavje 1 (1) oddelka X Priloge III.</p> <p>- UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES) ŠT. 396/2005 z dne 23. februarja 2005 o mejnih vrednostih ostankov pesticidov v ali na hrani in krmi rastlinskega in živalskega izvora ter o spremembi Direktive Sveta 91/414/EGS – 18 člen"</p>	<p>Uredbe se uporabljajo neposredno.</p> <p>4. odstavek 36. člena ZVMS (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18)</p> <p>Uredbe se uporabljajo neposredno.</p>	<p>Zahteva velja za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave živil in krme. Nosilec dejavnosti mora pri primarni proizvodnji živil in krme zagotoviti, da proizvodi iz Priloge I Uredbe 396/2005 ES od trenutka, ko so dani na trg kot hrana ali krma ali se z njimi krmi živali, ne vsebujejo nobenih ostankov pesticidov, ki presegajo mejnih vsebnosti ostankov (MVO) za te proizvode, določene 18. členu in Prilogah II in III Uredbe 396/2005 ES.</p> <p>Zahteva velja za vse nosilce primarne pridelave živil in krme. Ravnanje in skladiščenje odpadkov in nevarnih snovi, ki nastajajo oziroma so prisotni na kmetijskem gospodarstvu, se mora izvajati na način, da se prepreči kontaminacija primarnih proizvodov.</p> <p>Na kmetijskem gospodarstvu je potrebno zagotavljati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primerno zdravstveno stanje živali, namenjenih za proizvodnjo hrane - higiensko rokovanje s primarnimi proizvodi - Zahteva velja za nosilca živilske dejavnosti, ki redi živali, prideluje ali lovi živali, proizvaja primarne proizvode živalskega izvora <p>Na kmetijskem gospodarstvu je treba zagotoviti pravilno uporabo dodatkov h krmi in zdravil za uporabo v veterinarski medicini.</p> <p>Zahteva velja za nosilca živilske dejavnosti, ki redi živali, prideluje ali lovi živali, proizvaja primarne proizvode živalskega izvora</p> <p>Pravilna uporaba fitofarmacevtskih sredstev in biocidov.</p> <p>Zahteva velja za nosilca živilske dejavnosti, ki proizvaja rastlinske proizvode ali opravlja spravilo teh proizvodov.</p>	<p>61) Krma oziroma živila rastlinskega in živalskega izvora se ne dajejo v promet kot hrana ali krma ali se z njimi ne krmi živali, če presegajo mejne vsebnosti ostankov pesticidov.</p> <p>62) Z odpadki in nevarnimi snovmi se ravna in se skladiščijo tako, da ni možnosti, da pridejo v stik (ni možnosti za onesnaženje) s krmo, živilo ali živalmi.</p> <p>63) Nosilec živilske dejavnosti mora redno preverjati zdravstveno stanje živali, pri tem mora posebno pozornost nameniti dokupljenim živalim. Ob pojavu znakov, po katerih je mogoče sumiti, da so živali zbolele, jih mora nosilec nemudoma oskrbeti in po potrebi namestiti ločeno od zdravih živali ter takoj obvestiti pristojno veterinarsko službo.</p> <p>64) Nosilec živilske dejavnosti hrani in uporablja dodatke h krmi in veterinarska zdravila skladno z zakonodajo, navodili proizvajalca oziroma, v primeru veterinarskih zdravil, v skladu z navodili veterinarja.</p> <p>65) Fitofarmacevtska sredstva in biocide je treba uporabljati skladno z navodili proizvajalca. Ni dovoljeno uporabljati sredstev s pretečenim rokom uporabe ali sredstev, za katera se ugotovi, da so bila neustrezno skladiščena, ali katerih embalaža je bila poškodovana zaradi neustreznih pogojev skladiščenja in</p>
--	--	---	--	---

				ravnanja.
			Na kmetijskem gospodarstvu se sprejmejo ustrezni ukrepi za odpravo nepravilnosti, ugotovljenih pri uradnem nadzoru.	66) Nosilec živilske dejavnosti izvede ukrepe, odrejene s pravnomočno ureditveno odločbo, ki jo izda uradni veterinar, v roku določenem z odločbo.
			Nosilec živilske dejavnosti, ki redi živali, prideluje ali lovi živali, proizvaja primarne proizvode živalskega izvora mora voditi evidence o: - vrsti in izvoru krme, ki jo dajejo živalim * - zdravilih za uporabo v veterinarski medicini ali drugih sredstvih, danih živalim, datumih dajanja in karencah; - rezultatih vseh analiz, pomembnih za zdravje ljudi, opravljenih na živalim odvzetih vzorcih ali na drugih vzorcih, odvzetih za diagnostične namene; in - vseh ustreznih poročilih o preverjanjih, opravljenih na živalih ali proizvodih živalskega izvora. * če surovine in krma niso pridelane na KMG	67) Nosilec živilske dejavnosti vodi in hrani podatke/dokumente: – dnevnik veterinarskih posegov, – izsledke vseh laboratorijskih preiskav vzorcev, odvzetih živalim, ali drugih vzorcev, odvzetih za diagnostične namene, – zapisnike in poročila o preverjanjih, opravljenih na živalih ali proizvodih živalskega izvora, – vrsti in izvoru krme, ki jo dajejo živalim.
			Nosilec živilske dejavnosti, ki proizvaja ali opravlja spravo rastlinskih proizvodov, mora voditi evidenco o: - kakršnikoli uporabi fitofarmacevtskih sredstev in biocidov; - rezultatih vseh analiz, pomembnih za zdravje ljudi, opravljenih na rastlinam odvzetih vzorcih ali na drugih vzorcih, odvzetih za diagnostične namene.	68) Nosilec živilske dejavnosti vodi in hrani podatke/dokumente o: – kakršni koli uporabi fitofarmacevtskih sredstev in biocidov, – izsledkih vseh analiz, pomembnih za zdravje ljudi, opravljenih na rastlinam odvzetih vzorcih ali na drugih vzorcih, odvzetih za diagnostične namene.

		<p>Naslednje zahteve veljajo le za nosilce živilske dejavnosti pridelave surovega mleka in/ali kolostruma</p> <p>ZDRAVSTVENE ZAHTEVE ZA PROIZVODNJO SUROVEGA MLEKA</p> <p>Surovo mleko in kolostrum morata biti pridobljena od živali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ki so v dobrem splošnem zdravstvenem stanju, ki ne kažejo nobenih znakov bolezni, ki bi lahko imela za posledico kontaminacijo mleka in kolostruma, in še zlasti, ki niso zbolele za okužbo genitalnih poti, enteritisom z diarejo in vročino, ali z vidnim vnetjem vimen; - ki nimajo nobenih ran na vimenih, ki bi utegnile vplivati na mleko in kolostrum - ki jim niso dajali nedovoljenih snovi ali pripravkov in pri katerih ni bilo nobene nezakonite uporabe v smislu Direktive 96/23/ES; - pri katerih se po dajanju dovoljenih proizvodov ali snovi upošteva karenc, predpisana za te proizvode ali snovi. 	<p>69) Nosilec živilske dejavnosti pridelave surovega mleka/kolostruma dnevno preverja zdravstveno stanje živali, tako da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pred vsako molžo oceni splošno počutje živali; – preverja prisotnost pojava nenormalnih vaginalnih izcedkov; – preverja pojav morebitne hude driske; – pred vsako molžo preveri, ali je prišlo do morebitnega vnetja vimen (oteklina, prvi curki); – preverja morebitni pojav ran na vimenu. <p>Živalim se dajejo le dovoljene snovi ali pripravki. Nosilec upošteva karenc, predpisano za te proizvode ali snovi.</p>
		<p>STATUS ŽIVALI GLEDE BRUCELOZE IN LEVKOZE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Še zlasti je treba glede bruceloze mleko / kolostrum pridobiti od: <ul style="list-style-type: none"> (i) krav ali bivolov, ki spadajo k čredi in v smislu Direktive 64/432/EGS (28) nimajo ali uradno nimajo bruceloze; (ii) ovc ali koz, ki spadajo h gospodarstvu in so v smislu Direktive 91/68/EGS (29) nimajo ali uradno nimajo bruceloze; ali (iii) ženskih živali drugih vrst, ki v primeru vrst, dovzetnih za brucelozo, spadajo k čredam, ki se v okviru odobrenega kontrolnega programa pristojnega organa redno pregledujejo glede te bolezni. - Glede tuberkuloze je treba surovo mleko in kolostrum pridobiti od: <ul style="list-style-type: none"> (i) krav ali bivolov, ki spadajo k čredi in 	<p>70) Nosilec živilske dejavnosti pridelave surovega mleka/kolostruma izvede vse odrejene ukrepe, ki jih z odločbo, naloži uradni veterinar in se nanašajo na zdravstveni status živali in proizvode teh živali v povezavi z brucelozo in/ali tuberkulozo.</p>

			<p>so v smislu Direktive 64/432/EGS uradno nimajo tuberkuloze; ali</p> <p>(ii) ženskih živali drugih vrst, ki v primeru vrst, ki so dovzetnih za tuberkulozo, spadajo k čredam, ki se v okviru odobrenega kontrolnega programa pristojnega organa redno pregledujejo glede te bolezni.</p> <p>(c) Če se koze redijo skupaj s kravami, morajo biti te koze pregledane in testirane na tuberkulozo.</p> <p>- Vendar se surovo mleko živali, ki ne izpolnjujejo zahtev iz točke 2, sme uporabiti z odobritvijo pristojnega organa:</p> <p>(a) kadar gre za krave ali bivole, ki ne pokažejo pozitivne reakcije na teste na tuberkulozo ali brucelozo niti nobenih znakov teh bolezni, potem ko je bilo mleko toplotno obdelano, tako da je pokazalo negativno reakcijo na test alkalne fosfataze;</p> <p>(b) kadar gre za koze ali ovce, ki ne pokažejo pozitivne reakcije na teste na brucelozo ali so bile cepljene proti brucelozi kot del odobrenega programa izkoreninjenja in ki ne kažejo znakov te bolezni, bodisi:</p> <p>(i) za izdelavo sira z zorenjem najmanj dveh mesecev bodisi</p> <p>(ii) kadar je mleko tako toplotno obdelano, da testi pokažejo negativno reakcijo na test alkalne fosfataze; in</p> <p>(c) kadar gre za ženske živali drugih vrst, ki ne pokažejo pozitivne reakcije na teste na tuberkulozo ali brucelozo niti nobenih znakov teh bolezni, temveč spadajo k čredi, pri kateri je bila ugotovljena bruceloza ali tuberkuloza v okviru pregledov iz točke 2(a)(iii) ali 2(b)(ii), potem ko je bilo mleko toplotno obdelano tako, da je bila zagotovljena njegova neoporečnost.</p> <p>- Surovo mleko in kolostrum živali, ki ne izpolnjujejo ustreznih zahtev točk 1 do 3, zlasti živali, ki kažejo posamično</p>	
--	--	--	--	--

			<p>pozitivno reakcijo na profilaktične teste na tuberkulozo ali brucelozo skladno z Direktivo 64/432/EGS in Direktivo 91/68/EGS, se ne smeta uporabljati za prehrano ljudi.</p> <p>- Živali, ki so inficirane ali obstaja utemeljeni sum, da so inficirane s tuberkulozo ali brucelozo, je treba osamiti, tako da se prepreči škodljivi učinek na mleko in kolostrum drugih živali.</p>	
			<p>HIGIENSKI PREDPISI ZA GOSPODARSTVA S PROIZVODNJO MLEKA IN KOLOSTRUMA</p> <p>Zahteve za prostore in opremo</p> <p>1. Molzna oprema in prostori, kjer se mleko in kolostrum skladiščita, obdelujeta ali ohlajujeta, morajo biti locirani in izdelani tako, da se omeji nevarnost kontaminacije mleka in kolostruma.</p> <p>2. Prostori za skladiščenje mleka in kolostruma morajo biti zaščiteni pred mrčesom, morajo biti ustrezno ločeni od prostorov, v katerih so nastanjene živali, in, kadar morajo biti izpolnjene zahteve glede hlajenja surovega mleka, imeti ustrezno hladilno opremo.</p> <p>3. Površine opreme, ki pridejo v stik z mlekom in kolostrumom (posode, vsebniki, cisterne itd., namenjene za molžo, zbiranje ali prevoz), se morajo z lahkoto čistiti ter po potrebi dezinficirati in ohranjati v dobrem stanju. To zahteva uporabo gladkih, pralnih in netoksičnih materialov.</p> <p>4. Po uporabi se morajo takšne površine očistiti in po potrebi dezinficirati. Po vsaki poti ali po vsaki seriji poti, kadar je čas med raztovarjanjem in naslednjo ponovno napolnitvijo zelo kratek, ampak v vseh primerih vsaj enkrat na dan, je treba vsebnike in cisterne, ki se uporabljajo za prevoz surovega mleka in kolostruma, očistiti in dezinficirati na ustrezen način, preden se ponovno</p>	<p>71) Nosilec živilske dejavnosti pridelave surovega mleka/kolostruma zagotovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporabo ustrezne molzne opreme, ki preprečuje onesnaženje mleka in/ali kolostruma; - ločen prostor za skladiščenje in hlajenje mleka in/ali kolostruma; - zaščito pred škodljivci (učinkovito tesnjenje vrat, zaščitna mreža na oknih, po potrebi uporaba vab in pasti, ...); - uporabo gladkih in pralnih površin iz netoksičnega materiala; - najmanj enkrat dnevno čiščenje in razkuževanje opreme in posod (cistern) za mleko.

--	--

uporabijo.	
<p>HIGIENA MED MOLŽO, ZBIRANJEM IN TRANSPORTOM MLEKA</p> <p>Moljenje se mora izvršiti pod higienskimi pogoji, ki zlasti zagotavljajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da so seski, vimena in sosednji deli čisti, preden se začne moljenje; - da se živali, ki lahko zaradi zdravljenja prenesejo ostanke v mleko in kolostrum, identificirajo, ter da se mleko in kolostrum, ki se pridobita od takih živali pred potekom predpisane karence, ne uporabljata za prehrano ljudi; in - Neposredno po molzenju je treba mleko in kolostrum hraniti v čistem prostoru, načrtovanem in opremljenem tako, da se prepreči kontaminacija. - Mleko in/ali kolostrum morata biti takoj po molži ohlajena na temperaturo, ki ni višja od 8°C v primeru dnevnega zbiranja, ali na temperaturo, ki ni višja od 6°C, če zbiranje ne poteka dnevno; - Nosilec živilske dejavnosti ni treba upoštevati temperaturnih zahtev iz prejšnje alineje, če mleko izpolnjuje merila glede SŠMO in somatskih celic in: <p>(a) se predela v dveh urah po molži; ali</p> <p>(b) je potrebna višja temperatura zaradi tehnoloških vzrokov, povezanih s</p>	<p>72) Nosilec živilske dejavnosti pridelave surovega mleka/kolostruma zagotovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čiščenje seskov in vimena pred vsako molžo; – da so zdravljene živali v karenci ustrezno označene in/ali ločene od drugih živali. Te živali se, če jih je treba molsti, molzejo ločeno od drugih po končani molži živali, ki niso zdravljene; – takojšnje hlajenje mleka na 8 °C ali manj pri dnevnem zbiranju ali na 6 °C ali manj, če zbiranje mleka ne poteka dnevno, razen če se mleko predela v dveh urah po molži ali pa je višja temperatura potrebna zaradi tehnoloških vzrokov, povezanih s proizvodnjo določenih mlečnih proizvodov (v ta namen mora biti izdana odločba uradnega veterinarja).

			<p>proizvodnjo določenih mlečnih proizvodov, in pristojni organ dodeli ustrezno dovoljenje.</p>	
			<p>Naslednje zahteve veljajo le za nosilce živilske dejavnosti pridelave jajc. Jajca se morajo hraniti čista, suha, brez tujega vonja, učinkovito zaščitena pred udarci in pred neposrednimi sončnimi žarki v prostorih proizvajalca in do prodaje potrošniku</p>	<p>73) Nosilec živilske dejavnosti pridelave jajc zagotovi, da so jajca po znesenju nameščena v prostor, v katerem je omogočena njihova zaščita pred onesnaženjem, udarci, vlago, neprijetnimi vonjavami in neposrednim vplivom sončnih žarkov.</p>
<p>Uredba (ES) št. 178/2002/ES</p> <p>prvi odstavek 17. člena</p>	<p>17(1). člen - KRMA</p> <p>Pristojnosti</p> <p>1. Nosilci živilske dejavnosti in dejavnosti poslovanja s krmo v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije v podjetjih pod njihovim nadzorom zagotavljajo, da živila in krma izpolnjujejo zahteve živilske zakonodaje, ki veljajo za njihove dejavnosti, in preverjajo izpolnjevanje teh zahtev.</p> <p>Za izvajanje tega člena je potrebno za krmo upoštevati določbe naslednjih EU predpisov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 183/2005 z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme (UL L št. 35 z dne 8. 2. 2005, str. 1), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1243 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o prilagoditvi več zakonodajnih aktov, v katerih je določena uporaba regulativnega postopka s pregledom, členoma 290 in 291 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 198, z dne 25.7.2019, str. 241): člen 5(1) in del A Priloge I (I4 e, g; II-2 a, b, e). , člen 5(5) in Priloga III (1,2) člen 5(6) 	<p>Uredba se uporablja neposredno.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o registraciji in odobritvi obratov nosilcev dejavnosti na področju krme (Uradni list RS, št. 50/15 in 67/15- popr. in 203/21) - ni potreben sklic na naveden pravilnik - Pravilnik o registraciji in odobritvi obratov na področju živil (Uradni list RS, št. 96/14) - ni potreben sklic na naveden pravilnik Pravilnik o pogojih zagotavljanja varnosti krme (Uradni list RS, št. 9/20), člen 9 	<p>Zahteve veljajo za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave krme.</p> <p>Nosilci dejavnosti poslovanja s krmo upoštevajo rezultate vseh ustreznih analiz, izvedenih na vzorcih, odvzetih iz primarnih proizvodov, ali drugih vzorcih, ki so pomembni za varnost krme.</p>	<p>74) Nosilec dejavnosti poslovanja s krmo upošteva izsledke vseh laboratorijskih preiskav vzorcev iz primarnih proizvodov ali drugih vzorcev, ki so pomembni za varnost krme.</p>
			<p>Zahteve veljajo za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave krme.</p> <p>Nosilci dejavnosti poslovanja s krmo morajo zlasti voditi evidence o:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) morebitni uporabi proizvodov za zaščito rastlin in biocidov; (b) uporabi genetsko spremenjenih semen; (e) viru in količini vseh surovin za krmo ter namembnem kraju in količini vse proizvedene krme,* 	<p>75) Nosilec dejavnosti poslovanja s krmo vodi in hrani podatke /dokumente o:</p> <ul style="list-style-type: none"> - morebitni uporabi proizvodov za zaščito rastlin in biocidov; - uporabi gensko spremenjenih semen; - viru in količini vseh surovin za krmo ter namembnem kraju in količini vse proizvedene krme.

--	--

* če surovine in krma niso pridelane na KMG	
<p>Zahteve veljajo za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave krme in za vse nosilce dejavnosti, ki krmijo živali</p> <p>Shranjevanje</p> <p>Krmo je treba shranjevati ločeno od kemičnih sredstev in drugih proizvodov, ki se ne smejo uporabljati za živalsko krmo. Semena (tretirana) je treba pravilno hraniti tako, da niso dosegljiva živalim.</p> <p>Medicirana krma in nemedicirana krma za različne kategorije ali vrste živali se shranjuje tako, da se zmanjša tveganje krmljenja živali, ki jim taka krma ni namenjena.</p>	<p>76) Zagotovljena je ustrezna higiena skladiščenja krme.</p> <p>Kemična sredstva, tretirana semena, fitofarmacevtska sredstva, biocidi in veterinarska zdravila ter medicirana krma se morajo hraniti na varnem in ne smejo nenačrtovano priti v stik s krmo, živili ali živalmi.</p>
<p>Zahteve veljajo za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave krme in za vse nosilce dejavnosti, ki krmijo živali</p> <p>2. Distribucija</p> <p>Sistem distribucije krme na kmetiji mora zagotoviti, da je prava krma poslana na pravo namembno mesto. Med distribucijo in krmljenjem se s krmo ravna na način, ki zagotavlja, da ne pride do kontaminacije iz onesnaženih skladiščnih območij in opreme.</p> <p>Nemedicirana krma se obravnava ločeno od medicirane krme, zato da se prepreči kontaminacija.</p> <p>Vozila za prevoz krme na kmetiji in oprema za krmljenje se periodično čistijo, zlasti kadar se uporabijo za dostavo in distribucijo medicirane krme</p>	<p>77) Sistem distribucije krme na kmetiji mora zagotoviti, da je prava krma poslana na pravo namembno mesto in da se med distribucijo na kmetiji krma ne onesnaži.</p>

			<p>Zahteve veljajo za vse nosilce dejavnosti, ki krmijo živali</p> <p>Uredba (ES) št. 183/2005, člen 5(6);</p> <p>Člen 5:</p> <p>6. Nosilci dejavnosti poslovanja s krmo in kmetje pridobivajo in uporabljajo krmo samo iz obratov, ki so registrirani in/ali odobreni v skladu s to uredbo</p>	<p>78) Nosilci dejavnosti nabavljajo krmo samo iz obratov, ki so registrirani ali odobreni pri pristojnih organih, razen če se registracija v skladu z Uredbo 183/2005 ES ne zahteva.</p>
<p>Uredba (ES) št. 178/2002/ES</p> <p>18. člen</p>	<p>18. Sledljivost</p> <p>1. Za vsa živila, krmo, živali za pridobivanje hrane in vse druge snovi, namenjene uporabi ali za katere se pričakuje, da se bodo uporabile v živilih ali krmi, se zagotovi sledljivost v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije.</p> <p>2. Nosilec živilske dejavnosti in dejavnosti poslovanja s krmo mora biti omogočeno določiti vsako osebo, ki jim je dobavila živilo, krmo, žival za pridobivanje hrane ali snov, namenjeno uporabi ali za katero se pričakuje, da se bo uporabila v živilu ali krmi. Nosilci dejavnosti zato vzpostavijo sisteme in postopke, ki omogočajo sporočanje teh informacij pristojnim organom na njihovo zahtevo.</p> <p>3. Nosilci živilske dejavnosti in dejavnosti poslovanja s krmo vzpostavijo sisteme in postopke za določitev podjetij, prejemnikov njihovih proizvodov. Te podatke dajo na voljo pristojnim organom na njihovo zahtevo.</p> <p>4. Živila in krma, ki se dajejo v promet ali se bodo verjetno dajali v promet v Skupnosti, se ustrezno označijo ali opredelijo za lažjo sledljivost z ustrezno dokumentacijo ali informacijami skladno z ustreznimi zahtevami posebnih določb.</p>	<p>Uredba se uporablja neposredno.</p>	<p>Zahteve glede sledljivosti iz 18. člena veljajo za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave živil in krme</p> <p>Sledljivost živil in krme:</p> <p>Nosilci živilske dejavnosti in nosilci poslovanja s krmo vzpostavijo sisteme in postopke za določitev dobaviteljev živali, krme in snovi za katere se pričakuje, da se bodo uporabile v živilih ali krmi in prejemnikov njihovih proizvodov. Podatki o sledljivosti morajo biti na voljo pristojnim organom na njihovo zahtevo.</p> <p>Izjema glede zagotavljanja sledljivosti velja za lastno krmo, za katero nosilcu ni treba zagotavljati podatkov o obsegu pridelave in površinah na katerih je bila pridelana in za živila, ki jih nosilec dobavi neposredno končnemu potrošniku.</p> <p>Nosilec živilske dejavnosti ni dolžan zagotavljati podatkov o tem kateremu končnemu potrošniku je dobavil živilo.</p> <p>Nosilcu poslovanja s krmo morajo zagotavljati podatke i viru in količini vseh surovin za krmo vključno z doma pridelano krmo.</p>	<p>79) Nosilec živilske dejavnosti in/ali nosilec dejavnosti poslovanja s krmo razpolaga s podatki o izvoru rejnih živali in vseh snovi ki jih uporablja pri proizvodnji živil, viru in količini vseh surovin za krmo ter s podatki, komu je dobavil živila ali krmo. Velja načelo »en korak nazaj, en korak naprej« – nosilec živilske dejavnosti in/ali nosilec dejavnosti poslovanja s krmo mora razpolagati s podatki o neposrednem dobavitelju in neposrednem odjemalcu, če to niso končni potrošniki.</p>

<p>Uredba (ES) št. 178/2002/ES</p> <p>19. člen</p>	<p>19. člen</p> <p>Odgovornosti za živila: nosilci živilske dejavnosti</p> <p>1. Če nosilec živilske dejavnosti presodi ali utemeljeno meni, da živilo, ki ga je uvozil, pridelal, predelal, proizvedel ali distribuiral, ni v skladu z zahtevami varnosti živil, takoj sproži postopke za umik zadevnega živila iz prometa, če živilo ni več pod neposrednim nadzorom tega začetnega nosilca živilske dejavnosti, ter o tem obvesti pristojne organe.</p> <p>2. Če je proizvod morda že lahko v rokah potrošnika, nosilec živilske dejavnosti učinkovito in natančno obvesti potrošnike o razlogih za umik živila in po potrebi odpokliče že dobavljene izdelke, če drugi ukrepi ne zadoščajo za doseganje visoke ravni varovanja zdravja.</p> <p>3. Nosilec živilske dejavnosti mora takoj obvestiti pristojne organe, če presodi ali utemeljeno meni, da živilo, ki ga je dal v promet, lahko škodi zdravju ljudi. Nosilci dejavnosti obvestijo pristojne organe o ukrepih, sprejetih za preprečevanje tveganja za končnega potrošnika, in nikomur ne preprečujejo ali ga odvrtačajo od sodelovanja s pristojnimi organi v skladu z nacionalno zakonodajo in pravno prakso, kadar to lahko prepreči, zmanjša ali odpravi tveganje, povezano z živilom.</p> <p>4. Nosilci živilske dejavnosti sodelujejo s pristojnimi organi pri sprejetih ukrepih za preprečevanje ali zmanjševanje tveganja, povezanega z živilom, ki ga dobavljajo ali so ga dobavili.</p>	<p>Uredba se uporablja neposredno.</p>	<p>Zahteve 19. člena veljajo za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave živil</p> <p>Nosilec dejavnosti proizvodnje živil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagotovi umik oziroma odpoklic živila - natančno obvesti potrošnike o razlogih za umik živila in po potrebi odpokliče že dobavljene izdelke - obvesti pristojni organ o nevarnem živilu in - sodeluje s pristojnimi organi 	<p>80) Nosilec živilske dejavnosti ob sumu ali ugotovitvi, da njegovo živilo ni varno, sprejme ustrezne ukrepe (obveščanje kupcev, umik in odpoklic) in obvesti o tem pristojne organe (npr. o pozitivnem izvidu notranje kontrole).</p>
--	--	--	--	--

Uredba (ES) št. 178/2002/ES 20. člen	<p>20. člen Odgovornosti za krmo: nosilci dejavnosti poslovanja s krmo</p> <p>1. Če nosilec dejavnosti poslovanja s krmo presodi ali utemeljeno meni, da krma, ki jo je uvozil, pridelal, predelal, proizvedel ali distribuiral, ne izpolnjuje zahtev varnosti krme, takoj sproži postopke za umik zadevne krme s trga in o tem obvesti pristojne organe. V teh okoliščinah ali v primeru člena 15(3), tj. kadar serija, partija ali pošiljka ne izpolnjuje zahtev varnosti krme, se ta krma uniči, če pristojni organ ne določi drugače. Nosilec dejavnosti učinkovito in natančno obvesti uporabnike krme o vzroku za njen umik in po potrebi odpokliče že dobavljene izdelke, če drugi ukrepi ne zadoščajo za doseganje visoke ravni varovanja zdravlja.</p> <p>2. Nosilec dejavnosti poslovanja s krmo, odgovoren za dejavnosti prodaje na drobno ali distribucije, ki ne vplivajo na pakiranje, označevanje, varnost in neoporečnost te krme, v mejah svoje vsakokratne dejavnosti sproži postopke za umik iz prometa proizvodov, ki niso v skladu z zahtevami varnosti krme, in sodeluje ter prispeva k varnosti krme s posredovanjem ustreznih informacij, potrebnih za sledljivost krme, ter sodeluje v ukrepih, ki jih sprejmejo pridelovalci, predelovalci, proizvajalci in/ali pristojni organi.</p> <p>3. Nosilec dejavnosti poslovanja s krmo mora takoj obvestiti pristojne organe, če presodi ali utemeljeno meni, da krma, ki jo je dal v promet, ne izpolnjuje zahtev varnosti krme. Pristojne organe obvesti o sprejetih ukrepih za preprečitev tveganja pri uporabi take krme in nikomur ne preprečuje ali ga odvrča od sodelovanja s pristojnimi organi v skladu z nacionalno zakonodajo in pravno prakso, kadar to lahko prepreči, zmanjša ali odpravi tveganje, povezano s</p>	<p>Uredba se uporablja neposredno</p> <p>Pravilnik o pogojih zagotavljanja varnosti krme (Uradni list RS, št 9/20), šesti in sedmi odstavek 9. člena</p>	<p>Zahteve 20. člena uredbe veljajo za vse nosilce dejavnosti primarne pridelave krme.</p> <p>Nosilec dejavnosti na področju krme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učinkovito in natančno obvesti uporabnike krme o vzroku za njen umik in odpoklic, - zagotovi umik oziroma odpoklic krme - obvesti pristojni organ o nevarni krmi in - sodeluje s pristojnimi organi pri ukrepih, sprejetih za preprečevanje ali zmanjševanje tveganja, povezanega s krmo. <p>9. člen:</p> <p>(6) Če nosilec dejavnosti poslovanja s krmo pri izvajanju notranjih kontrol ali kako drugače ugotovi ali pridobi informacijo, da krma ne izpolnjuje pogojev iz tega pravilnika, mora o tem po telefonu, telefaksu ali po elektronski pošti nemudoma obvestiti pristojni območni urad UVHVVR in ukrepati v skladu z 20. členom Uredbe 178/2002/ES.</p> <p>(7) Če nosilec dejavnosti poslovanja s krmo pri izvajanju notranjih kontrol ugotovi, da je v krmnem proizvodu prekoračen prag za ukrepanje glede nezaželene snovi iz Priloge II Direktive 2002/32/ES, mora o tem obvestiti pristojni območni urad UVHVVR in izvesti ukrepe iz četrtega odstavka tega člena.</p>	<p>81) Nosilec dejavnosti poslovanja s krmo ob sumu ali ugotovitvi, da njegova krma ni varna, sprejme ustrezne ukrepe (obveščanje kupcev, umik in odpoklic) in obvesti o tem pristojne organe (npr. o pozitivnem izvidu notranje kontrole).</p>
---	--	--	---	---

	<p>krmo.</p> <p>4. Nosilci dejavnosti poslovanja s krmo sodelujejo s pristojnimi organi pri ukrepih, sprejetih za preprečevanje ali zmanjševanje tveganja, povezanega s krmo, ki jo dobavljajo ali so jo dobavili.</p>			
--	--	--	--	--

PZR 6: ZDRAVSTVENO VARSTVO LJUDI IN ŽIVALI

Za te predpisane zahteve ravnanja se uporablja naslednja opredelitev:

– promet je komercialni premik živali in živalskih proizvodov, ki niso namenjeni prehrani ljudi, živalskih proizvodov, krme in nekaterih sestavin za prodajo, vključno s ponujanjem za prodajo ali vsemi drugimi oblikami prenosa, brezplačno ali za plačilo, pa tudi prodaja, distribucija in druge oblike njihovega prenosa v EU

PREDPIS EU	ZAhteVE IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAhteVE ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
Direktiva Sveta 96/22/ES z dne 29. aprila 1996 o prepovedi uporabe v živinoreji določenih snovi, ki imajo hormonalno ali tirostatsko delovanje, in beta-agonistov ter o razveljavitvi direktiv 81/602/EGS,	Člen 3 Države članice prepovejo, za snovi iz Priloge II, in začasno prepovejo, za snovi iz Priloge III: (a) dajanje navedenih snovi farmskim živalim in živalim iz ribogojstva, po kakršnih koli metodah; (b) - rejo, razen pod uradnim nadzorom, živali iz točke (a) na gospodarstvu, in	Pravilnik o prepovedi uporabe določenih snovi s hormonskim ali tireostatskim delovanjem in betaagonistov v živinoreji (Uradni list RS, št. 4/09) 4. člen	4. člen (prepoved uporabe snovi) Za snovi, navedene v Prilogi 1 tega pravilnika in v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika, veljajo naslednje prepovedi: - kakršnakoli uporaba pri farmskih živalih in akvakulturah; - posedovanje farmskih živali in akvakultur, z izjemo tistih, ki so pod uradnim nadzorom, promet in trgovanje ali zakol farmskih živali za	82) Imetniki živali ne smejo uporabljati snovi in pripravkov, ki vsebujejo snovi iz prilog 1 in 2 Pravilnika o prepovedi uporabe določenih snovi s hormonskim ali tireostatskim delovanjem in betaagonistov v živinoreji.

<p>88/146/EGS in 88/299/EGS (UL L 125, 23.5.1996, str. 3), zadnjič spremenjena z Direktivo 2008/97/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 1996 o prepovedi uporabe v živiloreji določenih snovi, ki imajo hormonalno ali tirostatično delovanje, in beta-agonistov ter o razveljavitvi direktiv 81/602/EGS, 88/146/EGS in 88/299/EGS (UR L 318 z dne 28.11.2008, str. 9),:- člen 3(a), (b), (d) in (e) ter členi 4, 5 in 7</p>	<p>- dajanje na trg ali v zakol za prehrano ljudi farmskih živali, ki vsebujejo snovi iz Priloge II in Priloge III ali v katerih je bila ugotovljena prisotnost navedenih snovi, razen če je mogoče dokazati, da so bile zadevne živali zdravljene v skladu s členi 4, 5</p> <p>(d) dajanje na trg mesa živali iz točke (b);</p> <p>(e) predelavo mesa iz točke (d).</p>		<p>prehrano ljudi, pri katerih so prisotne snovi iz Priloge 1 ali Priloge 2 tega pravilnika, razen farmskih živali in akvakultur, kjer je prisotnost teh snovi posledica tretiranja živali v skladu z določbami 5. ali 6. člena tega pravilnika;</p> <p>- dajanje na trg za prehrano ljudi živali iz akvakultur in njihovih proizvodov, če vsebujejo snovi, navedene v Prilogi 1 ali Prilogi 2 tega pravilnika;</p> <p>- dajanje na trg mesa in mesnih proizvodov, ki izvirajo od farmskih živali, če vsebujejo snovi iz Priloge 1 ali Priloge 2 tega pravilnika.</p>	<p>83) Prepovedano je posedovanje farmskih živali in akvakultur, z izjemo tistih, ki so pod uradnim nadzorom, promet in trgovanje ali zakol farmskih živali za prehrano ljudi, pri katerih so prisotne prepovedane snovi, razen farmskih živali in akvakultur, kjer je prisotnost teh snovi posledica dovoljene uporabe za namen zdravljenja.</p> <p>84) Mesa in mesnih proizvodov, ki izvirajo od farmskih živali, ki so bile tretirane s prepovedanimi snovmi, se ne daje na trg za prehrano ljudi.</p> <p>Akvakulture in njihovi proizvodi, če vsebujejo prepovedane snovi, se ne dajejo na trg za prehrano ljudi.</p>
--	--	--	---	---

	<p>Člen 4 Ne glede na člena 2 in 3 smejo države članice dovoliti:</p> <p>1. dajanje živalim na kmetiji, za terapevtske namene testosterona in progesterona ter derivatov, ki po absorpciji na mestu uporabe hitro razpadejo v izhodne (starševske) komponente. Zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki se uporabljajo za zdravljenje, morajo biti v skladu z zahtevami v prometu, predpisanimi v Direktivi 81/851/EGS, in jih lahko da samo veterinar, z injekcijo ali v obliki nožničnih spiral pri zdravljenju disfunkcije jajčnikov, ni pa dovoljeno dajanje zdravil v obliki podkožnih vstavkov živalim na kmetiji, ki so bile nedvoumno identificirane.</p> <p>Zdravljenje identificiranih živali mora evidentirati odgovorni veterinar. Zabeležiti mora vsaj naslednje podatke v registru, ki je lahko register, predpisan v Direktivi 81/851/EGS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - način zdravljenja, - vrsto zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki ima dovoljenje za promet, ki je bilo uporabljeno, - datum zdravljenja, - identiteto zdravljenih živali. <p>Register mora biti na voljo pristojnemu organu, če ga ta zahteva.</p> <p>2. za terapevtske namene dajanje zdravil za uporabo v veterinarski medicini z dovoljenjem za promet, ki vsebujejo:</p> <p>(i) alil trenbolon za peroralno uporabo ali betaagoniste kopitarjem, če se uporabljajo v skladu z navodili proizvajalca;</p> <p>(ii) beta-agoniste v obliki injekcije za sprožanje tokolize pri kravah, ki se telijo.</p> <p>Take snovi mora dajati veterinar, ali, pri</p>	<p>Pravilnik o prepovedi uporabe določenih snovi s hormonskim ali tireostatskim delovanjem in betaagonistov v živinoreji (Uradni list RS, št. 4/09)</p> <p>5. in 9. člen</p>	<p>5. člen (zdravljenje)</p> <p>(1) Ne glede na določbe 3. in 4. člena tega pravilnika je za namen zdravljenja dovoljena uporaba:</p> <p>1. testosterona, progesterona in njunih derivatov pri farmskih živalih, pod pogojem, da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdravilo po absorpciji z mesta dajanja, hitro razpade na izhodne (starševske) komponente; - ima zdravilo za uporabo v veterinarski medicini dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila; - dajanje zdravil opravi veterinar z injiciranjem ali v primeru motenj v delovanju jajčnikov v obliki nožničnih spiral pri zdravljenju, vendar nikakor v obliki implantantov; - je zdravljena žival jasno identificirana; - je veterinar odgovoren za identifikacijo živali in evidentiranje zdravljenja; - se evidenca, ki se vodi tudi v dnevniku veterinarskih posegov na gospodarstvu, vodi v skladu s predpisi o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini in vsebuje najmanj naslednje podatke: <p>a) vrsto uporabe (zdravljenje ali zootehnična uporaba);</p> <p>b) vrsto zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki ima dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila, in ki je bilo uporabljeno;</p> <p>c) datum zdravljenja;</p> <p>d) identifikacijo zdravljenih živali.</p> <p>2. za zdravljenje živali z zdravili za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo spodaj naštetih snovi in imajo dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila, pod naslednjimi pogoji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alil trenbolon za peroralno uporabo, ali beta-agonisti, za uporabo pri kopitarjih, če se uporabljajo v skladu z navodili proizvajalca; - beta-agonisti, če se dajejo v obliki injekcije za indukcijo tokolize pri kravah med telitvijo. <p>(2) Snovi iz 2. točke prejšnjega odstavka mora dajati veterinar, ali, pri zdravilih za uporabo v veterinarski medicini, v primeru iz prve alineje</p>	<p>85) Samo veterinar daje preparate, ki vsebujejo testosteron in progesteron ter derivate.</p>
--	--	--	--	---

	<p>zdravilih za uporabo v veterinarski medicini, navedenih pod (i), na njegovo neposredno odgovornost; zdravljenje mora evidentirati odgovorni veterinar, ki mora zabeležiti vsaj podatke iz točke 1.</p> <p>Kmetom je prepovedano posedovanje zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo beta-agoniste, ki se lahko uporabljajo za indukcijo pri zdravljenju tokolize.</p> <p>Vendar pa je brez poseganja v določbe prvega pododstavka točke 2(ii) prepovedano zdravljenje živali za proizvodnjo, vključno s plemenskimi živalmi, ki se ne uporabljajo več za razplod.</p>		<p>2. točke prejšnjega odstavka, druga oseba, na neposredno odgovornost veterinarja.</p> <p>Odgovoren veterinar mora voditi evidenco zdravljenja, ki mora vsebovati vsaj podatke iz šeste alineje 1. točke prejšnjega odstavka.</p> <p>(3) Imetnikom živali ni dovoljeno izdajati in ne smejo posedovati zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo snovi iz druge alineje, 2. točke prvega odstavka tega člena.</p> <p>(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena je prepovedano zdravljenje proizvodnih živali, vključno s plemenskimi živalmi po zaključenem reproduktivnem obdobju.</p> <p>(5) Evidence iz tega člena morajo biti na razpolago uradnemu veterinarju, če jih ta zahteva.</p> <p>9. člen (posedovanje snovi)</p> <p>Snovi iz 3. in 4. člena tega pravilnika lahko posedujejo le pravne in fizične osebe, ki imajo za to dovoljenje, izdano v skladu z zakonom, ki ureja zdravila. Posedovanje v smislu tega člena pomeni posedovanje snovi ob uvozu, proizvodnji, skladiščenju, distribuciji, prodaji ali uporabi.</p>	
	<p>Člen 4</p> <p>Ne glede na člena 2 in 3 smejo države članice dovoliti:</p> <p>1. dajanje živalim na kmetiji, za terapevtske namene testosterona in progesterona ter derivatov, ki po absorpciji na mestu uporabe hitro razpadejo v izhodne (starševske) komponente. Zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki se uporabljajo za zdravljenje, morajo biti v skladu z zahtevami v prometu, predpisanimi v Direktivi 81/851/EGS, in jih lahko da samo veterinar, z injekcijo ali v obliki nožničnih spiral pri zdravljenju disfunkcije jajčnikov, ni pa dovoljeno dajanje zdravil v obliki podkožnih</p>	<p>Pravilnik o prepovedi uporabe določenih snovi s hormonskim ali tireostatskim delovanjem in betaagonistov v živinoreji (Uradni list RS, št. 4/09)</p> <p>5., 6., 7. in 9. člen</p>	<p>5. člen (zdravljenje)</p> <p>(1) Ne glede na določbe 3. in 4. člena tega pravilnika je za namen zdravljenja dovoljena uporaba:</p> <p>1. testosterona, progesterona in njunih derivatov pri farmskih živalih, pod pogojem, da:</p> <ul style="list-style-type: none">- zdravilo po absorpciji z mesta dajanja, hitro razpade na izhodne (starševske) komponente;- ima zdravilo za uporabo v veterinarski medicini dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila;- dajanje zdravil opravi veterinar z injiciranjem ali v primeru motenj v delovanju jajčnikov v obliki nožničnih spiral pri zdravljenju, vendar nikakor v obliki implantantov;	<p>86) Le veterinar ali oseba z neposredno odgovornostjo veterinarja daje kopitarjem oralna zdravila, ki vsebujejo alil trenbolon ali beta-agoniste.</p> <p>Prepovedano je zdravljenje proizvodnih živali vključno s plemenskimi živalmi z zdravili ki vsebujejo alil trenbolon ali beta-agoniste po zaključenem reproduktivnem obdobju.</p>

<p>vstavkov živalim na kmetiji, ki so bile nedvoumno identificirane.</p> <p>Zdravljenje identificiranih živali mora evidentirati odgovorni veterinar. Zabeležiti mora vsaj naslednje podatke v registru, ki je lahko register, predpisan v Direktivi 81/851/EGS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - način zdravljenja, - vrsto zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki ima dovoljenje za promet, ki je bilo uporabljeno, - datum zdravljenja, - identiteto zdravljenih živali. <p>Register mora biti na voljo pristojnemu organu, če ga ta zahteva.</p> <p>2. za terapevtske namene dajanje zdravil za uporabo v veterinarski medicini z dovoljenjem za promet, ki vsebujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) alil trenbolon za peroralno uporabo ali betaagoniste kopitarjem, če se uporabljajo v skladu z navodili proizvajalca; (ii) beta-agoniste v obliki injekcije za sprožanje tokolize pri kravah, ki se telijo. <p>Take snovi mora dajati veterinar, ali, pri zdravljenju za uporabo v veterinarski medicini, navedenih pod (i), na njegovo neposredno odgovornost; zdravljenje mora evidentirati odgovorni veterinar, ki mora zabeležiti vsaj podatke iz točke 1.</p> <p>Kmetom je prepovedano posedovanje zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo beta-agoniste, ki se lahko uporabljajo za indukcijo pri zdravljenju tokolize.</p> <p>Vendar pa je brez poseganja v določbe prvega pododstavka točke 2(ii) prepovedano zdravljenje živali za proizvodnjo, vključno s plemenskimi živalmi, ki se ne uporabljajo več za razplod.</p> <p>Člen 5</p>			<ul style="list-style-type: none"> - je zdravljena žival jasno identificirana; - je veterinar odgovoren za identifikacijo živali in evidentiranje zdravljenja; - se evidenca, ki se vodi tudi v dnevniku veterinarskih posegov na gospodarstvu, vodi v skladu s predpisi o zdravljenju za uporabo v veterinarski medicini in vsebuje najmanj naslednje podatke: <ul style="list-style-type: none"> a) vrsto uporabe (zdravljenje ali zootehnična uporaba); b) vrsto zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki ima dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila, in ki je bilo uporabljeno; c) datum zdravljenja; d) identifikacijo zdravljenih živali. <p>2. za zdravljenje živali z zdravili za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo spodaj naštetih snovi in imajo dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila, pod naslednjimi pogoji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alil trenbolon za peroralno uporabo, ali beta-agonisti, za uporabo pri kopitarjih, če se uporabljajo v skladu z navodili proizvajalca; - beta-agonisti, če se dajejo v obliki injekcije za indukcijo tokolize pri kravah med telitvijo. <p>(2) Snovi iz 2. točke prejšnjega odstavka mora dajati veterinar, ali, pri zdravljenju za uporabo v veterinarski medicini, v primeru iz prve alineje 2. točke prejšnjega odstavka, druga oseba, na neposredno odgovornost veterinarja.</p> <p>Odgovoren veterinar mora voditi evidenco zdravljenja, ki mora vsebovati vsaj podatke iz šeste alineje 1. točke prejšnjega odstavka.</p> <p>(3) Imetnikom živali ni dovoljeno izdajati in ne smejo posedovati zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo snovi iz druge alineje, 2. točke prvega odstavka tega člena.</p> <p>(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena je prepovedano zdravljenje proizvodnih živali, vključno s plemenskimi živalmi po zaključenem reprodukcijskem obdobju.</p> <p>(5) Evidence iz tega člena morajo biti na razpolago uradnemu veterinarju, če jih ta zahteva.</p>	<p>87) Imetnik živali nima zdravil, ki vsebujejo beta-agoniste, ki se lahko uporabijo za indukcijo tokolize.</p> <p>Prepovedano je zdravljenje proizvodnih živali, vključno s plemenskimi živalmi po zaključenem reprodukcijskem obdobju.</p> <p>88) Imetnik živali daje snovi za sinhronizacijo estrusa in pripravo živali darovalk in prejemnic za presaditev zarodkov samo z neposrednim dovoljenjem veterinarja.</p> <p>V zvezi z akvakulturami sme veterinar dajati mladim ribam v prvih treh mesecih življenja zaradi spremembe spola zdravila za uporabo v veterinarski medicini z androgenim delovanjem, če imajo dovoljenje za promet.</p> <p>Zootehnična uporaba zdravila je prepovedana pri proizvodnih živalih, vključno s plemenskimi živalmi v času pitanja, če se ne uporabljajo več za razplod.</p>
--	--	--	--	---

	<p>Ne glede na člen 3(a) in brez vpliva na člen 2 lahko države članice dovolijo dajanje farmskim živalim, za zootehnično uporabo, zdravil za uporabo v veterinarski medicini z estrogenim (razen estradiola 17β in njegovih estrom podobnih derivatov), androgenim ali gestagenim delovanjem, ki so dovoljena v skladu z Direktivo 2001/82/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o kodeksu Skupnosti v zvezi z zdravili za uporabo v veterinarski medicini (14). Taka zdravila za uporabo v veterinarski medicini mora dajati odgovorni veterinar nedvoumno identificiranim živalim; zdravljenje mora evidentirati odgovorni veterinar v skladu z določbami točke 1 člena 4.</p> <p>Vendar pa lahko države članice dovolijo, da sinhronizacijo estrusa in pripravo darovalk in prejemnic za presajanje zarodka ne opravi veterinar sam, temveč da se to opravi na njegovo odgovornost.</p> <p>Pri vodnih živalih je dovoljeno, da se za spremembo spola mladim ribam v prvih treh mesecih življenja dajejo zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki imajo androgeno delovanje in ki imajo dovoljenje za promet v skladu z določbami direktiv 81/851/EGS in 81/852/EGS.</p> <p>V primerih, predvidenih v tem členu, veterinar napiše recept za enkratno uporabo, v katerem opredeli zdravljenje oz. ukrepe in količino potrebnega proizvoda ter evidentira predpisane proizvode.</p> <p>Vendar pa so prepovedani zootehnični ukrepi pri živalih za proizvodnjo, in tudi v času pitanja pri plemenskih živalih, ki se ne uporabljajo več za razplod.</p>		<p>6. člen (zootehnična uporaba)</p> <p>(1) Ne glede na prvo alineo 4. člena tega pravilnika se za uporabo v zootehnične namene pri farmskih živalih, dovoli dajanje zdravil z estrogenim (razen estradiol 17β in njegove estrom podobne derivate), androgenim ali gestagenim učinkovanjem, če imajo dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila.</p> <p>(2) Zdravila iz prejšnjega odstavka lahko uporablja in daje samo veterinar, tretirane živali pa morajo biti jasno označene oziroma identificirane. O dajanju zdravil mora odgovorni veterinar voditi evidenco v skladu s šesto alineo 1. točke prvega odstavka 5. člena tega pravilnika.</p> <p>(3) Za sinhronizacijo estrusa in pripravo živali darovalk in prejemnic za presaditev zarodkov, lahko zdravila iz prvega odstavka tega člena daje tudi druga oseba na neposredno odgovornost veterinarja.</p> <p>(4) V primeru akvakultur, se lahko dajejo ribam v prvih treh mesecih življenja za namen inverzije spola, zdravila za uporabo v veterinarski medicini z androgenim delovanjem, če imajo dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila.</p> <p>(5) V primerih iz tretjega odstavka tega člena mora veterinar izdati veterinarski recept za enkratno izdajo zdravila, s katerim določi vrsto zootehnične uporabe ter vrsto in količino potrebnega zdravila, pri čemer je večkratna izdaja zdravila na isti recept prepovedana.</p> <p>(6) O predpisanih zdravilih in izdanih receptih mora veterinar voditi evidenco v skladu s predpisi, ki urejajo sledljivost predpisovanja, izdanih receptov in uporabe zdravil.</p> <p>(7) Zootehnična uporaba zdravila je prepovedana pri proizvodnih živalih, vključno pri plemenskih živalih v času pitanja, če se ne uporabljajo več za razplod.</p>	
--	--	--	---	--

			<p>7. člen (izpolnjevanje zahtev)</p> <p>(1) Snovi s hormonskim delovanjem in beta-agonisti, katerih dajanje farmskim živalim je dovoljeno v skladu s 5. in 6. členom tega pravilnika, morajo izpolnjevati zahteve, določene v zakonu, ki ureja zdravila.</p> <p>(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je prepovedana uporaba:</p> <p>1. snovi s hormonskim delovanjem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ki imajo podaljšano delovanje; - ki imajo karenco daljšo kot 15 dni po končanem tretiranju in - zdravil: <p>a) ki so pridobila dovoljenje za promet v skladu s predpisi, ki so bili veljavni pred uveljavitvijo Uredbe Sveta (EGS) št. 2309/93 z dne 22. julija 1993, ki določa postopke Skupnosti za pridobitev dovoljenja za promet in nadzor zdravil za uporabo v humani medicini in za uporabo v veterini ter ustanavlja Evropsko agencijo za vrednotenje zdravil zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 726/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o postopkih Skupnosti za pridobitev dovoljenja za promet in nadzor zdravil za humano in veterinarsko uporabo ter o ustanovitvi Evropske agencije za zdravila, (UL L št. 136 z dne 30. 4. 2004, str. 1);</p> <p>b) za katera niso znani pogoji uporabe;</p> <p>c) za katera ne obstajajo reagenti ali oprema, ki se uporabljajo v analiznih tehnikah za odkrivanje prisotnosti ostankov v količinah, ki presegajo najvišje dovoljene količine.</p> <p>2. zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo beta-agoniste in imajo karenco daljšo kot 28 dni po končanem tretiranju.</p> <p>9. člen (posedovanje snovi)</p> <p>Snovi iz 3. in 4. člena tega pravilnika lahko posedujejo le pravne in fizične osebe, ki imajo za to dovoljenje, izdano v skladu z zakonom, ki ureja zdravila. Posedovanje v smislu tega člena</p>	
--	--	--	--	--

			pomeni posedovanje snovi ob uvozu, proizvodnji, skladiščenju, distribuciji, prodaji ali uporabi.	
	<p>Člen 5</p> <p>Ne glede na člen 3(a) in brez vpliva na člen 2 lahko države članice dovolijo dajanje farmskim živalim, za zootehnično uporabo, zdravil za uporabo v veterinarski medicini z estrogenim (razen estradiola 17β in njegovih estrom podobnih derivatov), androgenim ali gestagenim delovanjem, ki so dovoljena v skladu z Direktivo 2001/82/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o</p>	<p>Pravilnik o prepovedi uporabe določenih snovi s hormonskim ali tireostatskim delovanjem in betaagonistov v živinoreji (Uradni list RS, št. 4/09)</p> <p>6., 7. in 8. člen</p>	<p>6. člen</p> <p>(zootehnična uporaba)</p> <p>(1) Ne glede na prvo alineo 4. člena tega pravilnika se za uporabo v zootehnične namene pri farmskih živalih, dovoli dajanje zdravil z estrogenim (razen estradiol 17β in njegove estrom podobne derivate), androgenim ali gestagenim učinkovanjem, če imajo dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila.</p> <p>(2) Zdravila iz prejšnjega odstavka lahko uporablja in daje samo veterinar, tretirane</p>	<p>89) Farmskim živalim, za zootehniško uporabo, daje zdravila z estrogenim (razen estradiola 17β in njegovih estrom podobnih derivatov), androgenim ali gestagenim delovanjem samo veterinar. Zootehnična uporaba zdravila je prepovedana pri proizvodnih živalih, vključno pri plemenskih živalih v času pitanja, če se ne uporabljajo več za razplod.</p>

	<p>kodeksu Skupnosti v zvezi z zdravili za uporabo v veterinarski medicini (14). Taka zdravila za uporabo v veterinarski medicini mora dajati odgovorni veterinar nedvoumno identificiranim živalim; zdravljenje mora evidentirati odgovorni veterinar v skladu z določbami točke 1 člena 4.</p> <p>Vendar pa lahko države članice dovolijo, da sinhronizacijo estrusa in pripravo darovalk in prejemnic za presajanje zarodka ne opravi veterinar sam, temveč da se to opravi na njegovo odgovornost.</p> <p>Pri vodnih živalih je dovoljeno, da se za spremembo spola mladim ribam v prvih treh mesecih življenja dajejo zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki imajo androgeno delovanje in ki imajo dovoljenje za promet v skladu z določbami direktiv 81/851/EGS in 81/852/EGS.</p> <p>V primerih, predvidenih v tem členu, veterinar napiše recept za enkratno uporabo, v katerem opredeli zdravljenje oz. ukrepe in količino potrebnega proizvoda ter evidentira predpisane proizvode.</p> <p>Vendar pa so prepovedani zootehnični ukrepi pri živalih za proizvodnjo, in tudi v času pitanja pri plemenskih živalih, ki se ne uporabljajo več za razplod.</p> <p>Člen 7</p> <p>1. Za namene trgovine lahko države članice dovolijo dajanje na trg živali, namenjenih za pleme in plemenskih živali proti koncu njihovega razplodnega obdobja življenja, ki so bile v navedenem obdobju zdravljene v skladu s členi 4, 5 in lahko dovolijo tudi za Skupnost veljavno označevanje zdravstvene ustreznosti mesa, pridobljenega od takih živali, če so izpolnjeni pogoji, predpisani v členih 4, 5 in je bila upoštevana karenc, določena v</p>		<p>živali pa morajo biti jasno označene oziroma identificirane. O dajanju zdravil mora odgovorni veterinar voditi evidenco v skladu s šestimi alineami 1. točke prvega odstavka 5. člena tega pravilnika.</p> <p>(3) Za sinhronizacijo estrusa in pripravo živali darovalk in prejemnic za presaditev zarodkov, lahko zdravila iz prvega odstavka tega člena daje tudi druga oseba na neposredno odgovornost veterinarja.</p> <p>(4) V primeru akvakultur, se lahko dajejo ribam v prvih treh mesecih življenja za namen inverzije spola, zdravila za uporabo v veterinarski medicini z androgenim delovanjem, če imajo dovoljenje za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila.</p> <p>(5) V primerih iz tretjega odstavka tega člena mora veterinar izdati veterinarski recept za enkratno izdajo zdravila, s katerim določi vrsto zootehnične uporabe ter vrsto in količino potrebnega zdravila, pri čemer je večkratna izdaja zdravila na isti recept prepovedana.</p> <p>(6) O predpisanih zdravilih in izdanih receptih mora veterinar voditi evidenco v skladu s predpisi, ki urejajo sledljivost predpisovanja, izdanih receptov in uporabe zdravil.</p> <p>(7) Zootehnična uporaba zdravila je prepovedana pri proizvodnih živalih, vključno pri plemenskih živalih v času pitanja, če se ne uporabljajo več za razplod.</p> <p>7. člen (izpolnjevanje zahtev)</p> <p>(1) Snovi s hormonskim delovanjem in beta-agonisti, katerih dajanje farmskim živalim je dovoljeno v skladu s 5. in 6. členom tega pravilnika, morajo izpolnjevati zahteve, določene v zakonu, ki ureja zdravila.</p> <p>(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je prepovedana uporaba:</p> <p>1. snovi s hormonskim delovanjem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ki imajo podaljšano delovanje; - ki imajo karenc daljšo kot 15 dni po končanem tretiranju in - zdravil: 	<p>90) Imetnik živali ne daje živali, namenjene za pleme, in plemenskih živali, ki jim je veterinar ali oseba na neposredno odgovornost veterinarja dajal snovi s hormonskim ali tireostatskim delovanjem in beta-agoniste, v promet za prehrano ljudi pred potekom karence.</p>
--	---	--	--	--

	<p>dovoljenju za promet z zdravilom. Vendar pa je dovoljena trgovina z dragocenimi konji in zlasti dirkalnimi in tekmovalnimi konji, cirkuškimi konji in konji za vzrejo ali za razstave, vključno z registriranimi kopitarji, ki so jim bila za namene iz člena 4 dana zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo alil trenbolon ali beta-agoniste, še pred koncem karence zdravil za uporabo v veterinarski medicini, če so izpolnjeni pogoji, ki urejajo uporabo zdravil, in če sta na potrdilu o zdravstvenem stanju ali na potnem listu, ki spremlja živali, napisana vrsta in datum zdravljenja.</p> <p>2. Meso ali proizvodi živali, ki so jim bile dane snovi z estrogenim, androgenim ali gestagenim delovanjem ali beta-agonisti, v skladu s farmakopejskimi določbami te direktive, nesmejo biti dani v prodajo na trg za prehrano ljudi, razen če so živali dobivale zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki izpolnjujejo zahteve člena 6, in če je bila pred zakolom živali upoštevana predpisana karenc.</p>		<p>a) ki so pridobila dovoljenje za promet v skladu s predpisi, ki so bili veljavni pred uveljavitvijo Uredbe Sveta (EGS) št. 2309/93 z dne 22. julija 1993, ki določa postopke Skupnosti za pridobitev dovoljenja za promet in nadzor zdravil za uporabo v humani medicini in za uporabo v veterini ter ustanavlja Evropsko agencijo za vrednotenje zdravil zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 726/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o postopkih Skupnosti za pridobitev dovoljenja za promet in nadzor zdravil za humano in veterinarsko uporabo ter o ustanovitvi Evropske agencije za zdravila, (UL L št. 136 z dne 30. 4. 2004, str. 1);</p> <p>b) za katera niso znani pogoji uporabe;</p> <p>c) za katera ne obstajajo reagenti ali oprema, ki se uporabljajo v analiznih tehnikah za odkrivanje prisotnosti ostankov v količinah, ki presegajo najvišje dovoljene količine.</p> <p>2. zdravil za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo beta-agoniste in imajo karenc daljšo kot 28 dni po končanem tretiranju.</p> <p>8. člen (promet in trgovanje z živalmi ter dajanje mesa na trg)</p> <p>(1) Dovoljena sta promet in trgovanje z živalmi za pleme in plemenskih živali, ki niso več namenjene nadaljnjemu razplodu in so bile v zadnjem obdobju tretirane v skladu s 5. ali 6. členom tega pravilnika. Meso teh živali, ob upoštevanju karence, določene v dovoljenju za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila, se lahko označi z oznako zdravstvene ustreznosti, ki jo določa Uredba (ES) 854/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega veterinarskega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L št. 139 z dne 30. aprila 2004, str. 206), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1021/2008 z dne 17. oktobra 2008 o spremembi Prilog I, II in III k Uredbi (ES) št. 854/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o</p>	
--	---	--	---	--

		<p>posebnih pravilih za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih prehrani ljudi ter Uredbe (ES) št. 2076/2005 v zvezi z živimi školjkami, nekaterimi ribiškimi proizvodi in osebjem, ki pomaga pri uradnih nadzorih v klavnicah (UI L št. 277 z dne 18. oktobra 2008, str. 15).</p> <p>(2) Promet in trgovanje z visokovrednimi konji še zlasti z dirkalnimi in tekmovalnimi konji, cirkuškimi konji ali s konji, namenjenimi za razplod ali razstave, vključno z registriranimi kopitarji, ki so jim bila dana zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo alil-trenbolon ali beta-agoniste v skladu s 5. členom tega pravilnika sta dovoljena pred iztekom karence, če so upoštevani pogoji glede predpisane uporabe zdravila in je v veterinarskem spričevalu ali potnem listu, ki spremlja te živali, naveden datum in vrsta zdravljenja.</p> <p>(3) Meso in proizvodi živali, ki jim je bila dana snov z estrogenim, androgenim ali gestagenim učinkom ali beta-agonisti v skladu s tem pravilnikom, se ne sme dajati na trg za prehrano ljudi, razen če so bile živali zdravljene z zdravilom za uporabo v veterinarski medicini, v skladu z določbami iz 7. člena tega pravilnika ob upoštevanju predpisane karence pred zakolom živali</p>	
	<p>Člen 7</p> <p>1. Za namene trgovine lahko države članice dovolijo dajanje na trg živali, namenjenih za pleme in plemenskih živali proti koncu njihovega razplodnega obdobja življenja, ki so bile v navedenem obdobju zdravljene v skladu s členi 4, 5 in lahko dovolijo tudi za Skupnost veljavno označevanje zdravstvene ustreznosti mesa, pridobljenega od takih živali, če so izpolnjeni pogoji, predpisani v členih 4, 5 in je bila upoštevana karenc, določena v dovoljenju za promet z zdravilom. Vendar pa je dovoljena trgovina z</p>	<p>8. člen</p> <p>(promet in trgovanje z živalmi ter dajanje mesa na trg)</p> <p>(1) Dovoljena sta promet in trgovanje z živalmi za pleme in plemenskih živali, ki niso več namenjene nadaljnjemu razplodu in so bile v zadnjem obdobju tretirane v skladu s 5. ali 6. členom tega pravilnika. Meso teh živali, ob upoštevanju karence, določene v dovoljenju za promet v skladu z zakonom, ki ureja zdravila, se lahko označi z oznako zdravstvene ustreznosti, ki jo določa Uredba (ES) 854/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o določitvi posebnih predpisov za organizacijo uradnega veterinarskega nadzora proizvodov</p>	<p>91) Imetnik živali skrbi, da dragocene konje ter dirkalne in tekmovalne konje, cirkuške konje ali konje, namenjene za razplod ali razstave, vključno z registriranimi kopitarji, ki jim je bilo dano zdravilo za uporabo v veterinarski medicini z vsebnostjo alil trenbolona ali beta-agonistov, spremlja veterinarsko spričevalo ali potni list s podatki o zdravljenju.</p>

	<p>dragocenimi konji in zlasti dirkalnimi in tekmovalnimi konji, cirkuškimi konji in konji za vzrejo ali za razstave, vključno z registriranimi kopitarji, ki so jim bila za namene iz člena 4 dana zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo alil trenbolon ali beta-agoniste, še pred koncem karence zdravil za uporabo v veterinarski medicini, če so izpolnjeni pogoji, ki urejajo uporabo zdravil, in če sta na potrdilu o zdravstvenem stanju ali na potnem listu, ki spremlja živali, napisana vrsta in datum zdravljenja.</p> <p>2. Meso ali proizvodi živali, ki so jim bile dane snovi z estrogenim, androgenim ali gestagenim delovanjem ali beta-agonisti, v skladu s farmakopejskimi določbami te direktive, nesmejo biti dani v prodajo na trg za prehrano ljudi, razen če so živali dobivale zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki izpolnjujejo zahteve člena 6, in če je bila pred zakolom živali upoštevana predpisana karenca.</p>		<p>živalskega izvora, namenjenih za prehrano ljudi (UL L št. 139 z dne 30. aprila 2004, str. 206), zadnjič spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 1021/2008 z dne 17. oktobra 2008 o spremembi Prilog I, II in III k Uredbi (ES) št. 854/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o posebnih pravilih za organizacijo uradnega nadzora proizvodov živalskega izvora, namenjenih prehrani ljudi ter Uredbe (ES) št. 2076/2005 v zvezi z živimi školjkami, nekaterimi ribiškimi proizvodi in osebjem, ki pomaga pri uradnih nadzorih v klavnicah (UI L št. 277 z dne 18. oktobra 2008, str. 15).</p> <p>(2) Promet in trgovanje z visokovrednimi konji še zlasti z dirkalnimi in tekmovalnimi konji, cirkuškimi konji ali s konji, namenjenimi za razplod ali razstave, vključno z registriranimi kopitarji, ki so jim bila dana zdravila za uporabo v veterinarski medicini, ki vsebujejo alil-trenbolon ali beta-agoniste v skladu s 5. členom tega pravilnika sta dovoljena pred iztekom karence, če so upoštevani pogoji glede predpisane uporabe zdravila in je v veterinarskem spričevalu ali potnem listu, ki spremlja te živali, naveden datum in vrsta zdravljenja.</p> <p>(3) Mesa in proizvodi živali, ki jim je bila dana snov z estrogenim, androgenim ali gestagenim učinkom ali beta-agonisti v skladu s tem pravilnikom, se ne sme dajati na trg za prehrano ljudi, razen če so bile živali zdravljene z zdravilom za uporabo v veterinarski medicini, v skladu z določbami iz 7. člena tega pravilnika ob upoštevanju predpisane karence pred zakolom živali</p>	<p>92) Meso in izdelki živali, ki so jim bile dane snovi z estrogenim, androgenim ali gestagenim učinkom ali betaagonisti, se ne dajejo v promet za prehrano ljudi, razen če je živali zdravil veterinar in je upoštevana karenca, preden so bile zaklane.</p>
--	--	--	--	--

GLAVNA ZADEVA: FITOFARMACEVTSKA SREDSTVA

PZR 7: PRAVILNA UPORABA FITOFARMACEVTSKIH SREDSTEV

PREDPIS EU	ZAHTEV IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEV ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
Uredba (ES) št.1107/2009 1. in 2. stavek Člen 55	Člen 55 Uporaba fitofarmacevtskih sredstev Fitofarmacevtska sredstva se pravilno uporabljajo. Pravilna uporaba vključuje uporabo načel dobre prakse varstva rastlin in skladnost s pogoji iz člena 31, ki so navedeni na etiketi.	1. odstavek 5. člena Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12 in 35/23 – odl. US)) 49.a člen Zakona o kemikalijah (ZKem) (Uradni list RS, št. 110/03 – uradno prečiščeno besedilo, 47/04 – ZdZPZ, 61/06 – ZBioP, 16/08, 9/11 in 83/12 – ZFFS-1)	5. člen (registracija in dovoljenja za FFS) (1) FFS se lahko daje v promet in uporablja na ozemlju Republike Slovenije le, če ima odločbo o registraciji, dovoljenje za nujne primere, dovoljenje za vzporedno trgovanje ali dovoljenje za raziskave in razvoj, izdano v skladu z Uredbo 1107/2009/ES. 49.a člen (promet fitofarmacevtskih sredstev) Fitofarmacevtska sredstva, ki se dajejo v promet za uporabo v Republiki Sloveniji, morajo biti registrirana v skladu s predpisi, ki urejajo registracijo teh sredstev. Odločbo o registraciji izda organ, pristojen za registracijo fitofarmacevtskih sredstev v soglasju z organom, pristojnim za kemikalije. Soglasje organa, pristojnega za kemikalije, temelji na oceni fitofarmacevtskega sredstva za zdravje ljudi in okolje. Če se v zvezi s fitofarmacevtskim sredstvom, za katerega je bilo že izdano soglasje, pojavijo nove okoliščine, ki vplivajo na rezultate ocene iz drugega odstavka tega člena, lahko organ, pristojen za kemikalije, že izdano soglasje umakne.	93) Uporaba samo registriranih fitofarmacevtskih sredstev ali sredstev, za katera je bilo izdano dovoljenje za nujne primere, dovoljenje za vzporedno trgovanje ali dovoljenje za raziskave in razvoj.
		1. odstavek in 1. alineja 2. odstavka 17. člena	17. člen (pravilna uporaba FFS)	94) Registrirana fitofarmacevtska sredstva je treba uporabljati skladno z dobro prakso

		<p>Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12 in 35/23 – odl. US))</p> <p>3. člen, 3. odstavek 4. člena in 4. odstavek 9. člena Pravilnika o pravilni uporabi fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 71/14,28/18, 56/22 in 155/22))</p>	<p>(1) FFS se morajo pravilno uporabljati.</p> <p>(2) Pravilna uporaba vključuje zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporabo FFS v skladu z etiketo in navodilom za uporabo <p>3. člen (etiketa in navodilo za uporabo)</p> <p>(1) Pred uporabo FFS mora uporabnik FFS natančno prebrati in upoštevati etiketo ter navodilo za uporabo in pri uporabi FFS dosledno upoštevati vsa predpisana opozorila (npr. opozorila o varnostnih pasovih do voda, varstvu čebel in drugih ne ciljnih organizmov).</p> <p>(2) FFS se sme uporabljati le na rastlinah, v odmerkih oziroma koncentracijah in v časovnih razmikih, kot je določeno na etiketi in v navodilu za uporabo.</p> <p>4. člen (ravljanje s FFS)</p> <p>(3) Ob polnjenju rezervoarja škropilnice je treba embalažo FFS temeljito izprazniti, če je FFS v trdni obliki. Če je FFS v tekoči obliki, je treba upoštevati navodila proizvajalca glede ravnanja z embalažo FFS. Če ni navodil proizvajalca, je treba embalažo FFS v tekoči obliki trikrat temeljito izprati s čisto vodo oziroma temeljito sprati z integriranim sistemom za izpiranje, če je ta nameščen na škropilni napravi, in jo izprazniti v rezervoar škropilnice.</p> <p>9. člen (dobra praksa varstva rastlin)</p> <p>(4) Poklicni in nepoklicni uporabnik FFS morata pri tretiranju uporabljati osebno varovalno opremo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pri delu, in v skladu z etiketo in navodilom proizvajalca FFS.</p>	<p>varstva rastlin ob upoštevanju navodil za uporabo, navedb na etiketi ali s podatki v dovoljenju za uporabo.</p>
		Zakon o fitofarmacevtskih	19. člen	95) Na kmetijskem gospodarstvu se vodijo

			<p>hraniti skupaj s podatki o uporabi FFS.</p> <p>Podatke o uporabi FFS in račune od nakupa FFS mora uporabnik dati na vpogled fitosanitarnemu inšpektorju na njegovo zahtevo.</p> <p>(5) Podatki iz drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko vodijo v papirni oziroma elektronski obliki.</p>	
--	--	--	--	--

PZR 8: UPORABA, RAVNANJE IN SKLADIŠČENJE FITOFARMACEVTSKIH SREDSTEV

PREDPIS EU	ZAHTEV IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEV ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
Direktiva 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti za doseganje trajnostne rabe pesticidov (UL L št. 309 z dne 24. 11. 2009, str. 71) zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2019/1243 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o prilagoditvi več zakonodajnih aktov, v katerih je določena uporaba regulativnega postopka s pregledom, členoma 290 in 291 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 198 z dne 25. 7. 2019, st. 241), člen 5(2)	Člen 5 (Usposabljanje) 2. Države članice do 26. novembra 2013 uvedejo sisteme potrdil in imenujejo pristojne organe, ki so odgovorni za njihovo izvajanje. Ta potrdila zagotovijo najmanj dokaz o zadostnem poznavanju področij iz Priloge I, ki ga poklicni uporabniki, distributerji in svetovalci pridobijo bodisi z usposabljanjem bodisi na kakšen drug način. Sistemi potrdil zajemajo zahteve in postopke za odobritev, obnovitev in odvzem potrdil.	prvi odstavek 15. člena v zvezi s 1. točko prvega odstavka 3. člena in 22. člen Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12 in 35/23 – odl. US)) tretji odstavek 9. člena Pravilnika o pravilni uporabi fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 71/14, 28/18, 56/22 in 155/22))	15. člen (nakup in uporaba FFS) (1) FFS, ki so dovoljena za poklicno rabo, lahko v specializiranih prodajalnah FFS kupijo in jih uporabljajo samo osebe, ki imajo izkaznico o opravljenem usposabljanju o ravnanju s FFS iz drugega odstavka 22. člena tega zakona (v nadaljnem besedilu: uporabnik FFS za poklicno rabo). 22. člen (usposabljanje za ravnanje s FFS) (1) Za ravnanje s FFS se morajo usposablјati poklicni uporabniki, prodajalci FFS in svetovalci za FFS ter druge osebe, ki želijo pridobiti potrdilo o pridobitvi znanj iz fitomedicine. (2) Osebe iz prejšnjega odstavka na podlagi opravljenega usposabljanja za ravnanje s FFS pridobijo potrdilo o pridobitvi znanj iz fitomedicine (v nadaljnem besedilu: izkaznica): - za poklicnega uporabnika in druge osebe, usposobljene za ravnanje s FFS (v nadaljnem besedilu: izvajalec ukrepov varstva rastlin), - za prodajalce FFS ali - za svetovalce za FFS. (3) Za usposabljanje za ravnanje s FFS se ne štejejo tečajji o pravilni in varni uporabi FFS, katerih udeležba je prostovoljna in na katerih ni mogoče pridobiti izkaznice ter so namenjeni zlasti nepoklicnim uporabnikom. 9. člen (dobra praksa varstva rastlin) (3) Poklicni in nepoklicni uporabnik FFS, ki uporabljata FFS za poklicno rabo, morata imeti	96) Izvajalec varstva rastlin na kmetijskem gospodarstvu ima veljavno izkaznico o pridobitvi znanja iz fitomedicine.

			opravljeno usposabljanje za ravnanje s FFS v skladu s predpisom, ki ureja usposabljanje o FFS.	
Direktiva 2009/128/ES, člen 8 (1) do (5)	<p>1. Države članice zagotovijo redne preglede naprav za nanašanje pesticidov za poklicno rabo. Do leta 2020 časovni presledek med pregledi ne sme biti daljši od petih let oziroma od treh let po letu 2020.</p> <p>2. Države članice do 14. decembra 2016 zagotovijo, da se naprave za nanašanje pesticidov pregledajo vsaj enkrat. Po tem datumu smejo biti v poklicni uporabi le naprave za nanašanje pesticidov, katerih rezultat pregleda je bil pozitiven. Nove naprave se pregledajo vsaj enkrat v petih letih od nakupa.</p> <p>3. Z odstopanjem od odstavkov 1 in 2 in po oceni tveganja za zdravje ljudi in okolje ter oceni pogostosti uporabe naprav lahko države članice:</p> <p>(a) uporabljajo drugačne časovne razporede in obdobja med pregledi naprav za nanašanje pesticidov, ki se ne uporabljajo za škropljenje pesticidov, za ročne naprave za nanašanje pesticidov ali nahrbtnne škropilnice in za dodatno opremo za nanašanje pesticidov, ki predstavljajo zelo omejen obseg uporabe in se jih navede v nacionalnem akcijskem načrtu, predvidenem v členu 4.</p> <p>V nadaljevanju navedene dodatne naprave za nanašanje pesticidov se v nobenem primeru ne obravnavajo kot naprave z zelo omejenim obsegom uporabe:</p> <p>(i) naprave za tretiranje, nameščene na vlakih in letalih;</p> <p>(ii) naprave s škropilnimi letvami, širšimi od 3 m, vključno s škropilnimi letvami, nameščenimi na napravah za setev;</p> <p>(b) iz pregleda izključijo ročne naprave za nanašanje pesticidov ali nahrbtnne škropilnice. Države članice v tem primeru</p>	<p>28. člen Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12 in 35/23 – odl. US))</p> <p>2. odstavek 9. člena Pravilnika o pravilni uporabi fitofarmacevtskih</p>	<p>28. člen (pregledi naprav)</p> <p>(1) Lastniki naprav morajo zaradi varnosti in zaščite zdravja ljudi in okolja zagotoviti, da so naprave, ki jih uporabljajo, redno pregledane v skladu s tem členom.</p> <p>(2) Naprave morajo biti na predpisan način redno pregledane vsake tri leta, razen novih naprav, ki se prvič pregledajo v petih letih od datuma nakupa.</p> <p>(3) Po uspešno opravljenem pregledu naprave preglednik naprave iz 29. člena tega zakona izda potrdilo o pravilnem delovanju naprave in znak o rednem pregledu, razen novim napravam, ki se jim pred prvo uporabo oziroma najpozneje v šestih mesecih od nakupa izda znak o rednem pregledu ter potrdilo o pravilnem delovanju naprave brez opravljenega pregleda.</p> <p>(4) Preglednik naprave iz 29. člena tega zakona pridobi znake o rednem pregledu od Uprave, potrdila o pravilnem delovanju naprave pa zagotovi sam.</p> <p>(5) Znak o rednem pregledu se namesti na napravo tako, da je dobro viden in čitljiv ter ne sme biti poškodovan, zakrit, dodatno prevlečen ali prekrit.</p> <p>(6) Stroške v zvezi s pregledi naprav pregledniku naprave plača lastnik naprave.</p> <p>(7) Lastnik naprave mora pregledniku naprav iz 29. člena tega zakona pisno sporočiti vsako spremembo glede lastništva naprave ali tehničnih podatkov o napravi, najpozneje v roku 30 dni od nastanka spremembe oziroma od trenutka, ko je zanjo izvedel.</p> <p>(8) Minister predpiše podrobnejše pogoje glede načina pregledov, vsebino, barvo in obliko potrdila o pravilnem delovanju naprave, vsebino, barvo in obliko znaka o rednem pregledu ter višino stroškov iz tega člena.</p> <p>9. člen (dobra praksa varstva rastlin)</p>	<p>97) Za varstvo rastlin se uporabljajo samo redno pregledane naprave, ki imajo znak o rednem pregledu.</p>

	<p>zagotovijo, da so izvajalci seznanjeni s tem, da je treba pribor redno menjati, in s posebnimi tveganji, povezanimi s temi napravami, ter da so izvajalci usposobljeni za pravilno uporabo teh naprav za nanašanje v skladu s členom 5.</p> <p>4. S pregledi se potrdi, da naprave za nanašanje pesticidov izpolnjujejo ustrezne zahteve iz Priloge II, da se doseže visoka stopnja varstva zdravja ljudi in okolja. Šteje se, da naprave za nanašanje pesticidov, ki ustrezajo usklajenim standardom v skladu s členom 20(1), izpolnjujejo bistvene zdravstvene in varnostne ter okoljske zahteve.</p> <p>5. Poklicni uporabniki redno kalibrirajo naprave za nanašanje pesticidov in opravljajo tehnične preglede v skladu z opravljenim ustreznim usposabljanjem, kot je določeno v členu 5.</p>	<p>sredstev (Uradni list RS, št. 71/14,28/18, 56/22 in 155/22))</p> <p>5., 15., 16. in 17. člen Pravilnika o zahtevah glede pravilnega delovanja naprav za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev in o pogojih ter načinu izvajanja njihovih pregledov (Uradni list RS, št. 36/19)</p>	<p>(2) Poklicni uporabnik FFS mora pri vsakem tretiranju uporabljati le naprave za nanašanje FFS, pregledane v skladu s predpisom, ki ureja zahteve glede pravilnega delovanja naprav za nanašanje FFS in pogoje ter način izvajanja njihovih pregledov.</p> <p>5. člen (naprave)</p> <p>(1) Naprave za nanašanje FFS morajo biti redno pregledane. (2) Ne glede na prejšnji odstavek pregled ni obvezen za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ročne ali nahrbtno nošene škropilnice in pršilnike, - naprave, ki so namenjene kontaktnemu uničevanju plevela in se ne uporabljajo kot traktorski priključek (npr. mazala). <p>15. člen (vpis novih naprav)</p> <p>Lastnik nove naprave pred prvo uporabo naprave oziroma najpozneje v šestih mesecih od nakupa pri pregledniku poda predlog za pridobitev znaka o rednem pregledu ter potrdila o pravilnem delovanju naprave in predloži dokazilo o nakupu naprave ter listine s tehničnimi podatki, iz katerih je razvidno, da je izdelovalec naprave zagotovil tehnično ustreznost naprave v skladu s predpisi, ki urejajo tehnične zahteve za proizvode in postopke ugotavljanja skladnosti.</p> <p>16. člen (potrdilo o pravilnem delovanju naprave)</p> <p>(1) Po opravljenem pregledu naprave z meritvami preglednik naprave izda potrdilo o pravilnem delovanju naprave, ki vsebuje najmanj naslednje podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokacijo pregleda (kraj pregleda), - podatek o pregledniku naprave (osebno ime in naslov ali firma in sedež preglednika), - datum pregleda in izdaje potrdila, - podatek o lastniku naprave, - ime proizvajalca naprave, - vrsta naprave, 	
--	--	--	---	--

			<p>- podatek o napravi (izdelovalec, tip, leto izdelave, serijska številka),</p> <p>- način priklopa (nošena / vlečena / samohodna),</p> <p>- rezultate meritev,</p> <p>- opombe.</p> <p>(2) Potrdilo o pravilnem delovanju naprave se izda na formatu papirja A4 bele barve.</p> <p>(3) Za naprave, pregledane od 1. januarja do 30. junija, velja potrdilo o pravilnem delovanju naprave do 30. junija tretjega leta od pregleda naprave. Za naprave, pregledane od 1. julija do 31. decembra, velja potrdilo o pravilnem delovanju naprave do 31. decembra tretjega leta od pregleda naprave. Za nove naprave, kupljene od 1. januarja do 30. junija, velja potrdilo o pravilnem delovanju naprave do 30. junija petega leta od nakupa nove naprave. Za nove naprave, kupljene od 1. julija do 31. decembra, velja potrdilo o pravilnem delovanju naprave do 31. decembra petega leta od nakupa nove naprave.</p> <p>17. člen (znak o rednem pregledu)</p> <p>(1) Znak o rednem pregledu je sestavljen iz treh delov, je zelene barve in je določen v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika. Znak je pravokotne oblike in ima znotraj vrisan oval. V zgornjem delu ovala je v loku s tiskanimi črkami izpisano »PREGLEDANO«, pod tem je izpisano »Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano«. V spodnjem delu ovala je izpisano besedilo »Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin«, kjer je navedena tudi zaporedna številka znaka. Na sredini ovala je znak rumene barve, ki simbolizira pšenično klasje, sonce, zemljo in vodo. Na zgornjem robu znaka so natisnjene pike z letnicami, na stranskih robovih pa piki, ki označujeta polletji. V spodnjem delu ima znak dve pravokotni nalepki, na katerih je ponovljena zaporedna številka znaka o rednem pregledu. Nalepki se nalepita na oba izvoda potrdila o pravilnem delovanju naprave iz prejšnjega člena.</p> <p>(2) Po ugotovitvi, da naprava pravilno deluje, preglednik naprave nalepi na napravo znak o rednem pregledu.</p>	
Direktiva 2009/128/ES,	Člen 12 Zmanjševanje uporabe pesticidov ali tveganj na posebnih območjih	3. odstavek 32. člena in drugi odstavek 33. člena	32. člen (varovanje vodnega okolja in pitne vode)	98) Izvajalec varstva rastlin na najožjem vodovarstvenem območju (VVO I) ne

12. člen	<p>Države članice ob ustreznem upoštevanju potrebnih higienskih zahtev in zahtev javnega zdravja ter biotske raznovrstnosti ali rezultatov zadevnih ocen tveganja zagotovijo, da se uporaba pesticidov na teh posebnih območjih čim bolj zmanjša ali prepove. Sprejmejo se ustrezni ukrepi za obvladovanje tveganja, predvsem pa se razmisli o uporabi fitofarmaceutskih sredstev z nizko stopnjo tveganja, kakor so opredeljena v Uredbi (ES) št. 1107/2009 in ukrepov za biološko zatiranje škodljivih organizmov. Zadevna posebna območja so:</p> <p>(a) območja, ki jih uporablja širša javnost ali ranljive skupine, kakor je opredeljeno v členu 3 Uredbe (ES) št. 1107/2009, na primer v javnih parkih in vrtovih, na športnih, rekreacijskih, šolskih in otroških igriščih ter v bližini zdravstvenih ustanov;</p> <p>(b) zavarovanih območjih, kakor so opredeljena v Direktivi 2000/60/ES, ali drugih območjih, določenih za namene oblikovanja potrebnih ohranitvenih ukrepov v skladu z določbami direktiv 79/409/EGS in 92/43/EGS;</p> <p>(c) nedavno tretiranih območjih, ki jih uporabljajo kmetijski delavci ali imajo dostop do njih.</p>	<p>Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12 in 35/23 – odl. US))</p> <p>74. člen Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)</p>	<p>(3) Za zmanjševanje tveganja onesnaževanja vodnega okolja in pitne vode s FFS minister predpiše vrsto FFS in način njihove uporabe na ali ob cestah, železniških progah, zelo prepustnih površinah ali drugih infrastrukturah v bližini ali vzdolž površinskih voda, ali nad območji podzemnih voda, ali na neprepustnih površinah z velikim tveganjem odtekanja FFS v površinske vode ali kanalizacijo.</p> <p>33. člen (zmanjševanje uporabe ali tveganj zaradi uporabe FFS na posebnih območjih)</p> <p>(2) Za varovanje voda na varstvenih in ogroženih območjih po zakonu, ki ureja vode, ter na območjih s posebnimi zahtevami po predpisu, ki ureja podrobnejšo vsebino in način priprave načrta upravljanja voda, minister, v soglasju z ministrom, pristojnim za vode, glede na značilnosti teh območij prepove uporabo FFS ali določi ukrepe za zmanjšanje uporabe ali tveganj zaradi uporabe FFS.</p> <p>74. člen (vodovarstveno območje) (poseg odločbe US o načinu izvrševanja tega člena)</p> <p>(1) Da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvzem ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali na njeno količino, vlada določi vodovarstveno območje.</p> <p>(2) Zaradi različne stopnje varovanja se v vodovarstvenem območju lahko oblikujejo notranja območja z različnimi stopnjami varovanja.</p> <p>(3) V aktu iz prvega odstavka tega člena se določi zlasti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. meje vodovarstvenega območja, 2. meje notranjih območij, 3. ukrepe, prepovedi in omejitve na vodovarstvenem območju in posameznih notranjih območjih (v nadaljnjem besedilu: vodovarstveni režim), 4. vrsta rabe vodnega telesa, 	<p>uporablja FFS, ki so prepovedana za uporabo na najožjih VVO.</p>
----------	--	---	---	---

		<p>2. odstavek 7. člena Pravilnika o pravilni uporabi fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS, št. 71/14, 28/18, 56/22 in 155/22)</p>	<p>5. navedbo lokalne skupnosti, če je vodno telo namenjeno oskrbi prebivalstva s pitno vodo,</p> <p>6. nadzor nad izvajanjem predpisanega režima.</p> <p>(4) Vodovarstveno območje se prikaže v načrtu upravljanja z vodami.</p> <p>(5) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, predpiše podrobnejše kriterije za določitev vodovarstvenega območja.</p> <p>7. člen (preprečevanje zanašanja FFS)</p> <p>(2) Uporabnik FFS mora skrbeti, da zaradi uporabe FFS oziroma zaradi zanašanja, spiranja ali odtekanja FFS ne pride v neposreden stik z vodnim telesom površinske in podzemne vode ali zalogami pitne vode in mora pri tretiranju s FFS upoštevati varnostne pasove in omejitve, določene s predpisi, ki urejajo vode.</p>	
		<p>4. odstavek 32. člena Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12 in 35/23 – odl. US))</p> <p>65. člen Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)</p> <p>1. odstavek 3. člena, 2. odstavek 7. člena in 1. alineja 2. odstavka Pravilnika o pravilni</p>	<p>32. člen (varovanje vodnega okolja in pitne vode)</p> <p>(4) Za zaščito voda in za čim večje zmanjšanje tveganje onesnaženja voda, ki ga povzročajo zanašanje, spiranje ali odtekanje FFS na območjih, ki se rabijo za oskrbo s pitno vodo, ter za zmanjševanje tveganja za vodne organizme, ki ga lahko povzroči zanašanje, spiranje ali odtekanje FFS v površinske in podzemne vode, minister, pristojen za vode, v soglasju z ministrom, določi zaščitne pasove, kjer je prepovedana ali omejena uporaba FFS.</p> <p>65. člen (prepoved gnojenja in uporabe sredstev za varstvo rastlin)</p> <p>Prepovedano je gnojenje ali uporaba sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 metrov od meje brega voda 1. reda, in pet metrov od meje brega voda 2. reda.</p> <p>3. člen (etiketa in navodilo za uporabo)</p> <p>(1) Pred uporabo FFS mora uporabnik FFS natančno</p>	<p>99) Izvajalec varstva rastlin izvaja predpisane ukrepe za varovanje voda na varstvenih in ogroženih območjih ter na območjih s posebnimi zahtevami in sicer:</p> <p>- Izvajalec varstva rastlin upošteva opozorila o varnostnih pasovih do voda, navedenih na etiketi in navodilih za uporabo.</p> <p>- Na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 m od meje brega voda 1. reda in 5 m od voda 2. reda se fitofarmacevtska sredstva ne uporabljajo.</p>

		<p>uporabi fitofarmaceutskih sredstev (Uradni list RS, št. 71/14,28/18, 56/22 in 155/22))</p> <p>prebrati in upoštevati etiketo ter navodilo za uporabo in pri uporabi FFS dosledno upoštevati vsa predpisana opozorila (npr. opozorila o varnostnih pasovih do voda, varstvu čebel in drugih neciljnih organizmov).</p> <p>7. člen (preprečevanje zanašanja FFS) (2) Uporabnik FFS mora skrbeti, da zaradi uporabe FFS oziroma zaradi zanašanja, spiranja ali odtekanja FFS ne pride v neposreden stik z vodnim telesom površinske in podzemne vode ali zalogami pitne vode in mora pri tretiranju s FFS upoštevati varnostne pasove in omejitve, določene s predpisi, ki urejajo vode.</p>	
	<p>Uredba o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Uradni list RS, št. 112/08, 46/14 – ZON-C in 75/22) 13. člen, prvi odstavek 8. točka</p> <p>Odlok o Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera (Uradni list RS, št. 43/14)</p> <p>12. člen, sedma točka 2. odstavka</p> <p>Uredba o Krajinskem parku Sečoveljske soline (Uradni list RS, št. 29/01, 46/14 – ZON-C in 48/18)</p> <p>3. člen</p>	<p>13. člen (varstveni režimi v ožjih zavarovanih območjih)</p> <p>(1) Poleg prepovedi iz 10. člena te uredbe v ožjih zavarovanih območjih ni dovoljeno: 8. uporabljati fitofarmaceutskih sredstev in gnojil;</p> <p>12. člen (varstveni režim v varstvenem območju jezer)</p> <p>(2) V varstvenem območju jezer ni dovoljeno: 7. uporabljati fitofarmaceutskih sredstev za izboljšanje tal na travnikih.</p> <p>3. člen V parku je prepovedano izvajati posege, opravljati dejavnosti ali ravnati na način, ki bi lahko škodljivo vplival na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost v parku in spreminjal ali ogrožal njegovo ekološko, biotsko ali krajinsko vrednost, zlasti pa: 15. uporabljati agrokemična sredstva za gojenje in</p>	<p>100) Izvajalec varstva rastlin na posebnih varstvenih območjih izvaja predpisane ukrepe za ohranjanje biotske raznovrstnosti na območjih iz sloja PZR_8_FFS.</p> <p>Prepovedano je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporabljati FFS na ožjem zavarovanem območju Krajinskega parka Ljubljansko Barje - uporabljati FFS na travnikih varstvenega območja Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera - uporabljati FFS na celotnem območju Krajinskega parka Sečoveljske soline.

			varstvo rastlin.	
Direktiva 2009/128/ES Člen 13 (1), (3)	<p>Člen 13</p> <p>Ravnanje s pesticidi in njihovo skladiščenje ter obdelava njihove embalaže in ostankov</p> <p>1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da naslednje dejavnosti poklicnih uporabnikov in, kjer je primerno, distributerjev ne ogrožajo zdravja ljudi ali okolja:</p> <p>(a) skladiščenje, rokovanje, priprava škroplilne brozge pred nanašanjem;</p> <p>(b) ravnanje z embalažo in ostanki pesticidov;</p> <p>(c) odstranjevanje ostankov škroplilne brozge v rezervoarjih po nanašanju;</p> <p>(d) čiščenje uporabljenih naprav po nanašanju;</p> <p>(e) ponovna uporaba ali odstranitev ostankov pesticidov in njihove embalaže v skladu z zakonodajo Skupnosti o odpadkih.</p> <p>3. Države članice zagotovijo, da so</p>	<p>3. alineja 2. odstavka 17. člena in 18. člen Zakona o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 83/12 in 35/23 – odl. US))</p> <p>5. člen Pravilnika o pravilni uporabi fitofarmacevtskih sredstev (Uradni list RS,</p>	<p>17. člen (pravilna uporaba FFS)</p> <p>(2) Pravilna uporaba vključuje zlasti:</p> <p>- skladiščenje oziroma shranjevanje FFS na način, da se prepreči ogrožanje zdravja ljudi in okolja,</p> <p>18. člen (ravnanje z embalažo in ostanki FFS)</p> <p>Distributerji in uporabniki FFS morajo ravnati z embalažo in ostanki FFS na način, kot je določen s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki, predpisi, ki urejajo embalažo in odpadno embalažo in s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadnimi FFS, če gre za FFS, ki vsebujejo nevarne snovi.</p> <p>5. člen (skladiščenje in shranjevanje)</p> <p>(1) FFS morajo biti shranjena v originalni embalaži,</p>	<p>101) Fitofarmacevtsko sredstvo je shranjeno v izvorni embalaži, ločeno od živil in drugih predmetov splošne rabe, zunaj dosega otrok, pri ustrezni temperaturi, vlagi in svetlobi v skladu z navedbami v navodilu proizvajalca.</p> <p>Odpadna FFS (potekla odločba o registraciji, dovoljenje ali rok uporabe), ostanke FFS in neočiščeno embalažo, mora uporabnik FFS odstraniti kot nevarni odpadki v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadnimi FFS.</p> <p>Odpadne FFS je treba do odstranitve hraniti v posebnih pokritih, nevnetljivih in nekorozivnih posodah, izven dosega otrok, v skladiščih, kjer se tudi sicer hranijo FFS.</p> <p>Temeljito izpraznjeno in očiščeno embalažo v skladu z navodili proizvajalca se, do oddaje v zbirne centre, hrani v suhem prostoru.</p>

	<p>prostori za skladiščenje pesticidov za poklicno uporabo zgrajeni tako, da se preprečijo neželeni izpusti. Posebno pozornost je treba nameniti lokaciji, velikosti in gradbenim materialom.</p>	<p>št. 71/14, 28/18, 56/22 in 155/22)</p> <p>4. člen Uredbe o ravnanju z odpadnimi fitofarmaceutskimi sredstvi, ki vsebujejo nevarne snovi (Uradni list RS, št. 119/06, 84/18 – ZIURKOE in 44/22 - ZVO-2)</p>	<p>ločeno od živil in drugih predmetov splošne rabe, izven dosega otrok, v pogojih temperature, vlage in svetlobe, kot so navedeni na etiketi in v navodilu proizvajalca.</p> <p>(2) Uporabnik ne sme skladiščiti oziroma shranjevati FFS, ki niso registrirana ali dovoljena v Republiki Sloveniji.</p> <p>(3) Neočiščeno embalažo, ostanke FFS in FFS, ki jim je potekla odločba o registraciji, dovoljenje ali rok uporabe (v nadaljnjem besedilu: odpadna FFS), mora uporabnik FFS odstraniti kot nevarni odpadki v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadnimi FFS.</p> <p>(4) Temeljito izpraznjeno in očiščeno embalažo FFS v trdni ali tekoči obliki je treba shraniti v zaščitenem in suhem prostoru do odstranitve. Zamaške je treba hraniti ločeno ob embalaži. Očiščeno, dobro odcejeno in posušeno embalažo se odda v zbirne centre za očiščeno odpadno embalažo.</p> <p>(5) Odpadna FFS, ki jih ni mogoče takoj na predpisan način odstraniti, mora uporabnik FFS do odstranitve hraniti v posebnih pokritih, nevnetljivih in nekorozivnih posodah, izven dosega otrok, v skladiščih, kjer se tudi sicer hranijo FFS.</p> <p>4. člen (obveznosti končnega uporabnika)</p> <p>(1) Končni uporabnik mora zagotoviti, da v prodajni embalaži po uporabi fitofarmaceutskih sredstev ne ostanejo odpadna fitofarmacevtska sredstva, pri čemer mora v zvezi z izpraznitvijo prodajne embalaže upoštevati navodila proizvajalca fitofarmaceutskih sredstev.</p> <p>(2) Če fitofarmaceutskih sredstev zaradi preteka roka uporabnosti ali drugih razlogov ni možno uporabiti ali prodajno embalažo fitofarmaceutskih sredstev izprazniti, mora končni uporabnik odpadna fitofarmacevtska sredstva oddati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izvajalcu javne službe v zbiralnicah nevarnih frakcij ali premičnih zbiralnicah nevarnih frakcij, če se razvrščajo med ločene frakcije, ali - distributerju, ki mu fitofarmacevtska sredstva izroča ali dostavlja, ali neposredno zbiralcu ali v zbiralnicah odpadnih fitofarmaceutskih sredstev, ki 	
--	---	---	--	--

			<p>jih zbiralec upravlja, če se razvrščajo med odpadke iz kmetijstva.</p> <p>(3) Končni uporabnik ne sme prepuščati odpadnih fitofarmaceutskih sredstev izvajalcu javne službe kot mešani komunalni odpadki.</p> <p>(4) Končni uporabnik mora odpadna fitofarmaceutska sredstva pred oddajo distributerju, zbiralcu ali izvajalcu javne službe hraniti ločeno, tako, da se ne mešajo z drugimi odpadki.</p>	
--	--	--	---	--

OBMOČJE: DOBROBIT ŽIVALI

GLAVNA ZADEVA: DOBROBIT ŽIVALI

PZR 9: DOBROBIT TELET

PREDPIS EU	ZAHTEV IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEV ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
Direktiva 2008/119/ES člen 3	<p>Člen 3</p> <p>1. Od 1. januarja 1998 se uporabljajo za vsa na novo zgrajena ali obnovljena gospodarstva in za vsa tista, ki se bodo po tem datumu uporabljala prvič, naslednje določbe:</p> <p>(a) teleta, starejša od osem tednov, ne smejo biti nastanjena v individualnih boksih, razen če veterinar potrdi, da je žival zaradi njenega zdravja ali vedenja potrebno izolirati, da bi se jo lahko zdravilo. Širina vsakega individualnega boksa, v katerem je nastanjeno tele, je enaka najmanj višini teleta pri vihru, merjeni v stoječem položaju, višina pa najmanj telesni dolžini teleta, merjeni od konice nosu do repnega roba tuber ischii (sednična grča), pomnoženo z 1,1. Individualni boksi za teleta (razen tistih, ki se uporabljajo za izolacijo bolnih živali) ne smejo imeti polnih sten, temveč perforirane, ki teletom omogočajo, da lahko drug drugega vidijo in se med seboj dotikajo; Vendar pa se določbe iz prvega pododstavka ne uporabljajo za:</p> <p>(a) gospodarstva z manj kot šestimi teleti;</p> <p>(b) sesna teleta, nastanjena skupaj z materjo.</p> <p>2. Od 31. decembra 2006 se določbe iz prvega odstavka uporabljajo za vsa gospodarstva.</p>	<p>3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNorg, 92/20 in 159/21)</p> <p>1. odstavek 8. člena in 1., 2. in 5. odstavek 16. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>8. člen</p> <p>(svoboda gibanja)</p> <p>(1) Živalim mora biti zagotovljena svoboda gibanja, primerna njihovi vrsti, pasmi, starosti, stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, ki preprečuje nepotrebno trpljenje ali poškodbe živali.</p> <p>16. člen</p> <p>(namestitev telet)</p> <p>(1) Individualni boksi za teleta, razen boksov za bolna teleta, morajo imeti take pregradne stene, da se lahko teleta med seboj vidijo in dotikajo.</p> <p>(2) Širina individualnega boksa mora biti vsaj enaka višini vihra teleta, dolžina individualnega boksa mora biti vsaj enaka dolžini teleta od konice nosu do sednične grče, pomnoženi s faktorjem 1,1.</p> <p>(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za sesna teleta, ki so ob materi.</p>	<p>102) Če so teleta do osem tednov starosti nameščena posamezno, imajo posamezni boksi za zdrava teleta take pregrade, da se teleta med seboj vidijo, zaznavajo in dotikajo ter ustrezajo predpisani širini in dolžini.</p> <p>(Ne velja za gospodarstva, ki imajo na dan pregleda manj kot šest telet, in sesna teleta, ki so ob materi).</p> <p>Teleta, mlajša od osem tednov, so lahko nameščena v skupinah.</p>

<p>3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg in 92/20 in 159/21)</p> <p>1. odstavek 8. člena in 16. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>8. člen</p> <p>(svoboda gibanja)</p> <p>(1) Živalim mora biti zagotovljena svoboda gibanja, primerna njihovi vrsti, pasmi, starosti, stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, ki preprečuje nepotrebno trpljenje ali poškodbe živali.</p> <p>16. člen</p> <p>(namestitev telet)</p> <p>(1) Individualni boksi za teleta, razen boksov za bolna teleta, morajo imeti take pregradne stene, da se lahko teleta med seboj vidijo in dotikajo.</p> <p>(2) Širina individualnega boksa mora biti vsaj enaka višini vihra teleta, dolžina individualnega boksa mora biti vsaj enaka dolžini teleta od konice nosu do sednične grče, pomnoženi s faktorjem 1,1.</p> <p>(3) Na gospodarstvih z več kot pet teleti morajo biti teleta, starejša od osem tednov, nameščena v skupinah. Vsa teleta v skupini morajo imeti dovolj prostora, da se brez težav obračajo, vstajajo, legajo in negujejo. Minimalna neovirana talna površina, ki jo mora imeti vsako tele v skupini, je najmanj 1,5 m² za vsako tele z manj kot 150 kg žive teže, najmanj 1,7 m² za vsako tele od 150 do 220 kg žive teže, ter 1,8 m² za vsako tele z 220 kg žive teže ali več.</p> <p>(4) Teleta iz prejšnjega odstavka se lahko namesti v individualne bokse v primerih, kadar veterinar presodi, da je izolacija potrebna zaradi zdravstvenih ali etoloških zahtev.</p> <p>(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za sesna teleta, ki so ob materi.</p>	<p>103) Teleta, starejša od osem tednov, morajo biti nameščena v skupinah. Če so teleta zaradi zdravja ali vedenja izolirana, posamezni boksi ustrezajo predpisani širini in dolžini (Ne velja za gospodarstva, ki imajo na dan pregleda manj kot šest telet, in sesna teleta, ki so ob materi).</p>
---	---	--

	<p>(b) za teleta, nastanjena v skupinah, meri neovirani prostor, ki je na voljo vsakemu teletu, najmanj 1,5 m² za tele z živo maso pod 150 kilogrami, najmanj 1,7 m² za tele z živo maso 150 kilogramov ali več in manj kakor 220 kilogramov ter najmanj 1,8 m² za tele z živo maso 220 ali več kilogramov.</p> <p>2. Od 31. decembra 2006 se določbe iz prvega odstavka uporabljajo za vsa gospodarstva</p>	<p>3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg in 92/20 in 159/21)</p> <p>1. odstavek 8. člena, 3., 4. in 5. odstavek 16. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>8. člen</p> <p>(svoboda gibanja)</p> <p>(1) Živalim mora biti zagotovljena svoboda gibanja, primerna njihovi vrsti, pasmi, starosti, stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, ki preprečuje nepotrebno trpljenje ali poškodbe živali.</p> <p>16. člen</p> <p>(namestitev telet)</p> <p>(3) Na gospodarstvih z več kot pet teleti morajo biti teleta, starejša od osem tednov, nameščena v skupinah. Vsa teleta v skupini morajo imeti dovolj prostora, da se brez težav obračajo, vstajajo, legajo in negujejo. Minimalna neovirana talna površina, ki jo mora imeti vsako tele v skupini, je najmanj 1,5 m² za vsako tele z manj kot 150 kg žive teže, najmanj 1,7 m² za vsako tele od 150 do 220 kg žive teže, ter 1,8 m² za vsako tele z 220 kg žive teže ali več.</p> <p>(4) Teleta iz prejšnjega odstavka se lahko namesti v individualne bokse v primerih, kadar veterinar presodi, da je izolacija potrebna zaradi zdravstvenih ali etoloških zahtev.</p> <p>(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za sesna teleta, ki so ob materi.</p>	<p>104) Vsa teleta v skupini imajo dovolj prostora, da se brez težav obračajo, vstajajo in legajo ter imajo na voljo minimalno neovirano talno površino glede na težo (1,5 m² za tele z živo maso pod 150 kg, najmanj 1,7 m² za tele z živo maso 150 kg ali več in manj kakor 220 kg ter najmanj 1,8 m² za tele z živo maso 220 ali več kg).</p> <p>(Ne velja za gospodarstva, ki imajo na dan pregleda manj kot šest telet, in sesna teleta, ki so ob materi).</p>
--	---	--	--	--

<p>2008/119/ES</p> <p>Člen 4</p>	<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>1. Materiali, ki se uporabljajo za gradnjo prostorov za teleta ter zlasti boksov in opreme, s katero lahko teleta pridejo v stik, ne smejo biti škodljivi za teleta in mogoče jih mora biti povsem očistiti in razkužiti.</p>	<p>1. in 2. odstavek 9. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. odstavek 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>9. člen (objekti)</p> <p>(1) Materiali za gradnjo objektov, prostorov za nastanitev, boksov in opreme, s katerimi pridejo živali v stik, ne smejo biti škodljivi za živali. Biti morajo dovolj odporni in primerni za temeljito čiščenje in razkuževanje.</p> <p>(2) Objekti in oprema morajo biti urejeni tako, da ne poškodujejo živali.</p> <p>18. člen (oprema za rejo)</p> <p>(1) Zaradi zagotavljanja ustreznosti kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigienskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p>	<p>105) Objekti, boksi in oprema so iz materialov, ki ne povzročajo poškodb in niso škodljivi za teleta. Materiali morajo biti dovolj odporni in primerni za enostavno čiščenje in razkuževanje.</p>
	<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>10. Tla morajo biti gladka, toda ne spolzka, da se teleta ne poškodujejo, in zasnovana tako, da ne morejo povzročiti poškodb ali bolečin teletom, ki na njih stojijo ali ležijo. Ustrezati morajo velikosti in masi telet ter imeti trdno, ravno in stabilno površino. Ležišče mora biti udobno, čisto in imeti primerne odtoke ter ne sme škodljivo vplivati na teleta. Vsem teletom, mlajšim od dveh tednov, je treba zagotoviti primerno steljo.</p>	<p>1. in 2. odstavek 20. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. alineja 2. odstavka 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>20. člen (tla)</p> <p>(1) Tla morajo biti takšna, da teletom ne povzročajo poškodb, bolezni in neugodja.</p> <p>(2) Teleta morajo imeti ves čas neomejen dostop do ležišča, ki mora biti udobno, čisto, suho in ne sme škodljivo vplivati na teleta.</p> <p>18. člen (oprema za rejo)</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje. 	<p>106) Tla teletom ne povzročajo poškodb, bolezni in neugodja. Vsa teleta imajo neomejen dostop do ležišča, ki je udobno, čisto, suho in ne vpliva škodljivo na teleta.</p>

<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>2. Do določitve pravil Skupnosti o tej zadevi morajo biti električna vezja in oprema nameščeni v skladu z veljavnimi nacionalnimi pravili, da se preprečijo elektrošoki.</p>	<p>5. odstavek 9. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>9. člen (objekti)</p> <p>(5) Električna napeljava oziroma električno orodje mora biti nameščeno tako, da ne predstavlja nevarnosti za živali.</p>	<p>107) Električna napeljava in oprema sta urejeni tako, da preboj elektrike na teleta ni mogoč (preprečeni elektrošoki).</p>
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>3. Izolacija, ogrevanje in zračenje poslopja morajo zagotavljati, da se kroženje zraka, raven prahu, temperatura, relativna vlažnost zraka in koncentracije plinov ohranjajo v mejah, ki ne škodijo teletom.</p>	<p>4. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>3. odstavek 9. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskimi pogojem;</p> <p>9. člen (objekti)</p> <p>(3) Toplota, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracija plinov, higiena in intenzivnost hrupa v prostorih, kjer so živali, morajo ustrezati njihovi vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter higienskimi pogojem.</p>	<p>108) Zahtevi po zračenju ustreza pogoj, da so 1/20 talne površine odprtine v steni (okna in vrata) ali umetno zračenje, primerno vrsti živali.</p>
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>4. Vsa avtomatska ali mehanska oprema, nujna za zdravje in dobro počutje telet, mora biti pregledana vsaj enkrat dnevno. Kjer se ugotovijo nepravilnosti, jih je treba nemudoma odpraviti ali, če je to nemogoče, sprejeti ustrezne ukrepe za varovanje zdravja in dobrega počutja telet, dokler se nepravilnost ne odpravi, zlasti z uporabo alternativnih metod hranjenja in vzdrževanjem zadovoljivega okolja. Če se uporablja sistem umetnega prezračevanja, je treba zagotoviti ustrezen rezervni sistem za</p>	<p>9. člen Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>11. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>9. člen</p> <p>Skrbnik živali mora poskrbeti, da je tehnična oprema v rejah vsaj enkrat dnevno pregledana in da so morebitne okvare odpravljene v najkrajšem času. Če to ni možno, je treba z uporabo nadomestnih metod krmjenja in napajanja ter vzdrževanja higiene zavarovati zdravje in dobro počutje živali.</p> <p>Če se uporablja umetno prezračevanje bivališča živali, mora biti zagotovljen rezervni sistem, ki zadošča za ohranitev zdravja in dobrega počutja živali do odprave napake na osnovnem sistemu, in alarmni sistem, ki opozarja skrbnika na okvaro v prezračevalnem sistemu. Alarmni sistem mora biti redno vzdrževan in preizkušan na predpisan način.</p> <p>11. člen (tehnična oprema)</p>	<p>109) Vso avtomatsko ali mehansko opremo, nujno za zdravje in dobro počutje telet, je treba pregledati najmanj enkrat na dan. Nepravilnosti se nemudoma odpravijo oziroma se sprejmejo ustrezni ukrepi za varovanje zdravja in dobrega počutja telet.</p> <p>Kadar sta zdravje in dobrobit telet odvisna od umetnega prezračevanja, je treba zagotoviti alarmni sistem, ki opozarja na okvare in ustrezen rezervni sistem za zagotavljanje zadostnega kroženja zraka. Alarmni sistem je treba redno preizkušati.</p>

<p>zagotavljanje zadostnega kroženja zraka, da se ohrani zdravje in dobro počutje živali, tudi če se sistem pokvari, in alarmni sistem za opozarjanje skrbnika na okvaro. Alarmni sistem je treba redno preskušati.</p>		<p>(1) Skrbnik živali mora poskrbeti, da je tehnična oprema v objektih enkrat dnevno pregledana. Morebitne okvare morajo biti odpravljene v najkrajšem času. Do popravila morajo biti zagotovljeni pogoji za zagotavljanje zdravja in dobrobiti živali.</p> <p>(2) V primeru umetnega prezračevanja objektov mora biti zagotovljen alarmni sistem, ki opozarja skrbnika živali na okvaro v prezračevalnem sistemu. Alarmni sistem mora biti redno vzdrževan in preizkušen v skladu z navodili proizvajalca. Zagotovljen mora biti rezervni sistem zračenja, ki zadošča za ohranitev zdravja in dobrobiti živali do odprave napake na osnovnem sistemu.</p>	
<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>5. Teleta ne smejo biti nenehno v temi. Za zadovoljevanje njihovih vedenjskih in fizioloških potreb je treba poskrbeti, ob upoštevanju različnih podnebnih sprememb v državah članicah, za primerno naravno ali umetno osvetlitev; slednja mora delovati najmanj toliko, kolikor traja obdobje naravne svetlobe, ki je navadno na voljo med 9. in 17. uro. Poleg tega mora biti na voljo dovolj močna primerna osvetlitev (pritrjena ali prenosna), ki omogoča preverjanje telet kadar koli.</p>	<p>4. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>5. člen, 4. odstavek 9. člena in 17. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskimi pogojem;</p> <p>5. člen (pregledi)</p> <p>Za vsakodnevni nadzor, ki ga opravlja skrbnik živali, morajo biti zagotovljeni pogoji za potrebne preglede, vključno z zadostno osvetlitvijo objekta, tako da je možno opraviti pregled živali ob vsakem času.</p> <p>9. člen (objekti)</p> <p>(4) Živali v objektih ne smejo biti stalno v temi. Kjer ni dovolj naravne svetlobe, mora biti zagotovljena primerna umetna svetloba. V primeru uporabe umetne svetlobe je treba določiti čas za počitek, ko morajo biti živali v temi.</p> <p>17. člen (osvetlitev)</p> <p>(1) Teleta v objektih ne smejo biti v stalni temi. Zagotovljena mora biti zadovoljiva naravna ali umetna osvetlitev v jakosti najmanj 80 lux. V primeru umetne osvetlitve mora ta ustrezati najmanj naravni osvetlitvi od 9. do 17. ure.</p>	<p>110) Teleta v objektih ne smejo biti v stalni temi.</p> <p>Pri naravni osvetlitvi so 1/20 talne površine odprtine v steni (okna in vrata).</p> <p>Pri umetni osvetlitvi je zagotovljenih 80 luks. Osvetlitev v slednjem primeru ustreza naravni osvetlitvi od 9. do 17. ure.</p> <p>Na voljo je dovolj močan vir svetlobe, ki omogoča pregled telet ob vsakem času.</p>

		(2) Na voljo mora biti dovolj močan vir svetlobe, ki omogoča pregled telet ob vsakem času.	
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>6. Lastnik ali oseba, ki je odgovorna za živali, vsa teleta v hlevski reji pregleda najmanj dvakrat na dan, teleta v pašni reji pa najmanj enkrat na dan. Teleta, ki kažejo znake bolezni ali poškodbe, se takoj ustrezno zdravijo, pri čemer se za vsako tele, ki se na oskrbo skrbnika ne odziva, čim prej pokliče veterinarja. Kadar je to potrebno, se bolna ali poškodovana teleta izolirajo v primernih prostorih s suhim in udobnim nastiljem.</p>	<p>8. in 18. člen Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>5. in 6. in 18. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>2. odstavek 13. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>8. člen</p> <p>Bolne, poškodovane in onemogle živali morajo biti takoj ustrezno oskrbljene.</p> <p>Zagotovljena mora biti ustrezna ločena namestitve bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali.</p> <p>Skrbnik živali mora zagotoviti redno preverjanje zdravstvenega stanja in dobrobiti živali, kar mora biti opravljeno tako pogosto, da se prepreči nepotrebno trpljenje živali. Stanje rejnih živali v intenzivnih rejah mora biti preverjeno vsaj enkrat dnevno, o čemer mora voditi predpisane evidence.</p> <p>Podrobnejše pogoje o evidencah iz prejšnjega odstavka predpiše minister.</p> <p>18. člen</p> <p>Skrbnik živali mora pravočasno zahtevati veterinarsko pomoč in oskrbo bolnih ali poškodovanih živali, veterinarsko pomoč pri porodih, kadar je potrebna, in ustrezno nego bolnih, poškodovanih in onemoglih živali.</p> <p>5. člen (pregledi)</p> <p>Za vsakodnevni nadzor, ki ga opravlja skrbnik živali,</p>	<p>111) Vsa teleta v objektu so vsaj dvakrat dnevno pod nadzorom skrbnika.</p> <p>Vsa teleta, ki so nameščena zunaj objekta, so vsaj enkrat dnevno pod nadzorom skrbnika.</p> <p>Teleta, ki kažejo znake bolezni ali poškodbe, se takoj ustrezno zdravijo, pri čemer se za vsako tele, ki se na oskrbo skrbnika ne odziva, čim prej pokliče veterinarja.</p> <p>Zagotovljena mora biti ločena namestitve bolnih, poškodovanih ali onemoglih telet v boksih z nastilom.</p>

		<p>morajo biti zagotovljeni pogoji za potrebne preglede, vključno z zadostno osvetlitvijo objekta, tako da je možno opraviti pregled živali ob vsakem času.</p> <p>6. člen (bolne, poškodovane in onemogle živali)</p> <p>(1) Skrbnik živali mora pravočasno zahtevati veterinarsko pomoč in oskrbo bolnih ali poškodovanih živali, veterinarsko pomoč pri porodih, kadar je potrebna, in zagotoviti ustrezno nego bolnih, poškodovanih in onemoglih živali.</p> <p>(2) Skrbnik živali mora zagotoviti bolnim, poškodovanim in onemoglim živalim ločeno namestitev v primernih prostorih s suhim in udobnim nastiljem, kadar je potrebno.</p> <p>18. člen (pregled telet)</p> <p>(1) Teleta v objektu morajo biti vsaj dvakrat dnevno pod kontrolo skrbnika živali.</p> <p>(2) Teleta, ki so nameščena izven objekta, morajo biti vsaj enkrat dnevno pod kontrolo skrbnika živali.</p> <p>13. člen (oskrba živali)</p> <p>(2) Za bolne, poškodovane in onemogle domače živali je oskrbovalec živali dolžan zagotoviti posebno nego in ustrezno oskrbo ter v primerih, ko je to potrebno, tudi ločen prostor, skladno s predpisi o zaščiti živali in veterinarstvu.</p>	
<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>7. Prostori za teleta morajo biti zgrajeni tako, da se lahko v njih vsako tele uleže, leži, vstane in se očisti brez težav.</p>	<p>2. in 3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZŽiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>8. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. alineja 2. odstavka 18. člena</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- svobodo gibanja, primerno živali glede na njeno vrsto, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve, ki preprečuje nepotrebno trpljenje;</p> <p>- dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>8. člen (svoboda gibanja)</p>	<p>112) Teletom je zagotovljena primerna svoboda gibanja, če so razmere v boku vsaj take, da nemoteno legajo, vstajajo, se obračajo in opravljajo fiziološke potrebe.</p>

	<p>Zakona o živaloreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>(1) Živalim mora biti zagotovljena svoboda gibanja, primerna njihovi vrsti, pasmi, starosti, stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, ki preprečuje nepotrebno trpljenje ali poškodbe živali.</p> <p>(2) Če je žival stalno ali redno privezana ali zaprta, ji je treba zagotoviti dovolj prostora v skladu z njenimi fiziološkimi in etološkimi potrebami.</p> <p>18. člen</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <p>- ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje;</p>	
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>8. Telet se ne sme privezovati, razen telet v skupni hlevski reji, ki so lahko med pitjem mleka ali mlečnih nadomestkov privezana za največ eno uro. Priprave za privez na teletih ne smejo povzročati poškodb in se morajo redno pregledovati in po potrebi naravnati, tako da se udobno prilegajo telesu. Vsaka priprava za privez mora biti narejena tako, da se tele ne more zadušiti ali poškodovati in da teletu omogoča gibanje v skladu s točko 7.</p>	<p>15. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>prvi odstavek in 1. alineja drugega odstavka 18. člena Zakona o živaloreji (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>15. člen</p> <p>(prepoved privezovanja telet)</p> <p>(1) Telet se ne sme privezovati.</p> <p>(2) Ne glede na prejšnji odstavek je dopustno teleta privezati v času napajanja z mlekom ali mlečnim nadomestkom, vendar ne več kot za eno uro. Privezi teletom ne smejo povzročati poškodb in pretiranega zategovanja, dopuščati morajo nemoteno vstajanje, leganje, stanje, ležanje in nego telesa. Priveze je treba redno pregledovati in prilagajati.</p> <p>18. člen</p> <p>(oprema za rejo)</p> <p>(1) Zaradi zagotavljanja ustreznosti kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigijskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <p>- ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje;</p>	<p>113) Teleta se ne privezujejo. Med napajanjem je dovoljeno teleta privezati, vendar ne več kot eno uro. Privezi teletom ne smejo povzročati poškodb in pretiranega zategovanja, dopuščati morajo nemoteno vstajanje, leganje, stanje, ležanje in nego telesa. Priveze je treba redno pregledovati.</p>

<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>9. Namestitveni objekti, boksi, oprema in pripomočki za teleta morajo biti ustrezno čiščeni in razkuženi, da se prepreči okužba prek njih in kopičenje organizmov, ki prenašajo bolezni. Iztrebke, urin ter nepojedeno ali raztreseno krmo je treba čim pogosteje odstranjevati, da se čim bolj zmanjša smrad in prepreči zbiranje muh ali glodavcev.</p>	<p>4. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>3. odstavek 9. člena in 19. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. odstavek 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskim pogojem;</p> <p>9. člen (objekti)</p> <p>(3) Toplota, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracija plinov, higiena in intenzivnost hrupa v prostorih, kjer so živali, morajo ustrezati njihovi vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter higienskim pogojem.</p> <p>19. člen (boksi, oprema, posoda)</p> <p>(1) Bokse, opremo in posodo, ki se uporabljajo za teleta, je treba redno čistiti in razkuževati, da se prepreči prenos bolezni.</p> <p>(2) Blato, urin ter polito, nepoužito ali raztreseno krmo je treba redno odstranjevati, da se prepreči prenos bolezni.</p> <p>18. člen (oprema za rejo)</p> <p>(1) Zaradi zagotavljanja ustrezne kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigienskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p>	<p>114) Namestitveni objekti, boksi, oprema, pripomočki in posoda, ki se uporabljajo za teleta, se redno čistijo in razkužujejo, da se prepreči prenos bolezni.</p> <p>Blato, urin in polita ali raztresena krma se redno odstranjujejo, da se čim bolj zmanjša smrad in prepreči zbiranje muh ali glodavcev.</p> <p>Navedeno se izvaja skladno z načinom reje.</p>
---	--	--	---

<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I. PRILOGA I</p> <p>14. Oprema za krmljenje in napajanje mora biti načrtovana, konstruirana, nameščena in vzdrževana tako, da se čim bolj zmanjša kontaminacija krme in vode za teleta.</p>	<p>2. odstavek 12. člena in 8. odstavek 21. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. odstavek 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>12. člen (krma, voda in druge snovi)</p> <p>(2) Oprema za napajanje in krmljenje mora biti oblikovana, grajena in nameščena tako, da se preprečuje kontaminacija vode in krme ter da so poškodbe zaradi prerivanja za vodo in krmo med živalmi minimalne.</p> <p>21. člen (napajanje in krmljenje)</p> <p>(8) Oprema za napajanje in krmljenje mora biti oblikovana, grajena, nameščena in zaščitena tako, da je kontaminacija vode in krme minimalna.</p> <p>18. člen (oprema za rejo)</p> <p>(1) Zaradi zagotavljanja ustrezne kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigienskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p>	<p>115) Oprema za napajanje in krmljenje je oblikovana, grajena, nameščena in vzdrževana tako, da je onesnaženje vode in krme čim manjše in da so možnosti poškodb zaradi prerivanja za vodo in krmo med teleti čim manjše.</p>
<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I. PRILOGA I</p> <p>10. Tla morajo biti gladka, toda ne spolzka, da se teleta ne poškodujejo, in zasnovana tako, da ne morejo povzročiti poškodb ali bolečin teletom, ki na njih stojijo ali ležijo. Ustrezati morajo velikosti in masi telet ter imeti trdno, ravno in stabilno površino. Ležišče mora biti udobno, čisto in imeti primerne odtoke ter ne sme škodljivo vplivati na teleta. Vsem teletom, mlajšim od dveh tednov, je treba zagotoviti primerno steljo.</p>	<p>3. odstavek 20. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>20. člen (tla)</p> <p>(3) Teletom, mlajšim od dveh tednov (z izjemo sesnih telet ob materah na paši), je treba zagotoviti primeren čist, suh in zdravju telet neškodljiv nastilj.</p>	<p>116) Vsem teletom mlajšim od dveh tednov (z izjemo sesnih telet ob materah na paši), je zagotovljen nastilj.</p>

<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I.</p> <p>PRILOGA I</p> <p>11. Z namenom spodbujanja zdravja in dobrega počutja se vsem teletom zagotovi ustrezna prehrana, prilagojena njihovi starosti, telesni masi ter vedenjskim in fiziološkim potrebam. V ta namen krma za teleta vsebuje zadostne količine železa, ki zagotavlja, da znaša povprečna vrednost krvnega hemoglobina najmanj 4,5 mmol/l, vsakemu teletu, starejšemu od dveh tednov, pa se zagotovi najmanjši dnevni obrok vlakninaste krme, ki se za teleta, stara od osem do dvajset tednov, poveča za 50 g do 250 g na dan.</p> <p>Teletom se ne sme natikati nagobčnikov.</p>	<p>1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>1. in 5. odstavek 12. člena in 1. – 4. odstavek 21. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>2. odstavek 6. člena in 1. odstavek 16. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>12. člen (krma, voda in druge snovi)</p> <p>(1) Skrbnik živali mora živalim zagotoviti primerno kakovost in količino ustrezne krme ter primeren način krmljenja in napajanja za ohranjanje zdravja ter zadovoljevanje etoloških potreb ob krmljenju.</p> <p>(5) Živali morajo imeti dostop do krme v časovnih intervalih, ki ustrezajo njihovim fiziološkim potrebam.</p> <p>21. člen (napajanje in krmljenje)</p> <p>(1) Teletom se mora zagotoviti ustrezna prehrana, primerna njihovi starosti, telesni teži ter etološkim in fiziološkim potrebam.</p> <p>(2) Krma za teleta mora vsebovati dovolj železa, ki zagotavlja povprečno stopnjo krvnega hemoglobina najmanj 4,5 mmol/l.</p> <p>(3) Teleta, starejša od dveh tednov, morajo imeti ponujeno mrvo primerne kakovosti tako, da jo lahko zauživajo, kadar želijo. V obdobju od osmega do 20. tedna starosti se količina mrve zvišuje od 50 g na 250 g na dan.</p> <p>(4) Teletom je prepovedano natikati nagobčnike.</p> <p>6. člen (živalim prilagojena reja)</p> <p>(2) Krmljenje, nega in nastanitev so primerni, kadar ustrezajo fiziološkim, etološkim in drugim potrebam domačih živali. Domače živali morajo biti krmljene na način, ki ustreza posamezni vrsti domačih živali, biti morajo primerno negovane in zagotovljena jim mora biti ustrezna nastanitev v objektih za rejo. Prisilno krmljenje domačih živali je dovoljeno, če je to potrebno zato, da preživijo ali zaradi zdravstvenih razlogov.</p>	<p>117) Teletom je treba zagotoviti ustrezno prehrano, primerno njihovi starosti, telesni teži ter etološkim in fiziološkim potrebam.</p> <p>Krma za teleta mora vsebovati dovolj železa, ki zagotavlja povprečno stopnjo krvnega hemoglobina najmanj 4,5 mmol/l.</p> <p>Teleta od drugega tedna starosti imajo na razpolago dovolj strukturne krme glede na starost, težo ter etološke in fiziološke potrebe.</p> <p>Teletom je prepovedano natikati nagobčnike.</p>
--	---	--	---

		<p>16. člen (krmljenje)</p> <p>(1) Rejec živali mora živali redno in dovolj izdatno oskrbovati s kakovostno in ustrezno krmo, ustrezno vodo za napajanje ter zrakom, ribe po potrebi s kisikom, tako da so zadovoljivo pokrite njihove prehranske in druge biološke potrebe.</p>	
<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I. PRILOGA I 12. Vsa teleta se morajo krmiti najmanj dvakrat na dan. Če so teleta nastanjena v skupinah in se ne krmijo po želji ali prek avtomatskega sistema za krmljenje, mora imeti vsako tele dostop do krme sočasno kot druga v skupini.</p>	<p>1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>5. odstavek 21. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. odstavek 16. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>21. člen (napajanje in krmljenje)</p> <p>(5) Teleta morajo biti krmljena najmanj dvakrat dnevno. V skupinski reji in pri restriktivnem krmljenju brez elektronskih krmilnih postaj morajo imeti vsa teleta istočasno nemoten dostop do krme.</p> <p>16. člen (krmljenje)</p> <p>(1) Rejec živali mora živali redno in dovolj izdatno oskrbovati s kakovostno in ustrezno krmo, ustrezno vodo za napajanje ter zrakom, ribe po potrebi s kisikom, tako da so zadovoljivo pokrite njihove prehranske in druge biološke potrebe.</p>	<p>118) Vsa teleta so krmljena najmanj dvakrat dnevno.</p> <p>V skupinski reji in pri omejevalnem krmljenju brez elektronskih krmilnih postaj imajo vsa teleta istočasno nemoten dostop do krme.</p>

<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I. PRILOGA I 13. Vsa teleta, starejša od dveh tednov, morajo imeti dostop do zadostne količine sveže vode ali pa potrebe po napajanju zadostiti s pitjem drugih tekočin. Vendar pa se teletom, ki so izpostavljena visokim temperaturam ali ki so bolna, zagotovi stalen dostop do sveže pitne vode.</p>	<p>1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>3. odstavek 12. člena in 6. ter 7. odstavek 21. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. odstavek 16. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>12. člen (krma, voda in druge snovi)</p> <p>(3) Živali morajo imeti stalen dostop do primerne vodnega vira ali pa jim mora biti omogočen dostop do napajanja na drug način v časovnih intervalih, ki ustrezajo njihovim fiziološkim potrebam.</p> <p>21. člen (napajanje in krmljenje)</p> <p>(6) Teleta morajo imeti dostop do sveže in čiste pitne vode v zadostnih količinah ali pa morajo biti njihove potrebe po tekočini zadovoljene s pomočjo drugih, za napajanje primernih tekočin.</p> <p>(7) V primeru visoke zunanje temperature ali pri bolnih teletih mora biti sveža in čista pitna voda ves čas na razpolago.</p> <p>16. člen (krmljenje)</p> <p>(1) Rejec živali mora živali redno in dovolj izdatno oskrbovati s kakovostno in ustrezno krmo, ustrezno vodo za napajanje ter zrakom, ribe po potrebi s kisikom, tako da so zadovoljivo pokrite njihove prehranske in druge biološke potrebe.</p>	<p>119) Vsa teleta, starejša od dveh tednov, imajo dostop do pitne vode v zadostnih količinah ali pa zadostijo potrebe po tekočini z drugimi, za napajanje primernimi tekočinami.</p> <p>Teletom, ki so izpostavljena visokim temperaturam ali so bolna, se zagotovi stalen dostop do sveže pitne vode.</p>
<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo telet izpolnjujejo splošne določbe iz Priloge I. PRILOGA I 15. Vsako tele prejme kolostrum čim prej po rojstvu in v vsakem primeru v prvih šestih urah življenja.</p>	<p>1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>9. odstavek 21. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10,</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>21. člen</p>	<p>120) Vsako tele prejme kolostrum v prvih šestih urah življenja.</p>

		70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)	(napajanje in krmljenje) (9) Tele mora prejeti goveji kolostrum čim prej po rojstvu, ne pozneje kot v prvih šestih urah življenja.	
--	--	--------------------------------	---	--

PZR 10: DOBROBIT PRAŠIČEV

PREDPIS EU	ZAHTEV IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEV ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
<p>Direktiva 2008/120/ES z dne 18. decembra 2008 o določitvi minimalnih pogojev za zaščito prašičev, ki je bila zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2017/625 EP in Sveta z dne 15.3.2017</p> <p>Člen 3</p>	<p>Člen 3</p> <p>1. Države članice zagotovijo, da vsa gospodarstva izpolnjujejo naslednje zahteve:</p> <p>(a) vsakemu tekaču ali pitancu, ki živi v skupini, razen mladitvam po osemenitvi in svinjam, mora biti na voljo neovirana talna površina, ki meri najmanj:</p> <p>Živa masa (kg) m²</p> <p>do 10 0,15</p> <p>nad 10 do 20 0,20</p> <p>nad 20 do 30 0,30</p> <p>nad 30 do 50 0,40</p> <p>nad 50 do 85 0,55</p> <p>nad 85 do 110 0,65</p> <p>nad 110 1,00</p>	<p>3. alineja prvega odstavka</p> <p>7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZŽiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>1. odstavek 22. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>22. člen</p> <p>(talna površina in namestitvev prašičev v bokse)</p> <p>(1) Minimalna neovirana talna površina, ki jo mora imeti vsak tekač ali pitanec v skupini, razen mladice po osemenitvi in svinje, je navedena v tabeli 2.1 priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.</p>	<p>121) Zagotovljena je najmanjša predpisana neovirana talna površina za tekače v skupini.</p> <p>teža (kg)m²</p> <p>do 10 0,15</p> <p>10–20 0,20</p> <p>20–30 0,30</p>
		<p>3. alineja prvega odstavka</p> <p>7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZŽiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>1. odstavek 22. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>22. člen</p> <p>(talna površina in namestitvev prašičev v bokse)</p> <p>(1) Minimalna neovirana talna površina, ki jo mora imeti vsak tekač ali pitanec v skupini, razen mladice po osemenitvi in svinje, je navedena v tabeli 2.1 priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.</p>	<p>122) Zagotovljena je najmanjša predpisana neovirana talna površina za pitance v skupini.</p> <p>teža (kg)m²</p> <p>30–50 0,40</p> <p>50–85 0,55</p> <p>85–110 0,65</p> <p>več kot 110 ... 1,00</p>

<p>(b) skupna neovirana talna površina, ki je na voljo vsaki mladici po osemenitvi in vsaki svinji, kadar so mladice in/ali svinje v istih skupinah, mora meriti najmanj 1,64 m² oziroma 2,25 m². Če so živali nastanjene v skupinah z manj kot šestimi živalmi, mora biti neovirana talna površina večja za 10 %. Če so živali nastanjene v skupinah s 40 ali več živalmi, je lahko neovirana površina manjša za 10 %.</p>	<p>3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNORG, 92/20 in 159/21)</p> <p>2. odstavek 22. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>22. člen (talna površina in namestitev prašičev v bokse)</p> <p>(2) Minimalna neovirana talna površina za živali v skupini mora biti na mladico po osemenitvi 1,64 m², na svinjo pa 2,25 m². Če je v skupini pet ali manj živali, mora biti talna površina na žival večja za 10%. Če je v skupini 40 ali več živali, je lahko talna površina na žival manjša za 10%.</p>	<p>123) Zagotovljena je najmanjša predpisana neovirana talna površina za mladice po osemenitvi in svinje v skupini.</p> <p>2–5 živali v skupini: 1,80 m²/mladico 2,48 m²/svinjo 6–39 živali v skupini: 1,64 m²/mladico 2,25 m²/svinjo 40 živali in več v skupini: 1,48 m²/mladico 2,03 m²/svinjo</p>
<p>Člen 3 2. Države članice zagotovijo, da površine izpolnjujejo naslednje zahteve:</p> <p>(a) za mladice po osemenitvi in breje svinje: na celotnem delu talne površine iz točke (b) odstavka 1, ki meri najmanj 0,95 m² za mladico in najmanj 1,3 m² za svinjo, morajo biti polna tla, pri katerih je lahko največ 15 % namenjenih drenažnim odprtinam;</p>	<p>3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNORG, 92/20 in 159/21)</p> <p>3. odstavek 22. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>22. člen (talna površina in namestitev prašičev v bokse)</p> <p>(3) Za breje živali mora biti minimalna površina polnih tal 0,95 m² na mladico in 1,30 m² na svinjo. Največ 15% te površine lahko predstavljajo drenažne odprtine.</p>	<p>124) Na celotnem delu predpisane najmanjše neovirane talne površine za mladice po osemenitvi in breje svinje, ki meri najmanj 0,95 m² za mladico in 1,30 m² za svinjo, morajo biti polna tla, pri katerih je lahko največ 15 % namenjenih drenažnim odprtinam.</p>

<p>Člen 3</p> <p>2. Države članice zagotovijo, da površine izpolnjujejo naslednje zahteve:</p> <p>(b) kadar se betonske rešetke uporabljajo za prašiče v skupinah,</p> <p>(i) največja širina rež med rešetkami ne sme presegati:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 11 mm za pujske, — 14 mm za odstavljenice, — 18 mm za pitance, — 20 mm za mladice po parjenju in svinje; <p>(ii) mora širina rešetke znašati najmanj:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 50 mm za pujske in odstavljenice ter — 80 mm za pitance, mladice po osemenitvi in svinje. 	<p>4. odstavek 22. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>prvi odstavek in 1. alineja 2. odstavka 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji; <p>18.člen</p> <p>(oprema za rejo)</p> <p>(1) Zaradi zagotavljanja ustrezne kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigijskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje <p>22. člen</p> <p>(talna površina in namestitve prašičev v bokse)</p> <p>(4) Če se za prašiče v skupini uporabljajo betonske rešetke, mora maksimalna širina rež med rešetkami ustrezati zahtevam, ki so navedene v tabeli 2.2, minimalna širina rešetk pa zahtevam, ki so navedene v tabeli 2.3 priloge 2 tega pravilnika.</p>	<p>125) Kadar se uporabljajo betonske rešetke za prašiče v skupini, največja širina rež med rešetkami ne sme presegati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 11 mm za pujske, - 14 mm za odstavljenice, - 18 mm za pitance, - 20 mm za mladice po parjenju in svinje; <p>in mora širina rešetk znašati najmanj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50 mm za pujske in odstavljenice ter - 80 mm za pitance, mladice po osemenitvi in svinje.
<p>Člen 3</p> <p>3. Države članice zagotovijo, da je gradnja ali predelava objektov, v katerih so svinje in mladice privezane, prepovedana. Od 1. januarja 2006 je privezovanje svinj in mladice prepovedano</p>	<p>2. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svobodo gibanja, primerno živali glede na njeno vrsto, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve, ki preprečuje nepotrebno trpljenje; 	<p>126) Privezovanje prašičev je prepovedano.</p>

	3. odstavek 27. in 8. odstavek 33. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10 , 70/10 , 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)	27. člen (privezovanje) (3) Privezovanje prašičev je prepovedano.. 33. člen (svinje in mladice) (8) Gradnja in ureditev objektov, v katerih so svinje in mladice privezane, sta prepovedani.	
Člen 3 4. Države članice zagotovijo, da se svinje in mladice v obdobju od štirih tednov po parjenju do enega tedna pred predvideno prasnitvijo redijo v skupinah. Stranice boksa, v katerem je nastanjena skupina, morajo biti daljše od 2,8 m. Če je v skupini manj kot šest živali, morajo biti stranice boksa, v kateri je nastanjena skupina, daljše od 2,4 m. Z odstopanjem od prvega pododstavka so lahko svinje in mladice, ki se redijo na gospodarstvih z manj kot desetimi svinjami, v obdobju iz omenjenega pododstavka nastanjene individualno, pod pogojem, da se v boksih lahko neovirano obračajo. Določbe iz prvega pododstavka odstavka 4 se ne uporabljajo za gospodarstva z manj kot desetimi svinjami.	3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZŽiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21) 1. in 2. odstavek 33. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10 , 70/10 , 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)	7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti: - dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji 33. člen (svinje in mladice) (1) Svinje in mladice morajo biti v času od štirih tednov po osemenitvi do enega tedna pred pričakovano prasnitvijo nameščene v skupine. Stranice boksa, v katerem je nameščenih pet ali manj živali, morajo biti daljše od 2,4 m. Stranice boksa, v katerem je skupina šestih ali več živali, morajo biti daljše od 2,8 m. Treba je skrbeti, da med živalmi v skupini ne prihaja do medsebojnega agresivnega vedenja. (2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so lahko na gospodarstvih z manj kot desetimi svinjami in mladimi živali v času od štirih tednov po osemenitvi do enega tedna pred pričakovano prasnitvijo tudi v individualnih boksih, v katerih imajo dovolj prostora za obračanje.	127) Svinje in mladice so od štirih tednov po paritvi ali osemenitvi do enega tedna pred pričakovano prasnitvijo nameščene v skupine. Stranice boksa, v katerem je skupina šestih ali več živali, morajo biti daljše od 2,8 m. Stranice boksa, v katerem je nameščenih pet ali manj živali, morajo biti daljše od 2,4 m. Na gospodarstvih z manj kot desetimi svinjami in mladimi so lahko živali tudi v individualnih boksih, v katerih imajo dovolj prostora za obračanje.
Člen 3 5. Države članice zagotovijo, da se brez poseganja v zahteve iz Priloge I svinjam in mladim omogoči trajen dostop do materiala, s katerim se lahko ukvarjajo in ki izpolnjuje vsaj ustrezne zahteve iz navedene priloge.	5. odstavek 29. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10 , 70/10 , 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.) 1. alineja prvega odstavka	7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti: - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji	128) Vsi prašiči imajo na voljo primeren material oziroma predmete za zadostitev svojih etoloških potreb skladno z načinom reje.

	7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)	29. člen (boksi) (5) Prašiči morajo imeti na voljo zadostno količino slame ali drugega ustreznega materiala za zadostitev njihovim etološkim potrebam (v nadaljnjem besedilu: material za zaposlitev) in s tem za preprečevanje grizenja repov in drugih motenj v obnašanju. Lastnosti in količine materiala za zaposlitev so določene v Prilogi 2 tega pravilnika.	
Člen 3 6. Države članice zagotovijo, da krmljenje svinj in mladice v skupinah poteka na način, ki vsaki živali zagotovi zadostno količino krme, tudi če se zanjo hkrati potegujejo druge živali.	1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21) 1. odstavek 30. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10 , 70/10 , 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.) 1. odstavek 16. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)	7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti: - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji; 16.člen (krmljenje) (1) Rejec živali mora živali redno in dovolj izdatno oskrbovati s kakovostno in ustrezno krmo, ustrezno vodo za napajanje ter zrakom, ribe po potrebi s kisikom, tako da so zadovoljivo pokrite njihove prehranske in druge biološke potrebe. 30. člen (napajanje in krmljenje) (1) Prašiče je treba krmiti najmanj enkrat dnevno. V skupinski reji in pri restriktivnem krmljenju brez elektronskih krmilnih postaj morajo imeti vse živali istočasen dostop do krme.	129) Svinje in mladice v skupini morajo imeti zadostno količino krme, tudi če se zanjo hkrati potegujejo druge živali.
Člen 3 7. Države članice zagotovijo, da vse breje svinje in mladice za potešitev lakote in potrebe po žvečenju dobijo zadostno količino voluminozne ali visoko vlakninaste krme in visoko	1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in	7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti: - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren	130) Vse breje svinje in mladice morajo za potešitev lakote in potrebe po žvečenju ter da bi se nasitile dobiti zadostno količino voluminozne ali visoko vlakninaste krme in visokoenergetske krme, glede na obdobje

energetske krme.	<p>159/21)</p> <p>7. odstavek 33. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>2. odstavek 6. člena in 1. odstavek 16. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>33. člen (svinje in mladice)</p> <p>(7) Živalim je treba pokladati zadostno količino krme. Breje svinje in mladice morajo dobivati krmo, ki ustreza njihovim potrebam po energiji in hranilih. Na voljo morajo imeti dovolj voluminozne krme ali krme z visokim deležem vlaknin, da bi se nasitile in zadovoljile potrebo po žvečenju. Lastnosti in količine voluminozne krme so navedene v Prilogi 2 tega pravilnika.</p> <p>6.člen (živalim prilagojena reja)</p> <p>(2) Krmljenje, nega in nastanitev so primerni, kadar ustrezajo fiziološkim, etološkim in drugim potrebam domačih živali. Domače živali morajo biti krmljene na način, ki ustreza posamezni vrsti domačih živali, biti morajo primerno negovane in zagotovljena jim mora biti ustrezna nastanitev v objektih za rejo. Prisilno krmljenje domačih živali je dovoljeno, če je to potrebno zato, da preživijo ali zaradi zdravstvenih razlogov</p> <p>16.člen (krmljenje)</p> <p>(1) Rejec živali mora živali redno in dovolj izdatno oskrbovati s kakovostno in ustrežno krmo, ustrezno vodo za napajanje ter zrakom, ribe po potrebi s kisikom, tako da so zadovoljivo pokrite njihove prehranske in druge biološke potrebe.</p>	brejosti.
------------------	--	---	-----------

	<p>Člen 3</p> <p>8. Države članice zagotovijo, da so prašiči, ki morajo živeti v skupinah, močno agresivni, prašiči, ki so jih napadli drugi prašiči, ter bolni ali poškodovani prašiči lahko začasno nastanjeni v individualnih boksih. V tem primeru individualni boks živali omogoča neovirano obračanje, če to ni v nasprotju s posebnimi veterinarskimi nasveti.</p>	<p>5. alineja prvega odstavka 7. člena in 1. in 2. odstavek 8. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>2. odstavek 6. člena in 2. odstavek 26. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)(Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ločeno nastanitev nezdružljivih živali. <p>8. člen</p> <p>Bolne, poškodovane in onemogle živali morajo biti takoj ustrezno oskrbljene.</p> <p>Zagotovljena mora biti ustrezna ločena namestitvev bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali.</p> <p>6. člen</p> <p>(bolne, poškodovane in onemogle živali)</p> <p>(2) Skrbnik živali mora zagotoviti bolnim, poškodovanim in onemoglim živalim ločeno namestitvev v primernih prostorih s suhim in udobnim nastiljem, kadar je potrebno.</p> <p>26. člen</p> <p>(agresivnost pri prašičih)</p> <p>(2) Prašiče, ki so pretirano agresivni do drugih prašičev ali so pretirano izpostavljeni agresiji drugih prašičev, je treba odstraniti iz skupine ter jih začasno namestiti v individualne bokse. V tem primeru morajo biti boksi tako veliki, da se prašič lahko nemoteno obrača, vstaja in lega.</p>	<p>131) Iz skupinske reje je treba individualno namestiti prašiče:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ki so izredno agresivni, - ki jih napadejo drugi prašiči, - ki so bolni ali poškodovani. <p>Pri tem individualni boksi omogočajo neovirano obračanje, če to ni v nasprotju s posebnimi veterinarskimi nasveti.</p>
<p>Direktiva 2008/120/ES</p> <p>Člen 4</p>	<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>1. V objektih, v katerih se redijo prašiči, se je treba izogibati stalnim ravnom hrupa, ki so enake ali višje od 85 dBA. Izogibati se je treba trajnemu ali nenadnemu hrupu.</p>	<p>4. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>tretji odstavek 9. člena in 24. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskimi pogojem; <p>9. člen</p> <p>(objekti)</p> <p>(3) Toplota, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracija plinov, higiena in intenzivnost hrupa v prostorih, kjer so živali, morajo</p>	<p>132) V objektu, kjer se redijo prašiči, se je treba izogibati stalnemu hrupu, ki je enak ali višji od 85 dBA. Izogibati se je treba trajnemu ali nenadnemu hrupu.</p>

			<p>ustrezati njihovi vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter higienskim pogojem.</p> <p>24. člen (hrup)</p> <p>V objektih s prašiči stopnja hrupa ne sme biti višja od 85 dB. Izogibati se je treba stalnemu ali nenadnemu hrupu.</p>	
	<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>2. Prašiči morajo biti osem ur na dan nastanjeni pri svetlobi z močjo najmanj 40 luksov.</p>	<p>4. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZŽiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>4. odstavek 9. člena in 1. odstavek 23. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.) (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>prvi odstavek in 2. alineja drugega odstavka 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskim pogojem;</p> <p>18.člen (oprema za rejo)</p> <p>(1) Zaradi zagotavljanja ustrezne kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigienskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <p>- ustrezne naprave za zagotavljanje ustrezne klime in osvetlitve;</p> <p>9. člen (objekti)</p> <p>(4) Živali v objektih ne smejo biti stalno v temi. Kjer ni dovolj naravne svetlobe, mora biti zagotovljena primerna umetna svetloba. V primeru uporabe umetne svetlobe je treba določiti čas za počitek, ko morajo biti živali v temi.</p>	<p>133) Pri naravni osvetlitvi so 1/40 talne površine odprtine v steni (okna in vrata).</p> <p>Pri umetni osvetlitvi je zagotovljenih 40 luksov najmanj osem ur dnevno.</p>

		<p>23. člen (osvetlitev)</p> <p>(1) Prašiči v objektih ne smejo biti stalno v temi. Zagotovljena mora biti minimalna osvetlitev 40 lux najmanj osem ur dnevno.</p>	
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>3. Prostori za prašiče morajo biti zgrajeni tako, da živalim omogočajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostop do ležišča, ki je primerno glede velikosti in temperature ter čisto in opremljeno z ustreznim sistemom odvajanja, tako da lahko vse živali ležijo istočasno, - da lahko ležijo in normalno vstajajo, - da lahko vidijo druge prašiče, pri čemer so lahko v tednu pred načrtovano prasiatvijo in med prasiatvijo svinje in mladice ločene od sovrstnikov. 	<p>3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZŽiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNORG, 92/20 in 159/21)</p> <p>2., 3., 4. in 6. odstavek 29. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>prvi odstavek in 1. alineja 2. odstavka 18. člena Zakona o žvino-reji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji <p>18.člen (oprema za rejo)</p> <p>(1) Zaradi zagotavljanja ustrezne kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigijskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje; <p>29. člen (boksi)</p> <p>(2) Prašiči morajo imeti dostop do ležišča, ki mora biti udobno, čisto, suho in ne sme škodljivo vplivati na njih.</p> <p>(3) V boksu mora biti dovolj prostora, da lahko</p>	<p>134) Prašiči morajo imeti dostop do ležišča, ki mora biti udobno, čisto, suho in ne sme škodljivo vplivati na njih.</p> <p>V boksu mora biti dovolj prostora, da lahko vsi prašiči istočasno ležijo, normalno vstajajo in legajo.</p> <p>Boksi morajo biti urejeni tako, da se lahko prašiči vidijo med seboj.</p> <p>V zadnjem tednu pred prasiatvijo in med prasiatvijo so lahko svinje in mladice ločene od ostalih živali.</p>

		<p>vsi prašiči istočasno ležijo, normalno vstajajo in legajo.</p> <p>(4) Boksi morajo biti urejeni tako, da se lahko prašiči vidijo med seboj.</p> <p>(6) Ne glede na določbo četrtega odstavka tega člena so lahko v zadnjem tednu pred prasiatvijo svinje in mladice ločene od ostalih živali</p>	
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>5. Tla morajo biti gladka, toda ne spolzka, da se prašiči ne poškodujejo, in zasnovana, zgrajena in vzdrževana tako, da pri prašičih ne morejo povzročiti poškodb ali bolečin. Ustrezati morajo velikosti in teži prašičev ter, če ni na voljo nastilja, imeti trdno, ravno in stabilno površino.</p>	<p>1. odstavek 29. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. odstavek in 1. alineja 2. odstavka 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>29. člen (boksi)</p> <p>(1) Tla v boksih za prašiče morajo biti takšna, da živalim ne povzročajo poškodb, bolezni in neugodja. Ustrezati morajo teži in kategoriji prašičev.</p> <p>18.člen (oprema za rejo)</p> <p>(1) Zaradi zagotavljanja ustreznosti kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigijskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje; 	<p>135) Tla v boksih za prašiče morajo biti takšna, da živalim ne povzročajo poškodb, bolezni in neugodja. Ustrezati morajo teži in kategoriji prašičev.</p>

<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>6. Vsi prašiči se morajo krmiti najmanj enkrat na dan. Če se prašiči krmijo v skupinah in ne po želji ali preko avtomatskega sistema za individualno krmljenje, mora imeti vsak prašič dostop do krme istočasno kot drugi prašiči v skupini.</p>	<p>1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg , 92/20 in 159/21)</p> <p>1. odstavek 30. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>30. člen</p> <p>(napajanje in krmljenje)</p> <p>(1) Prašiče je treba krmiti najmanj enkrat dnevno. V skupinski reji in pri restriktivnem krmljenju brez elektronskih krmilnih postaj morajo imeti vse živali istočasen dostop do krme.</p>	<p>136) Vsi prašiči se krmijo najmanj enkrat dnevno.</p> <p>V skupinski reji in pri omejevalnem krmljenju brez elektronskih krmilnih postaj imajo vsi prašiči istočasno nemoten dostop do krme.</p>
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>7. Vsi prašiči, ki so stari več kot dva tedna, morajo imeti stalen dostop do zadostne količine sveže pitne vode.</p>	<p>2. odstavek 30. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>30. člen</p> <p>(napajanje in krmljenje)</p> <p>(2) Prašiči morajo imeti ves čas dostop do sveže in čiste pitne vode v zadostnih količinah ali pa morajo biti njihove potrebe po tekočini zadovoljene s pomočjo drugih, za napajanje primernih tekočin.</p>	<p>137) Vsi prašiči starejši od dveh tednov morajo imeti stalen dostop do zadostne količine sveže pitne vode ali pa morajo biti njihove potrebe po tekočini zadovoljene s pomočjo drugih, za napajanje primernih tekočin.</p>

<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>8. Vsi posegi, ki se ne opravljajo za terapevtske ali diagnostične namene ali ki niso namenjeni označevanju prašičev v skladu z ustrezno zakonodajo, ki pri živalih povzročijo poškodbo ali izgubo občutljivega dela telesa ali spremembo zgradbe kosti, so prepovedani, razen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - enakomernega skrajšanja podočnikov z brušenjem ali ščipanjem pri pujskih, ki niso stari več kot sedem dni, pri čemer se mora oblikovati nepoškodovana gladka površina; pri merjascih se lahko čekani skrajšajo, kjer je to potrebno zaradi preprečevanja poškodb pri drugih živalih ali zaradi varnosti, - krajšanje dela repa, - kastracije samcev na način, ki ne vključuje pretrganja tkiva, - nameščanja nosnih obročev samo pri živalih, ki se redijo na prostem, in v skladu z nacionalno zakonodajo. Krajšanje repa in krajšanje podočnikov se ne smeta opravljati rutinsko, temveč samo takrat, kadar se lahko dokaže, da so na seskih svinj ali na uhljih ali repih drugih prašičev nastale poškodbe. Pred izvajanjem takšnih posegov se sprejmejo drugi ukrepi za preprečevanje grizenja repov in drugih vedenjskih motenj, pri čemer se upoštevata okolje in gostota živali. Zaradi tega se morajo neprimerne bivalne razmere nastanitve ali sistemi reje spremeniti. Vse zgoraj navedene posege lahko opravi samo veterinar ali oseba, usposobljena v skladu s členom 6, z izkušnjami pri opravljanju takšnih posegov z ustreznimi sredstvi in pod ustreznimi higienskimi pogoji. 	<p>18. alineja 15. člena, 19. člen in 1., 3. in 5. alineja 1. odstavka ter 4. alineja 2. odstavka 20. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNORG, 92/20 in 159/21)</p> <p>31. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>7. odstavek 52. člena Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdZPVHVVR in 22/18)</p> <p>2., 4. in 5. alineja prvega odstavka 15. člena Zakona o žvino-reji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>15.člen</p> <p>Prepovedana ravnanja so:</p> <ul style="list-style-type: none"> -posegi na živalih, opravljeni v nasprotju s predpisi; <p>19.člen</p> <p>Pri bolečih posegih na vretenčarjih je obvezna anestezija. V primerih ko z lokalno anestezijo živali ni mogoče zanesljivo preprečiti bolečine, je obvezna splošna anestezija živali.</p> <p>Anestezija ni potrebna, če je tako predpisano ali če po veterinarski presoji v posameznih primerih ni izvedljiva ali potrebna. Praviloma anestezija živali ni potrebna, če ni potrebna pri podobnih posegih na človeku.</p> <p>Izvajanje bolečih posegov na živalih brez anestezije v nasprotju s tem zakonom, ki je storjeno naklepno, se šteje za mučenje živali.</p> <p>20.člen</p> <p>Prepovedano je in se šteje za mučenje živali popolno ali delno amputiranje telesnih delov in popolni ali delni odvzem ali uničenje organov ali tkiv vretenčarjev, ki je storjeno naklepno, razen če je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poseg po veterinarski presoji potreben za ugotavljanje bolezni in za rešitev ali ozdravljenje živali; - sterilizacija oziroma kastracija potrebna za zmanjšanje razmnoževanja živali, agresivnosti, načina reje ali preprečevanja razmnoževanja živali z dednimi hibami; - poseg pri rejni živali potreben, da se v reji prepreči večje poškodbe ali obolenja; <p>Prepovedani so naslednji posegi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - amputacije ali kastracije z elastičnim obročkom; <p>52.člen (opravljanje veterinarske dejavnosti)</p>	<p>138) Vsi posegi, ki se ne opravljajo za terapevtske ali diagnostične namene ali, ki niso namenjeni označevanju prašičev v skladu z ustrezno zakonodajo, ki pri živalih povzročijo poškodbo ali izgubo občutljivega dela telesa ali spremembo zgradbe kosti, so prepovedani.</p>
--	--	--	--

<p>Kastracijo ali krajšanje repov pri pujskih, starih več kot sedem dni, lahko opravi samo veterinar z uporabo anestezije ali dodatne dolgotrajne analgezije.</p>		<p>(7) Veterinarske dejavnosti kot so: kastracija pujskov do starosti 7 dni, dehelmintizacija, vitaminizacija in feruminizacija prašičev, lahko na svojih živalih opravlja imetnik živali ali pri njem zaposleni delavec, če ima ustrezno znanje in izpolnjuje druge pogoje, ki jih določi minister, pristojen za kmetijstvo.</p> <p>15.člen (zootehniška opravila)</p> <p>(1) Imetnik živali lahko, ob upoštevanju predpisov o zaščiti živali, sam izvaja le tista zootehniška opravila, ki so potrebna za zaščito domačih živali in za uspešnost reje, zlasti pa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kastracijo pujskov, mlajših od enega tedna; - kupiranje repkov pri pujskih in jagnjetih do četrtega dneva starosti; - ščipanje oziroma brušenje zob pri pujskih prvi dan po rojstvu; <p>31. člen (kastracija, krajšanje repa in brušenje zob)</p> <p>(1) Kastracijo samcev do vključno sedmega dneva starosti lahko na način, ki ne vključuje trganja tkiva, opravi veterinar ali druga oseba v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo.</p> <p>(2) Pri prašičih, ki so starejši od sedmih dni, lahko opravi kastracijo le veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije.</p> <p>(3) Krajšanje dela repa oziroma enakomerno krajšanje podočnikov z brušenjem je dovoljeno opravljati samo v primerih, kadar skrbnik živali dokaže, da v nasprotnem primeru lahko pride do hujših poškodb na seskih svinj ali na uhljih oziroma repih drugih prašičev. Pred izvajanjem takšnih posegov mora skrbnik živali dokazati, da je izvedel druge ukrepe za preprečevanje grizenja repov in drugih vedenjskih motenj, pri čemer upošteva okolje in gostoto naseljenosti.</p> <p>(4) Krajšanje dela repa in enakomerno krajšanje podočnikov do vključno sedmega dneva starosti prašiča lahko opravlja veterinar ali ustrezno usposobljen skrbnik živali v skladu z zakonom, ki ureja živinorejo. Pri prašičih, ki so</p>	
---	--	---	--

		<p>starejši od sedmih dni, lahko opravi krajšanje repa ali krajšanje zob le veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije.</p> <p>(5) Če se v tem členu naštetih posegi opravljajo v nasprotju z določbami tega člena pravilnika, se šteje, da gre za mučenje živali v skladu z zakonom, ki ureja zaščito živali.</p>	
	<p>18. alineja 15. člena, 19. člen in 3. alineja 1. odstavka ter 4. alineja 2. odstavka 20. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNORG, 92/20 in 159/21)</p> <p>prvi, drugi in peti odstavek 31. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>7. odstavek 52. člena Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdzPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS, 90/12 – ZdzPVHVVR in 22/18)</p> <p>2. alineja prvega odstavka 15. člena Zakona o</p>	<p>15.člen</p> <p>Prepovedana ravnanja so:</p> <p>-posegi na živalih, opravljeni v nasprotju s predpisi;</p> <p>19.člen</p> <p>Pri bolečih posegih na vretenčarjih je obvezna anestezija. V primerih ko z lokalno anestezijo živali ni mogoče zanesljivo preprečiti bolečine, je obvezna splošna anestezija živali.</p> <p>Anestezija ni potrebna, če je tako predpisano ali če po veterinarski presoji v posameznih primerih ni izvedljiva ali potrebna. Praviloma anestezija živali ni potrebna, če ni potrebna pri podobnih posegih na človeku.</p> <p>Izvajanje bolečih posegov na živalih brez anestezije v nasprotju s tem zakonom, ki je storjeno naklepno, se šteje za mučenje živali.</p> <p>20.člen</p> <p>Prepovedano je in se šteje za mučenje živali popolno ali delno amputiranje telesnih delov in popolni ali delni odvzem ali uničenje organov</p>	<p>139) Kastracija se opravlja do sedmega dneva starosti na način, ki ne vključuje trganja tkiva. Po sedmem dnevu jo opravlja uradni veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije.</p>

	<p>živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>ali tkiv vretenčarjev, ki je storjeno naklepno, razen če je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sterilizacija oziroma kastracija potrebna za zmanjšanje razmnoževanja živali, agresivnosti, načina reje ali preprečevanja razmnoževanja živali z dednimi hibami; <p>Prepovedani so naslednji posegi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - amputacije ali kastracije z elastičnim obročkom; <p>52.člen (opravljanje veterinarske dejavnosti)</p> <p>(7) Veterinarske dejavnosti kot so: kastracija puijskov do starosti 7 dni, dehelmintizacija, vitaminizacija in feruminizacija prašičev, lahko na svojih živalih opravlja imetnik živali ali pri njem zaposleni delavec, če ima ustrezno znanje in izpolnjuje druge pogoje, ki jih določi minister, pristojen za kmetijstvo.</p> <p>15.člen (zootehniška opravila)</p> <p>(1) Imetnik živali lahko, ob upoštevanju predpisov o zaščiti živali, sam izvaja le tista zootehniška opravila, ki so potrebna za zaščito domačih živali in za uspešnost reje, zlasti pa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kastracijo puijskov, mlajših od enega tedna; <p>31. člen (kastracija, krajšanje repa in brušenje zob)</p> <p>(1) Kastracijo samcev do vključno sedmega dneva starosti lahko na način, ki ne vključuje trganja tkiva, opravi veterinar ali druga oseba v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo.</p> <p>(2) Pri prašičih, ki so starejši od sedmih dni, lahko opravi kastracijo le veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije.</p> <p>(5) Če se v tem členu naštetih posegi opravljajo v nasprotju z določbami tega člena pravilnika, se šteje, da gre za mučenje živali v skladu z zakonom, ki ureja zaščito živali.</p>	
--	---	--	--

	<p>18. alineja 15. člena, 19. člen in 5. alineja 1. odstavka ter 4. alineja 2. odstavka 20. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>tretji, četrti in peti odstavek 31. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>7. odstavek 52. člena, 4. alineja prvega odstavka 15. člena Zakona o živaloreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>15.člen</p> <p>Prepovedana ravnanja so:</p> <ul style="list-style-type: none"> -posegi na živalih, opravljeni v nasprotju s predpisi; <p>19.člen</p> <p>Pri bolečih posegih na vretenčarjih je obvezna anestezija. V primerih ko z lokalno anestezijo živali ni mogoče zanesljivo preprečiti bolečine, je obvezna splošna anestezija živali.</p> <p>Anestezija ni potrebna, če je tako predpisano ali če po veterinarski presoji v posameznih primerih ni izvedljiva ali potrebna. Praviloma anestezija živali ni potrebna, če ni potrebna pri podobnih posegih na človeku.</p> <p>Izvajanje bolečih posegov na živalih brez anestezije v nasprotju s tem zakonom, ki je storjeno naklepno, se šteje za mučenje živali.</p> <p>20.člen</p> <p>Prepovedano je in se šteje za mučenje živali popolno ali delno amputiranje telesnih delov in popolni ali delni odvzem ali uničenje organov ali tkiv vretenčarjev, ki je storjeno naklepno, razen če je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poseg pri rejni živali potreben, da se v reji preprečijo večje poškodbe ali obolenja; <p>Prepovedani so naslednji posegi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - amputacije ali kastracije z elastičnim obročkom; <p>31. člen</p> <p>(kastracija, krajšanje repa in brušenje zob)</p> <p>(3) Krajšanje dela repa oziroma enakomerno krajšanje podočnikov z brušenjem je dovoljeno opravljati samo v primerih, kadar skrbnik živali dokaže, da v nasprotnem primeru lahko pride do hujših poškodb na seskih svinj ali na uhljih oziroma repih drugih prašičev. Pred izvajanjem</p>	<p>140) Krajšanje repa se ne izvaja rutinsko. Repi se krajšajo pri sesnih živalih do starosti sedem dni.</p> <p>Krajšanje repa po sedmem dnevu starosti opravlja uradni veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije.</p>
--	--	--	---

		<p>takšnih posegov mora skrbnik živali dokazati, da je izvedel druge ukrepe za preprečevanje grizenja repov in drugih vedenjskih motenj, pri čemer upošteva okolje in gostoto naseljenosti.</p> <p>(4) Krajšanje dela repa in enakomerno krajšanje podočnikov do vključno sedmega dneva starosti prašiča lahko opravlja veterinar ali ustrezno usposobljen skrbnik živali v skladu z zakonom, ki ureja živinorejo. Pri prašičih, ki so starejši od sedmih dni, lahko opravi krajšanje repa ali krajšanje zob le veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije.</p> <p>(5) Če se v tem členu naštetih posegi opravljajo v nasprotju z določbami tega člena pravilnika, se šteje, da gre za mučenje živali v skladu z zakonom, ki ureja zaščito živali.</p> <p>52.člen (opravljanje veterinarske dejavnosti)</p> <p>(7) Veterinarske dejavnosti kot so: kastracija pujskov do starosti 7 dni, dehelmintizacija, vitaminizacija in feruminizacija prašičev, lahko na svojih živalih opravlja imetnik živali ali pri njem zaposleni delavec, če ima ustrezno znanje in izpolnjuje druge pogoje, ki jih določi minister, pristojen za kmetijstvo.</p> <p>15.člen (zootehniška opravila)</p> <p>(1) Imetnik živali lahko, ob upoštevanju predpisov o zaščiti živali, sam izvaja le tista zootehniška opravila, ki so potrebna za zaščito domačih živali in za uspešnost reje, zlasti pa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kupiranje repkov pri pujskih in jagnjetih do četrtega dneva starosti; 	
	<p>18. alineja 15. člena, 19. člen in 5. alineja 1. odstavka 20. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNorg, 92/20 in</p>	<p>31. člen (kastracija, krajšanje repa in brušenje zob)</p> <p>(3) Krajšanje dela repa oziroma enakomerno krajšanje podočnikov z brušenjem je dovoljeno opravljati samo v primerih, kadar skrbnik živali dokaže, da v nasprotnem primeru lahko pride do hujših poškodb na seskih svinj ali na uhljih</p>	<p>141) Krajšanje podočnikov z brušenjem ali ščipanjem se ne opravlja rutinsko, vendar le kadar so nastale poškodbe.</p> <p>Zobje se pri sesnih pujskih brusijo ali ščipajo do starosti sedem dni.</p> <p>Pri merjascih se lahko zaradi preprečevanja</p>

	<p>159/21)</p> <p>tretji, četrti in peti odstavek 31. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>5. alineja prvega odstavka 15. člena Zakona o živalih (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>oziroma repih drugih prašičev. Pred izvajanjem takšnih posegov mora skrbnik živali dokazati, da je izvedel druge ukrepe za preprečevanje grizenja repov in drugih vedenjskih motenj, pri čemer upošteva okolje in gostoto naseljenosti.</p> <p>(4) Krajšanje dela repa in enakomerno krajšanje podočnikov do vključno sedmega dneva starosti prašiča lahko opravlja veterinar ali ustrezno usposobljen skrbnik živali v skladu z zakonom, ki ureja živalih. Pri prašičih, ki so starejši od sedmih dni, lahko opravi krajšanje repa ali krajšanje zob le veterinar z uporabo anestezije in dodatne dolgotrajne analgezije.</p> <p>(5) Če se v tem členu naštetih posegi opravljajo v nasprotju z določbami tega člena pravilnika, se šteje, da gre za mučenje živali v skladu z zakonom, ki ureja zaščito živali.</p>	<p>poškodb ali zaradi varnosti, skrajšajo čakani.</p>
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>A. Merjasci</p> <p>Boksi za merjasce morajo biti postavljeni in zgrajeni tako, da se v njih merjasec lahko obrača ter sliši, voha in vidi druge prašiče. Odraslemu merjascu mora biti na voljo neovirana površina, ki meri najmanj 6 m². Če se boksi uporabljajo tudi za pripust, mora površina, ki je na voljo odraslemu merjascu, meriti najmanj 10 m², boks pa ne sme imeti ovir.</p>	<p>3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOR, 92/20 in 159/21)</p> <p>1. odstavek 32. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>prvi odstavek in 1. alineja 2. odstavka 18. člena Zakona o živalih (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji <p>32. člen (merjasci)</p> <p>(1) Boksi za merjasce morajo biti nameščeni in zgrajeni tako, da se lahko merjasci obračajo, slišijo, vohajo in vidijo ostale prašiče. Na voljo morajo imeti čist, suh in udoben prostor za ležanje.</p> <p>18.člen (oprema za rejo)</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje; 	<p>142) Boksi za merjasce morajo omogočati, da se v njih merjasec lahko obrača ter sliši, voha in vidi druge prašiče.</p>

	<p>3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNORg , 92/20 in 159/21)</p> <p>drugi in tretji odstavek 32. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>prvi odstavek in 1. alineja 2. odstavka 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji <p>32. člen (merjasci)</p> <p>(2) Talna površina boksa za odraslega merjasca mora biti najmanj 6 m².</p> <p>(3) Če je boks za merjasce namenjen tudi za pripust, mora biti talna površina boksa za odraslega merjasca najmanj 10 m² in v njem ne sme biti ovir.</p> <p>18.člen (oprema za rejo)</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje; 	<p>143) Talna površina boksa za odraslega merjasca je najmanj 6 m² ali 10 m², če se boks uporablja tudi za pripust.</p>
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>B. Svinje in mladice</p> <p>1. Sprejmejo se ukrepi za zmanjšanje agresivnosti v skupinah.</p>	<p>5. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNORg , 92/20 in 159/21)</p> <p>26. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ločeno nastanitev nezdržljivih živali. <p>26. člen (agresivnost pri prašičih)</p> <p>(1) Pri reji prašičev v skupinah je treba z ustreznimi ukrepi preprečiti medsebojne spopade, ki presegajo mero normalnega vedenja.</p> <p>(2) Prašiče, ki so pretirano agresivni do drugih prašičev ali so pretirano izpostavljeni agresiji drugih prašičev, je treba odstraniti iz skupine ter jih začasno namestiti v individualne bokse. V tem primeru morajo biti boksi tako veliki, da se prašič lahko nemoteno obrača, vstaja in lega.</p> <p>(3) Uporaba pomirjeval z namenom lajšanja prilagoditve tekačev in pitancev reji v skupini se uporablja samo izjemoma, če veterinar presodi,</p>	<p>144) Nosilec sprejme ukrepe za zmanjšanje agresivnosti pri svinjah in mladica v skupinah.</p>

		da je uporaba pomirjeval upravičena.	
<p>Direktiva 2008/120/ES</p> <p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>B. Svinje in mladice</p> <p>2. Če je potrebno, se morajo breje svinje in mladice tretirati pred zunanjimi in notranjimi zajedavci. Če so nastanjene v prasiatvenih boksih, je treba breje svinje in mladice temeljito očistiti.</p>	<p>3. in 4. odstavek 33. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZŽiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji; <p>33. člen</p> <p>(svinje in mladice)</p> <p>(3) Brejim svinjam in mladim se mora, če je to potrebno, odpraviti zunanje in notranje zajedavce.</p> <p>(4) Breje svinje in mladice je treba pred namestitvijo v prasiatvene bokse temeljito očistiti. Na voljo morajo imeti čist, primerno suh in udoben prostor za počitek ter primeren material za gradnjo gnezda, če to ni onemogočeno zaradi sistema perforiranih tal in gnojevke.</p>	<p>145) Če je potrebno, se morajo breje svinje in mladice tretirati pred zunanjimi in notranjimi zajedavci.</p> <p>Breje svinje in mladice je treba pred namestitvijo v prasiatvene bokse temeljito očistiti.</p>
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>B. Svinje in mladice</p> <p>3. V tednu pred predvideno prasiatvijo morajo svinje in mladice dobiti na razpolago zadostne količine ustreznega materiala za izdelavo gnezda, razen kadar to zaradi sistema za odvajanje gnojevke, ki se uporablja na obratu, ni tehnično izvedljivo.</p>	<p>Četrty odstavek 33. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>33. člen</p> <p>(svinje in mladice)</p> <p>(4) Breje svinje in mladice je treba pred namestitvijo v prasiatvene bokse temeljito očistiti. Na voljo morajo imeti čist, primerno suh in udoben prostor za počitek ter primeren material za gradnjo gnezda, če to ni onemogočeno zaradi sistema perforiranih tal in gnojevke.</p>	<p>146) Svinje in mladice imajo v tednu pred prasiatvijo na voljo material za gradnjo gnezda, razen če uporabe materiala ne dopušča način reje (sistem preluknjanih tal in sistem odgnojevanja).</p>
Člen 4	5. odstavek 33. člena	7. člen	147) Za svinjo ali mladico v prasiatvenem boku

Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I. B. Svinje in mladice 4. Za svinjo ali mladico mora biti na voljo neoviran prostor, ki omogoča lažji potek naravne prasitve ali prasitve, pri kateri je potrebna pomoč.	Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.) 3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)	Skrbnik živali mora živali zagotoviti: - dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji 33. člen (svinje in mladice) (5) Za ležiščem vsake breje svinje ali mladice mora biti na razpolago dovolj velik prostor, ki omogoča nemoteno prasitev ali pomoč pri prasitvi.	je dovolj prostora, da se omogoči nemotena prasitev ali pomoč pri prasitvi.
Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I. B. Svinje in mladice 5. Prasitveni boksi, v katerih se svinje lahko prosto gibljejo, morajo omogočati zaščito pujskov, na primer z zaščitnimi rešetkami.	6. odstavek 33. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)	33. člen (svinje in mladice) (6) Prasitveni boksi morajo imeti pregrado, ki ločuje gnezdo od preostalega dela boksa.	148) V prasitvenih boksih je pujskom zagotovljena možnost umika.
Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I. C. Sesni pujski 1. Del celotne površine tal, ki živalim omogoča, da lahko ležijo istočasno, mora biti poln ali prekrit z blazino, slamo ali drugim primernim materialom.	1. odstavek 34. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.) 1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)	7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti: - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji; 34. člen (sesni pujski) (1) Sesnim pujskom mora biti v gnezdu zagotovljeno toplotno ugodje. Gnezdo mora biti čisto, suho in udobno ter ločeno od prostora za svinjo. Tla v gnezdu morajo biti polna (neperforirana). Če so tla v gnezdu perforirana, morajo biti pokrita z blazino, slamo ali drugim primernim materialom. Vsi pujski morajo imeti možnost istočasnega počivanja.	149) Vsi pujski imajo možnost istočasnega počivanja. Tla v gnezdu so polna (nepreluknjana). Če so preluknjana, so pokrita z blazino, slamo ali drugim primernim materialom.

<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>C. Sesni pujski</p> <p>2. Kadar se uporablja prasiatveni boks, morajo imeti pujski dovolj prostora, da lahko sesajo brez težav.</p>	<p>2. odstavek 34. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>3. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZŽiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNORG, 92/20 in 159/21)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji <p>34. člen (sesni pujski)</p> <p>(2) Pri ukleščenih svinjah morajo imeti pujski možnost, da nemoteno sesajo.</p> <p>(3) Pujske je dovoljeno odstavljati po 28. dnevu starosti.</p>	<p>150) Kadar se uporablja prasiatveni boks, morajo imeti pujski dovolj prostora, da lahko sesajo brez težav.</p> <p>Pri ukleščenih svinjah imajo pujski možnost, da nemoteno sesajo.</p>
<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>C. Sesni pujski</p> <p>3. Sesni pujski, mlajši od 28 dni, ne smejo biti odstavljani od svinje, razen kadar bi nadaljnje sesanje škodljivo vplivalo na dobro počutje ali zdravje svinje ali pujske.</p> <p>Vendar pa se lahko sesni pujski odstavijo do sedem dni prej, če se premestijo v posebne prostore, ki se pred nastanitvijo nove skupine izpraznijo, temeljito očistijo in razkužijo ter so ločeni od prostorov, v katerih se nahajajo svinje, z namenom zmanjševanja možnosti prenosa bolezni na pujske.</p>	<p>3. in 4. odstavek 34. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>34. člen (sesni pujski)</p> <p>(3) Pujske je dovoljeno odstavljati po 28. dnevu starosti.</p> <p>(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka je pujske dovoljeno odstaviti tudi do sedem dni prej, če so preseljeni v očiščena in razkužena vzrejališča, ločena od objektov za svinje. Izjemoma je odstavitev dovoljena tudi prej, če je to potrebno zaradi dobrobiti ali zdravja živali.</p>	<p>151) Pujski se ne odstavljajo pred 28. dnevom starosti, razen kadar bi nadaljnje sesanje škodljivo vplivalo na dobro počutje ali zdravje svinje ali pujske.</p> <p>Vendar pa se lahko sesni pujski odstavijo do sedem dni prej, če se premestijo v posebne prostore, ki se pred nastanitvijo nove skupine izpraznijo, temeljito očistijo in razkužijo ter so ločeni od prostorov, v katerih se nahajajo svinje, z namenom zmanjševanja možnosti prenosa bolezni na pujske.</p>
<p>Člen 4 Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>D. Tekachi in pitanci</p> <p>1. Če se prašiči redijo v skupinah, se morajo sprejeti ukrepi za preprečevanje medsebojnih spopadov, ki presegajo mero normalnega vedenja.</p>	<p>1. odstavek 26. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>26. člen (agresivnost pri prašičih)</p> <p>(1) Pri reji prašičev v skupinah je treba z ustreznimi ukrepi preprečiti medsebojne spopade, ki presegajo mero normalnega vedenja.</p>	<p>152) Pri reji tekačev in pitancev v skupinah je treba z ustreznimi ukrepi preprečiti medsebojne spopade, ki presegajo mejo normalnega vedenja.</p>

<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>D. Tekachi in pitanci</p> <p>2. Prašiči morajo biti nastanjeni v skupinah, ki se, kolikor je mogoče, med seboj ne mešajo. Če se morajo prašiči, ki se ne poznajo, združiti v skupino, se mora to zgoditi v kar se da zgodnji starosti, po možnosti najkasneje v enem tednu po odstavitvi. Kadar se skupine prašičev mešajo, se jim na primeren način omogoči, da se lahko umaknejo in skrijejo pred drugimi prašiči.</p>	<p>5. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>35. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- ločeno nastanitev nezdružljivih živali.</p> <p>35. člen</p> <p>(tekači in pitanci)</p> <p>(1) Tekache je treba namestiti v skupine čim prej po odstavitvi.</p> <p>(2) Tekachi in pitanci morajo biti nameščeni v stabilnih skupinah s čim manj mešanja. Če je treba prašiče, ki se ne poznajo, združiti v skupino, je treba to storiti čim prej, najkasneje v sedmih dneh po odstavitvi. Pri združevanju je treba vsem prašičem na primeren način omogočiti, da se lahko umaknejo in skrijejo pred drugimi prašiči.</p>	<p>153) Tekachi in pitanci morajo biti nameščeni v stabilnih skupinah s čim manj mešanja. Če je treba tekače in pitance ki se ne poznajo, združiti v skupino, je treba to storiti čim prej, najkasneje v sedmih dneh po odstavitvi. Pri združevanju je treba vsem tekačem in pitancem na primeren način omogočiti, da se lahko umaknejo in skrijejo pred drugimi tekači in pitanci.</p>
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>D. Tekachi in pitanci</p> <p>3. Ob znakov hudih spopadov med prašiči se nemudoma preučijo vzroki zanje in sprejmejo ustrezni ukrepi, kot na primer zagotovitev zadostne količine slame ali drugih materialov, ki jih živali lahko raziskujejo. Ogrožene živali ali zlasti agresivne živali se ločijo od skupine.</p>	<p>1. in 2. odstavek 26. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>26. člen</p> <p>(agresivnost pri prašičih)</p> <p>(1) Pri reji prašičev v skupinah je treba z ustreznimi ukrepi preprečiti medsebojne spopade, ki presegajo mero normalnega vedenja.</p> <p>(2) Prašiče, ki so pretirano agresivni do drugih prašičev ali so pretirano izpostavljeni agresiji drugih prašičev, je treba odstraniti iz skupine ter jih začasno namestiti v individualne bokse. V tem primeru morajo biti boksi tako veliki, da se prašič lahko nemoteno obrača, vstaja in lega.</p>	<p>154) Ob znakov hudih spopadov med tekači in pitanci se nemudoma preučijo vzroki zanje in sprejmejo ustrezni ukrepi, kot na primer zagotovitev zadostne količine slame ali drugih materialov, ki jih živali lahko raziskujejo.</p> <p>Iz skupinske reje je treba individualno namestiti tekače in pitance:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ki so izredno agresivni, - ki jih napadejo drugi tekači in pitanci.
<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da pogoji za rejo prašičev ustrezajo splošnim določbam, določenim v Prilogi I.</p> <p>D. Tekachi in pitanci</p> <p>4. Uporaba pomirjeval z namenom lažjega prilagajanja živali na življenje v skupini se dovoli samo v izjemnih primerih in po posvetovanju z veterinarjem.</p>	<p>3. odstavek 26. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>26. člen</p> <p>(agresivnost pri prašičih)</p> <p>(3) Uporaba pomirjeval z namenom lažjega prilagajanja tekačev in pitancev reji v skupini se uporablja samo izjemoma, če veterinar presodi, da je uporaba pomirjeval upravičena.</p>	<p>155) Uporaba pomirjeval zaradi lažjanja prilagoditve tekačev in pitancev reji v skupini se uporablja samo izjemoma, če veterinar presodi, da je uporaba pomirjeval upravičena.</p>

PZR 11: DOBROBIT REJNIH ŽIVALI

PREDPIS EU	ZAHTEVE IZ PREDPISOV EU ki se upoštevajo pri pogojenosti	PREDPISI RS ki povzemajo zahteve iz predpisov EU	IZVAJANJE ZAHTEV IZ PREDPISOV RS na ravni kmetijskega gospodarstva	ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA iz predpisov RS, ki jih mora izpolnjevati zavezanec in jih preverja kontrolor
<p>Direktiva Sveta 98/58/ES z dne 20. julija 1998 o zaščiti rejnih živali (UL L št. 221 z dne 8. 8. 1998, str. 23), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o izvajanju uradnega nadzora in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmi, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmacevtskih sredstvih</p> <p>Člen 4</p>	<p>Člen 4</p> <p>Države članice zagotovijo, da so pogoji, pod katerimi se živali (razen rib, plazilcev ali dvoživk) ob upoštevanju njihove vrste, stopnje razvoja, prilagoditve in udomačenosti ter fizioloških in etoloških potreb vzrejajo ali redijo v skladu z obstoječo prakso in znanstvenimi dognanji, usklajeni z določbami iz te priloge.</p> <p>Priloga: Osebj</p> <p>1. Za živali skrbi dovolj številno osebj, ki ima za to potrebne sposobnosti, znanje in strokovno usposobljenost.</p>	<p>2. odstavek 4. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>14. člen Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p> <p>2. člen in 1. odstavek 20. člena Pravilnika o usposabljanju in strokovnem izpolnjevanju na področju živinoreje (Uradni list RS, št. 50/07 in 42/12)</p>	<p>4. člen</p> <p>(skrbnik živali in osebj)</p> <p>(2) Za živali mora skrbeti primerno število ljudi z ustreznim znanjem, usposobljenostjo ter odgovornim odnosom do živali. Usposobljenost skrbniki dokazujejo z ustreznimi dokazili.</p> <p>14. člen</p> <p>(usposobljenost oskrbovalcev živali)</p> <p>(1) Oskrbovalec živali mora imeti ustrezno usposobljenost in znanje o reji in ravnanju z domačimi živalmi, zdravstvenem varstvu domačih živali, krmi in krmljenju domačih živali, živalskih proizvodih in ravnanju z živinskimi gnojili. Stopnja in vrsta usposobljenosti in znanja sta odvisni od zahtevnosti opravil pri reji oziroma oskrbi živali.</p> <p>(2) Način ugotavljanja usposobljenosti in znanja iz prejšnjega odstavka predpiše minister.</p> <p>2. člen</p> <p>(ugotavljanje ustrezne usposobljenosti)</p> <p>(1) Ustrezna usposobljenost se ugotavlja za oskrbovalce živali iz 14. člena zakona, imetnike živali iz 15. člena zakona, izvajalce strokovnih nalog iz 101. člena zakona ter imetnike živali, ki niso veterinarski strokovni delavci, da lahko osemenjujejo določene vrste živali.</p> <p>(2) Za oskrbovalce živali, ki so uspešno zaključili izobraževanje po učnih programih, kjer je bila kot predmet vključena živinoreja, na poklicnih in</p>	<p>156) Za živali mora skrbeti primerno število ljudi z ustreznim znanjem, usposobljenostjo ter odgovornim odnosom do živali.</p>

			<p>srednjih šolah s področja kmetijstva ali veterinarstva oziroma izobraževanje na višjih strokovnih šolah, visokošolskih strokovnih ali univerzitetnih programih izobraževanja s področja kmetijstva ali veterinarstva, se šteje da so ustrezno usposobljeni za opravila iz 14. člena zakona. Za ustrezno usposobljenost oskrbovalcev živali se štejejo tudi že opravljena usposabljanja s podobno vsebino kot jo določa ta pravilnik, kar dokaže oskrbovalec živali s potrdilom o opravljenem usposabljanju.</p> <p>(3) Za imetnike živali, ki so uspešno zaključili izobraževanje po učnih programih, kjer je bila kot predmet vključena živinoreja, na poklicnih in srednjih šolah s področja kmetijstva ali veterinarstva oziroma izobraževanje na višjih strokovnih šolah, visokošolski strokovnih ali univerzitetnih program izobraževanja s področja kmetijstva ali veterinarstva, se šteje da so ustrezno usposobljeni za opravila iz 15. člena zakona. Za ustrezno usposobljenost imetnikov živali se štejejo tudi že opravljena usposabljanja s podobno vsebino kot jo določa ta pravilnik, kar imetnik živali dokaže s potrdilom o opravljenem usposabljanju.</p> <p>(4) Imetniki oziroma oskrbovalci živali, ki niso veterinarski strokovni delavci, in lahko osemenjujejo določene vrste domačih živali v skladu s 56. členom zakona (v nadaljnjem besedilu: izvajalci osemenjevanja) morajo pred pridobitvijo potrdila o usposobljenosti za opravljanje osemenjevanja za določeno vrsto živali opraviti usposabljanje po tem pravilniku.</p> <p>(5) Izvajalci osemenjevanja, ki želijo osemenjevati določene vrste živali morajo izpolnjevati naslednje pogoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biti morajo stari najmanj 18 let; - rediti morajo krave in telice ali svinje ali drobnico, ki so njihova last, ali se ukvarjati z rejo teh živali; - za osemenjevanje morajo imeti tudi dovoljenje lastnika teh živali, v primeru ko oskrbovalci živali 	
--	--	--	--	--

		<p>niso hkrati njihovi lastniki;</p> <ul style="list-style-type: none"> - imeti morajo opravljeno usposabljanje po tem pravilniku; - razpolagati morajo z ustrezno opremo in prostori in - imeti morajo sklenjeno koncesijsko pogodbo z Veterinarsko upravo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VURS). Koncesijska pogodba je sestavljena v 6. izvodih, od katerih po en izvod prejmejo izvajalec osemenjevanja, Območni urad VURS, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano, Nacionalni veterinarski inštitut (v nadaljnjem besedilu: NVI) in arhiv VURS. <p>(6) Šteje se, da je lastnik pripustne postaje oziroma rejec na pripustni postaji, ustrezno usposobljen, če je uspešno opravil program usposabljanja po Pravilniku o veterinarskih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati pripustne postaje in postopku njihove registracije (Uradni list RS, št. 110/03).</p> <p>20. člen (prehodne določbe)</p> <p>(1) Šteje se, da so oskrbovalci živali iz drugega odstavka 2. člena tega pravilnika ustrezno usposobljeni za opravila iz 14. člena zakona, če so do 25. februarja 2002 že izvajali opravila pri reji oziroma oskrbi domačih živali. Ostali oskrbovalci živali so dolžni pridobiti ustrezno usposobljenost in znanje v dveh letih po uveljavitvi tega pravilnika.</p> <p>7.a člen Skrbniki živali in osebe, ki pri opravljanju dejavnosti, povezanih z živalmi, prihajajo z njimi v neposreden stik, morajo imeti osnovno znanje o potrebah živali glede vode, hrane, primerne okolja, vrsti značilnega obnašanja ter o predpisih</p>	
	7.a člen Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)		

			<p>glede dobrobiti in zaščite živali (v nadaljnjem besedilu: osnovno znanje o živalih).</p> <p>Če skrbnik živali ustrezno skrbi za svojo žival oziroma ustrezno ravna z njo, se šteje, da ima ustrezno osnovno znanje o živali.</p> <p>Ne glede na prejšnji odstavek je za skrbnike rejnih živali za pridobitev osnovnega znanja o živalih obvezno usposabljanje iz četrtega odstavka tega člena, če tako določa predpis Skupnosti.</p> <p>Osebe, ki pri opravljanju dejavnosti, povezanih z živalmi, prihajajo z njimi v neposreden stik, osnovno znanje o živalih pridobijo na usposabljanjih, za katera upravni organ, pristojen za veterinarstvo, potrdi program in izvajalca. Udeleženci po opravljenem usposabljanju opravijo izpit in pridobijo potrdilo o opravljenem usposabljanju, ki velja deset let.</p> <p>Ne glede na drugi, tretji in četrti odstavek tega člena se za osebe, ki so uspešno zaključile izobraževanje po učnih programih, v katere so bile vključene vsebine iz prvega odstavka tega člena na poklicnih, srednjih, visokošolskih strokovnih ali univerzitetnih programih izobraževanja, šteje, da imajo že pridobljeno osnovno znanje o živalih, če ni s predpisom iz tretjega odstavka tega člena določeno drugače.</p> <p>Skrbnik živali, ki mu je s pravnomočno odločbo ugotovljena kršitev prvega oziroma drugega odstavka prejšnjega člena in mu je odvzeta ena ali več živali zaradi zaščite njihove dobrobiti, pa želi posedovati žival, mora pridobiti osnovno znanje o živalih na usposabljanju iz četrtega odstavka tega člena.</p> <p>Usposabljanja iz četrtega odstavka tega člena izvajajo pravne ali fizične osebe, ki so registrirane za dejavnost izobraževanja in izpolnjujejo pogoje</p>	
--	--	--	--	--

			<p>glede strokovne usposobljenosti predavateljev, glede prostorov in opreme ter predložijo program usposabljanja, ki ga odobri upravni organ, pristojen za veterinarstvo. O izvedenih usposabljanjih vodijo evidenco, ki vsebuje naslednje podatke o udeležencih usposabljanj: osebno ime, naslov prebivališča, datum rojstva, vrsto in vsebino usposabljanja ter datum usposabljanja in zaporedno številko potrdila o opravljenem usposabljanju.</p> <p>Osebni podatki iz prejšnjega odstavka se obdelujejo za vodenje in vzdrževanje evidence o izvedenih usposabljanjih, usposobljenih osebah in za odločanje v skladu s tem zakonom ter se hranijo za obdobje veljavnosti potrdila o opravljenem usposabljanju.</p> <p>Podrobnejše vsebine programov usposabljanj, pogoje za predavatelje in podrobnejše vsebine glede evidenc o izvedenih usposabljanjih predpiše minister.</p> <p>Določbe tega člena se ne uporabljajo za osebe iz 20.b člena tega zakona ter za vodnike in konjenike oziroma skrbnike psov in konj državnih organov, ki osnovno znanje pridobijo v specialnih programih usposabljanja v državnih organih.</p>	
<p>Pregledi</p> <p>2. Vse živali v sistemih reje, v katerem je njihovo dobro počutje odvisno od pogoste človeške oskrbe, se pregledajo najmanj enkrat na dan. Živali v drugih sistemih se pregledajo v takšnih časovnih presledkih, da se prepreči vsakršno trpljenje živali.</p> <p>3. Na voljo je ustrezna razsvetljava (nameščena ali prenosna), da se lahko kadar koli opravijo temeljiti pregledi živali.</p>	<p>4. alineja 1. odstavka 7. člena, 3. odstavek 8. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>5. člen, 3. odstavek 9. člena, 2. odstavek 23. člena in prvi odstavek 45. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>Tretji odstavek 13. člena Zakona o žvinioreji (Uradni list RS, št. 18/02,</p>	<p>7. člen</p> <p>- svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskimi pogojem</p> <p>8. člen</p> <p>Skrbnik živali mora zagotoviti redno preverjanje zdravstvenega stanja in dobrobiti živali, kar mora biti opravljeno tako pogosto, da se prepreči nepotrebno trpljenje živali. Stanje rejnih živali v</p>	<p>157) Na kmetijskem gospodarstvu je določena odgovorna oseba za ustrezno oskrbo živali, da vsaj enkrat dnevno opravi redni nadzor nad njimi. Skrbnik živali mora zagotoviti redno preverjanje zdravstvenega stanja, higiene in dobrobiti živali, kar mora biti opravljeno tako pogosto, da se prepreči nepotrebno trpljenje živali.</p> <p>Skrbnik mora preveriti stanje dobrobiti in zdravja piščancev v objektu najmanj dvakrat dnevno.</p>	

	<p>110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>intenzivnih rejah mora biti preverjeno vsaj enkrat dnevno, o čemer mora voditi predpisane evidence.</p> <p>5. člen (pregledi)</p> <p>Za vsakodnevni nadzor, ki ga opravlja skrbnik živali, morajo biti zagotovljeni pogoji za potrebne preglede, vključno z zadostno osvetlitvijo objekta, tako da je možno opraviti pregled živali ob vsakem času.</p> <p>9. člen (objekti)</p> <p>(3) Toplota, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracija plinov, higiena in intenzivnost hrupa v prostorih, kjer so živali, morajo ustrezati njihovi vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter higienskim pogojem.</p> <p>23. člen (osvetlitev)</p> <p>(2) Na voljo mora biti dovolj močan vir svetlobe, ki omogoča pregled prašičev ob vsakem času.</p> <p>45. člen (pregledi piščancev v objektu)</p> <p>(1) Skrbnik mora preveriti stanje dobrobiti in zdravja piščancev v objektu najmanj dvakrat dnevno.</p> <p>13. člen (oskrba živali)</p> <p>(3) Pri reji oziroma oskrbi živali so prepovedana ravnanja ali opustitve, ki bi jim lahko prizadejale bolečino, trpljenje ali poškodbe, skladno s predpisi</p>	<p>Na voljo je ustrezna razsvetljava, da se lahko kadar koli opravijo temeljiti pregledi živali.</p>
--	--	--	--

		o zaščiti živali.	
<p>4. Za vsako žival, ki kaže znake bolezni ali poškodbe, je treba nemudoma ustrezno poskrbeti in če se žival na takšno oskrbo ne odziva, je treba čim prej poiskati nasvet veterinarja. Kadar je to potrebno, se bolne ali poškodovane živali izolirajo v primernih prostorih s suhim in udobnim nastiljem</p>	<p>1. in 2. odstavek 8. člena in 18. člen Zakona o zaščiti živali (ZZŽiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>drugi odstavek 45. člena in 6. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>2. odstavek 13. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>8. člen</p> <p>Bolne, poškodovane in onemogle živali morajo biti takoj ustrezno oskrbljene. Zagotovljena mora biti ustrezna ločena namestitvev bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali.</p> <p>18. člen</p> <p>Skrbnik živali mora pravočasno zahtevati veterinarsko pomoč in oskrbo bolnih ali poškodovanih živali, veterinarsko pomoč pri porodih, kadar je potrebna, in ustrezno nego bolnih, poškodovanih in onemoglih živali.</p> <p>45. člen (pregledi piščancev v objektu)</p> <p>(2) Piščance, ki so težje poškodovani ali kažejo očitne klinične znake bolezni in verjetno trpijo (na primer težave pri hoji, huda trebušna vodenica ali hujše oblike deformacij, oslabele ali zahirane živali in podobno), mora skrbnik živali takoj ustrezno zdraviti ali izločiti.</p> <p>6. člen (bolne, poškodovane in onemogle živali)</p> <p>(1) Skrbnik živali mora pravočasno zahtevati veterinarsko pomoč in oskrbo bolnih ali poškodovanih živali, veterinarsko pomoč pri porodih, kadar je potrebna, in zagotoviti ustrezno nego bolnih, poškodovanih in onemoglih živali.</p> <p>(2) Skrbnik živali mora zagotoviti bolnim, poškodovanim in onemoglim živalim ločeno namestitvev v primernih prostorih s suhim in udobnim nastiljem, kadar je potrebno.</p>	<p>158) Bolne, poškodovane in onemogle živali se takoj ustrezno oskrbijo in, če je treba, ločeno namestijo v prostorih ali primernih krajih s suhim in udobnim nastiljom.</p> <p>Skrbnik živali mora pravočasno zahtevati veterinarsko pomoč in oskrbo bolnih ali poškodovanih živali, po potrebi veterinarsko pomoč pri porodih ter ustrezno nego bolnih, poškodovanih in onemoglih živali.</p>

		<p>13. člen (oskrba živali)</p> <p>(2) Za bolne, poškodovane in onemogle domače živali je oskrbovalec živali dolžan zagotoviti posebno nego in ustrezno oskrbo ter v primerih, ko je to potrebno, tudi ločen prostor, skladno s predpisi o zaščiti živali in veterinarstvu.</p>	
<p>Vodenje evidence</p> <p>5. Lastnik ali rejec živali vodi evidenco o zdravljenju in o številu smrtnih primerov, odkritih pri vsakem pregledu.</p> <p>Če je treba enake podatke hraniti v druge namene, ti prav tako zadoščajo za namene te direktive.</p>	<p>1. odstavek 7. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>1. odstavek 15. člena Pravilnika o sledljivosti prometa in uporabe ter shranjevanju veterinarskih zdravil (Uradni list RS, št. 38/09)</p>	<p>7. člen (vodenje evidence)</p> <p>(1) Skrbnik živali mora redno voditi evidenco o poginih živali, ki jih odkrije pri vsakem pregledu. Evidenca mora vsebovati najmanj datum pregleda in število poginulih živali oziroma identifikacijsko oznako živali.</p> <p>15. člen (dnevnik veterinarskih posegov)</p> <p>(1) Imetniki živali morajo na gospodarstvih, kjer so ali se redijo živali za proizvodnjo živil na istem naslovu imeti, voditi in hraniti enotno evidenco, v katero se kronološko vpisujejo predpisani podatki o veterinarskih posegih ter navodila veterinarja. Imetniki živali morajo evidenco voditi v obliki dnevnika veterinarskih posegov na gospodarstvu (v nadaljnjem besedilu: dnevnik), ki mora biti v vezani obliki in z oštevilčenimi listi. Če so navodila veterinarja obširnejša, zaradi česar niso vpisana v dnevnik, morajo biti trajna priloga dnevniku. Na obratih perutninskih rej živali, ki so v lasti pravnih oseb, in na kmetijskih gospodarstvih, ki vzrejajo njihove živali (kooperacijska reja), lahko vodijo samostojen dnevnik samo za to vrsto rej perutnine.</p>	<p>159) Skrbnik živali vodi dnevnik veterinarskih posegov v skladu s predpisom, ki ureja izjemno uporabo zdravil za zdravljenje živali. Vodi tudi podatke o poginih živali.</p>

6. Takšni podatki se hranijo vsaj tri leta in so na voljo pristojnemu organu med izvajanjem inšpekcijskega pregleda ali če se jih drugače zahteva.	2. odstavek 7. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)	7. člen (vodenje evidence) (2) Evidenco iz prejšnjega odstavka mora skrbnik živali hraniti najmanj tri leta od zadnjega vpisa ter jo je dolžan na zahtevo predložiti uradnemu veterinarju na vpogled.	160) Skrbnik živali hrani dnevnik veterinarskih posegov najmanj tri leta od zadnjega vpisa za potrebe te uredbe, podatke poginov pa prav tako najmanj tri leta od zadnjega vpisa.
Svoboda gibanja 7. Ob upoštevanju vrste živali in v skladu s pridobljenimi izkušnjami in znanstvenimi dognanji se svobodnega gibanja živali ne sme omejevati na način, pri katerem bi se povzročilo nepotrebno trpljenje ali poškodbe živali. Če je žival stalno ali redno privezana ali zaprta, ji je treba glede na pridobljene izkušnje in znanstvena dognanja dati dovolj prostora v skladu z njenimi fiziološkimi in etološkimi potrebami	2. in 3. alinejo prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21) 8. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.), prvi odstavek in 1. alineja drugega odstavka 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)	7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti: - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji; - svobodo gibanja, primerno živali glede na njeno vrsto, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve, ki preprečuje nepotrebno trpljenje; 8. člen (svoboda gibanja) (1) Živalim mora biti zagotovljena svoboda gibanja, primerna njihovi vrsti, pasmi, starosti, stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, ki preprečuje nepotrebno trpljenje ali poškodbe živali. (2) Če je žival stalno ali redno privezana ali zaprta, ji je treba zagotoviti dovolj prostora v skladu z njenimi fiziološkimi in etološkimi potrebami. 18. člen (oprema za rejo) (1) Zaradi zagotavljanja ustrežne kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigienskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo	161) Živalim je zagotovljena primerna svoboda gibanja, če so razmere v boku vsaj take, da nemoteno legajo, vstajajo, se obračajo in opravljajo fiziološke potrebe v skladu z načinom reje. Če so privezane, privezi omogočajo nemoteno leganje in vstajanje in niso pretesni.

		<p>za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje; 	
<p>Objekti in prostori za nastanitev</p> <p>8. Materiali, ki se uporabljajo za gradnjo objektov in prostorov za nastanitev ter zlasti hlevov in opreme, s katerimi lahko pridejo živali v stik, ne smejo biti škodljivi za živali in morajo biti takšni, da se jih da temeljito očistiti in razkužiti</p>	<p>1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21),</p> <p>prvi odstavek 9. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>prvi odstavek in prva alineja drugega odstavka 18. člena Zakona o živalih (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji; <p>9. člen</p> <p>(objekti)</p> <p>(1) Materiali za gradnjo objektov, prostorov za nastanitev, boksov in opreme, s katerimi pridejo živali v stik, ne smejo biti škodljivi za živali. Biti morajo dovolj odporni in primerni za temeljito čiščenje in razkuževanje.</p> <p>18. člen</p> <p>(oprema za rejo)</p> <p>(1) Zaradi zagotavljanja ustreznosti kakovosti domačih živali in živalskih proizvodov mora rejec živali v skladu z zoohigijskimi in etološkimi normativi pri reji posameznih vrst domačih živali uporabljati ustrezno opremo za nastanitev, krmljenje, napajanje, čiščenje in nego ter opremo za uravnavanje okoljskih pogojev in transport živalskih iztrebkov.</p> <p>(2) Med opremo za rejo se šteje zlasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrezna stojišča, bokse, priveze, kletke, hlevska 	<p>162) Objekti, boksi in oprema so iz materialov, ki ne povzročajo poškodb in niso škodljivi za živali. Materiali morajo biti dovolj odporni in primerni za enostavno čiščenje in razkuževanje.</p>

		tla, naprave v bazenih za vzrejo rib in ribnikih, ki morajo omogočati domačim živalim vrsti značilno obnašanje in dobro počutje;	
9. Nastanitev in pribor za zavarovanje živali se zgradita in vzdržujeta tako, da ni ostrih robov ali izbočenih delov, ki bi lahko poškodovali živali.	1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21) 2. odstavek 9. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)	7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti: - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji; 9. člen (objekti) (2) Objekti in oprema morajo biti urejeni tako, da ne poškodujejo živali.	163) Nastanitev in pribor za zavarovanje živali so zgrajeni in vzdrževani tako, da ni ostrih robov ali izbočenih delov, ki bi lahko poškodovali živali.
10. Kroženje zraka, koncentracijo prahu v zraku, temperaturo, relativno vlažnost zraka in koncentracije plina je treba ohranjati v mejah, ki ne škodijo živalim.	4. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21) 3. odstavek 9. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.) 1. odstavek 16. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)	7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti: - svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskimi pogojem; 9. člen (objekti) (3) Toplota, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracija plinov, higiena in intenzivnost hrupa v prostorih, kjer so živali, morajo ustrezati njihovi vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter higienskimi pogojem.	164) Zahtevi po zračenju ustreza pogoj, da so 1/20 talne površine odprtine v steni (okna in vrata) ali umetno zračenje, primerno vrsti živali.
11. Živali v stavbah ne smejo biti nastanjene niti v stalni temi niti nenehno pod umetno razsvetljavo brez ustrezne prekinitve. Če naravna svetloba, ki je na voljo, ne zadošča	4. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)	9. člen (objekti) (4) Živali v objektih ne smejo biti stalno v temi. Kjer ni dovolj naravne svetlobe, mora biti zagotovljena primerna umetna svetloba. V	165) Zahtevi po svetlobi ustreza pogoj, da so 1/20 talne površine odprtine v steni (okna in vrata) ali vir umetne osvetlitve (v jakosti 80 luksov) primerne vrsti živali. Za pitovne piščance in kokoši nesnice veljajo

	fiziološkim in etološkim potrebam živali, se zagotovi ustrezna umetna razsvetljava.	<p>4. odstavek 9. člena, 2. in 3. odstavek 37. člena ter točki f in g 44. člena Pravilnika o zaščiti rejnih žival (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>prvi odstavek in 2. alineja drugega odstavka 18. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>primeru uporabe umetne svetlobe je treba določiti čas za počitek, ko morajo biti živali v temi.</p> <p>37. člen (splošni pogoji za vse sisteme rej kokoši nesnic)</p> <p>(2) Objekti morajo biti primerno osvetljeni. Če je na voljo naravna svetloba, morajo biti svetlobne odprtine urejene tako, da se svetloba enakomerno porazdeli po prostoru.</p> <p>(3) Prve dni po naselitvi kokoši nesnic mora biti režim osvetlitve tak, da preprečuje zdravstvene motnje in motnje v obnašanju. Program osvetlitve mora upoštevati dnevni ritem, v katerem mora biti najmanj osem ur neprekinjene teme, namenjene počitku. Zatemnitev in osvetlitev morata biti postopni.</p> <p>44. člen (zahteve za objekte na gospodarstvih) Objekti za rejo piščancev za prirejo mesa morajo izpolnjevati naslednje pogoje:</p> <p>f) Osvetlitev v zgradbah mora biti najmanj 20 lux in se meri v višini piščančjih oči. Osvetljene mora biti najmanj 80 % uporabne površine za piščance. Kadar je potrebno, se po nasvetu veterinarja lahko dovoli začasno zmanjšanje stopnje osvetlitve.</p> <p>g) V roku sedmih dni po tem, ko so piščanci naseljeni v objekt, in do treh dni pred predvidenim datumom zakola, mora osvetlitev slediti 24-urnemu ritmu in vključevati obdobja teme, ki trajajo skupaj najmanj šest ur, z najmanj enim neprekinjenim obdobjem teme, ki traja najmanj štiri ure, kar ne vključuje trajanja zatemnitve. Zniževanje ur osvetlitve se izvaja postopno.</p>	<p>pogoji, zapisani v Pravilniku o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.).</p> <p>Živali v objektih ne smejo biti stalno v temi. Pri uporabi umetne svetlobe je treba določiti čas za počitek, ko morajo biti živali v temi.</p>
	Avtomatska ali mehanska oprema 13. Vso avtomatsko ali mehansko opremo, nujno za zdravje in dobro počutje živali, je treba pregledati najmanj enkrat na dan. Če se ugotovijo okvare, jih je treba	<p>4. alineja prvega odstavka 7. člena in 9. člen Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNORg, 92/20 in 159/21)</p>	<p>7. člen Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in</p>	<p>166) Vso avtomatsko ali mehansko opremo, nujno za zdravje in dobro počutje živali, je treba pregledati najmanj enkrat na dan. Nepravilnosti se nemudoma odpravijo oziroma se sprejmejo ustrezni ukrepi za varovanje zdravja in dobrega počutja živali.</p>

	<p>nemudoma odpraviti ali, če to ni mogoče, sprejeti ustrezne ukrepe za varovanje zdravja in dobrega počutja živali.</p> <p>Če sta zdravje in dobro počutje živali odvisna od umetnega sistema prezračevanja, je treba zagotoviti ustrezen rezervni sistem za zagotavljanje zadostnega kroženja zraka, da se ohrani zdravje in dobro počutje živali, tudi če se sistem pokvari, in alarmni sistem za opozarjanje na okvaro. Alarmni sistem je treba redno preizkušati.</p>	<p>11. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskimi pogojem;</p> <p>9. člen</p> <p>Skrbnik živali mora poskrbeti, da je tehnična oprema v rejah vsaj enkrat dnevno pregledana in da so morebitne okvare odpravljene v najkrajšem času. Če to ni možno, je treba z uporabo nadomestnih metod krmljenja in napajanja ter vzdrževanja higiene zavarovati zdravje in dobro počutje živali.</p> <p>Če se uporablja umetno prezračevanje bivališča živali, mora biti zagotovljen rezervni sistem, ki zadošča za ohranitev zdravja in dobrega počutja živali do odprave napake na osnovnem sistemu, in alarmni sistem, ki opozarja skrbnika na okvaro v prezračevalnem sistemu. Alarmni sistem mora biti redno vzdrževan in preizkušan na predpisan način.</p> <p>11. člen (tehnična oprema)</p> <p>(1) Skrbnik živali mora poskrbeti, da je tehnična oprema v objektih enkrat dnevno pregledana. Morebitne okvare morajo biti odpravljene v najkrajšem času. Do popravila morajo biti zagotovljeni pogoji za zagotavljanje zdravja in dobrobiti živali.</p> <p>(2) V primeru umetnega prezračevanja objektov mora biti zagotovljen alarmni sistem, ki opozarja skrbnika živali na okvaro v prezračevalnem sistemu. Alarmni sistem mora biti redno vzdrževan in preizkušen v skladu z navodili proizvajalca. Zagotovljen mora biti rezervni sistem zračenja, ki zadošča za ohranitev zdravja in dobrobiti živali do odprave napake na osnovnem sistemu.</p>	<p>Kadar sta zdravje in dobrobit živali odvisna od umetnega prezračevanja, je treba zagotoviti alarmni sistem, ki opozarja na okvare in ustrezen rezervni sistem za zagotavljanje zadostnega kroženja zraka. Alarmni sistem je treba redno preizkušati.</p>
--	--	---	---	---

	<p>Živali nastanjene izven objektov</p> <p>12. Živali, ki niso nastanjene v zgradbah, se, kadar je potrebno in mogoče, zavarujejo pred neugodnimi vremenskimi vplivi, plenilci in tveganji za njihovo zdravje.</p>	<p>10. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>10. člen (živali, nastanjene izven objektov)</p> <p>Živali, nastanjene izven objektov, morajo biti, kadar je to potrebno, zavarovane pred neugodnimi vremenskimi razmerami, plenilci in drugimi nevarnostmi. V neugodnih vremenskih razmerah morajo imeti na voljo najmanj zaščito pred močnim vetrom ali soncem in suh prostor oziroma suho mesto za počitek.</p>	<p>167) Živali, nastanjene zunaj objektov, so, kadar je potrebno in mogoče, zavarovane pred neugodnimi vremenskimi razmerami, plenilci in drugimi nevarnostmi.</p> <p>V neugodnih vremenskih razmerah morajo imeti na voljo najmanj zaščito pred močnim vetrom ali soncem in suh prostor oziroma suho mesto za počitek.</p>
	<p>Krma, voda in druge snovi</p> <p>14. Živali morajo imeti kakovostno prehrano, ki ustreza njihovi starosti in vrsti in je v zadostnih količinah, za ohranjanje zdravja in da zadostijo svojim potrebam po hranjenju. Živali ne dobivajo hrane ali tekočine na način oziroma hrana ali tekočina ne vsebujeta snovi, ki bi lahko povzročile nepotrebno trpljenje ali poškodbe.</p> <p>15. Vse živali morajo imeti dostop do krme v časovnih intervalih, ki ustrezajo njihovim fiziološkim potrebam.</p>	<p>1. alineja prvega odstavka 7. člena in 3. ter 13. alineja prvega odstavka 15. člena Zakona o zaščiti živali ((ZZZiv) Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p> <p>2. odstavek 6. člena in 1. odstavek 16. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji; <p>15. člen</p> <p>Prepovedana ravnanja so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prisilno hranjenje, če to ni v zdravstvene ali v znanstveno-raziskovalne namene, puljenje perja živi perjadi, trganje rib s trnkov in druga podobna dejanja v nasprotju z določbami tega zakona; - krmljenje živali s snovjo, ki ji povzroča, trpljenje, poškodbe ali smrt; <p>6. člen (živalim prilagojena reja)</p> <p>(2) Krmljenje, nega in nastanitev so primerni, kadar ustrezajo fiziološkim, etološkim in drugim potrebam domačih živali. Domače živali morajo biti krmljene na način, ki ustreza posamezni vrsti domačih živali, biti morajo primerno negovane in zagotovljena jim mora biti ustrezna nastanitev v objektih za rejo. Prisilno krmljenje domačih živali je dovoljeno, če je to potrebno zato, da preživijo ali zaradi zdravstvenih razlogov.</p>	<p>168) Skrbnik živali mora živali oskrbeti s primerno prehrano glede na vrsto živali in njene fiziološke potrebe. Živali ne dobivajo hrane ali tekočine na način oziroma hrana ali tekočina ne vsebujeta snovi, ki bi lahko povzročile nepotrebno trpljenje ali poškodbe. Vse živali morajo imeti dostop do krme v časovnih intervalih, ki ustrezajo njihovim fiziološkim potrebam.</p>

		<p>1. in 5. odstavek 12. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>16. člen (krmljenje)</p> <p>(1) Rejec živali mora živali redno in dovolj izdatno oskrbovati s kakovostno in ustrezno krmo, ustrezno vodo za napajanje ter zrakom, ribe po potrebi s kisikom, tako da so zadovoljivo pokrite njihove prehranske in druge biološke potrebe.</p> <p>12. člen (krma, voda in druge snovi)</p> <p>(1) Skrbnik živali mora živalim zagotoviti primerno kakovost in količino ustrezne krme ter primeren način krmljenja in napajanja za ohranjanje zdravja ter zadovoljevanje etoloških potreb ob krmljenju.</p> <p>(5) Živali morajo imeti dostop do krme v časovnih intervalih, ki ustrezajo njihovim fiziološkim potrebam.</p>	
	<p>16. Vse živali morajo imeti dostop do ustreznega dovoda vode ali pa jim mora biti omogočeno, da svoje potrebe po tekočini zadovoljijo na drugačne načine.</p>	<p>1. alineja prvega odstavka 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg , 92/20 in 159/21)</p> <p>3. odstavek 12. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora živali zagotoviti:</p> <p>- bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;</p> <p>12. člen (krma, voda in druge snovi)</p> <p>(3) Živali morajo imeti stalen dostop do primerne vodnega vira ali pa jim mora biti omogočen dostop do napajanja na drug način v časovnih intervalih, ki ustrezajo njihovim fiziološkim potrebam.</p> <p>16. člen (krmljenje)</p>	<p>169) Vse živali morajo imeti dostop do primerne vodnega vira ali pa jim mora biti omogočen dostop do napajanja na drug način.</p>

		1. odstavek 16. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)	(1) Rejec živali mora živali redno in dovolj izdatno oskrbovati s kakovostno in ustrezno krmo, ustrezno vodo za napajanje ter zrakom, ribe po potrebi s kisikom, tako da so zadovoljivo pokrite njihove prehranske in druge biološke potrebe.	
	17. Oprema za krmljenje in napajanje mora biti načrtovana, zgrajena in nameščena tako, da so možnost kontaminacije vode in krme in poškodbe zaradi prerivanja za vodo in krmo med živalmi čim manjše.	2. odstavek 12. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)	12. člen (krma, voda in druge snovi) (2) Oprema za napajanje in krmljenje mora biti oblikovana, grajena in nameščena tako, da se preprečuje kontaminacija vode in krme ter da so poškodbe zaradi prerivanja za vodo in krmo med živalmi minimalne.	170) Oprema za krmljenje in napajanje mora biti načrtovana, zgrajena in nameščena tako, da so možnost kontaminacije vode in krme in poškodbe zaradi prerivanja za vodo in krmo med živalmi čim manjše.
	18. Živalim ni dovoljeno dajati nobenih drugih snovi, razen tistih za terapevtske ali preventivne namene ali za zootehnično zdravljenje, kot je določeno v členu 1(2)(c) Direktive 96/22/EGS (1), razen če so znanstvene študije o dobrem počutju živali ali praktične izkušnje pokazale, da učinki omenjene snovi ne škodujejo zdravju ali dobremu počutju živali.	4. odstavek 12. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)	12. člen (4) Krma mora izpolnjevati zahteve iz Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 183/2005 z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme (UL L št. 35 z dne 8. 2. 2005, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo (ES) št. 219/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditve regulativnemu postopku s pregledom – Drugi del (UL L št. 87 z dne 31. 3. 2009, str. 109).	171) V prehrano živali se smejo vključevati dovoljene snovi le za dovoljene preventivne, terapevtske ali zootehniške namene, kot je določeno v členu 1(2)(c) Direktive 96/22/EGS [1], razen če so znanstvene študije o dobrem počutju živali ali praktične izkušnje pokazale, da učinki omenjene snovi ne škodujejo zdravju ali dobremu počutju živali.

	<p>Pohabljenja</p> <p>19. Pred sprejetjem posebnih določb o pohabljenjih v skladu s postopkom iz člena 5 in brez vpliva na Direktivo 91/630/EGS veljajo ustrezne nacionalne določbe v skladu s splošnimi pravili Pogodbe.</p>	<p>tretji odstavek 13. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p> <p>3., 4., 15. in 20. člen Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg, 92/20 in 159/21)</p>	<p>13. člen (oskrba živali)</p> <p>(3) Pri reji oziroma oskrbi živali so prepovedana ravnanja ali opustitve, ki bi jim lahko prizadejale bolečino, trpljenje ali poškodbe, skladno s predpisi o zaščiti živali.</p> <p>3. člen Nihče ne sme brez utemeljenega razloga povzročiti živali trpljenja, bolezni ali smrti.</p> <p>4. člen Mučenje živali je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vsako ravnanje ali opustitev ravnanja, storjeno naklepno, ki živali povzroči hujšo poškodbo ali dalj časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje, ali škodi njenemu zdravju; - nepotrebna ali neprimerna usmrnitev živali. <p>15. člen Prepovedana ravnanja so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zbadanje živali, stiskanje, natezanje ali zvijanje delov telesa živali, obešanje, če ne gre za strokovne posege, udarjanje, potapljanje ali drugačno dušenje živali, metanje, suvanje ali namerno povoženje živali ter spolno občevanje med človekom in živaljo, z njim izenačeno spolno ravnanje ali kakšno drugo spolno dejanje zaradi zadovoljevanja človekovih spolnih potreb; - izpostavljanje živali ognju, vročim, jedkim ali strupenim sredstvom ter drugim fizikalnim ali kemičnim učinkom v nasprotju z določbami tega zakona; - prisilno hranjenje, če to ni v zdravstvene ali v znanstveno-raziskovalne namene, puljenje perja živi perjadi, trganje rib s trnkov in druga podobna dejanja v nasprotju z določbami tega zakona; - streljanje živali ne glede na vrsto orožja oziroma strelne naprave; - obmetavanje s petardami ali drugimi 	<p>172) Prepovedano je brez utemeljenega razloga povzročiti živali trpljenje, bolezen ali smrt ter mučenje živali. Na živalih niso vidne posledice namernega pohabljanja.</p> <p>Izjema so pašne živali, ki si same poškodujejo dele telesa in poškodbe uhljev zaradi zatrganja ušesnih številčk.</p>
--	---	--	--	---

			<p>pirotehničnimi sredstvi, obmetavanje s kamenjem ali drugimi predmeti, prodaja in uporaba sredstev (npr. pasti stopalk in zank), ki žival imobilizirajo tako, da je ne usmrtijo, povzročene pa so ji poškodbe in bolečina. Ne glede na prejšnji stavek je dovoljena prodaja in uporaba limanic za zatiranje škodljivih glodavcev;</p> <ul style="list-style-type: none"> - organiziranje borb živali, uporaba živali za borbe, spodbujanje ter šolanje živali za borbo z drugo živaljo; - uporaba živih živali za hrano ali vabo; izjemoma je dopustna uporaba živih živali za hrano, če so pogoji približani pogojem v naravi; - preobremenjevanje živali, uporaba plemensko nezrelih živali (premladih ali spolno nezrelih živali) za razplod, onemogočanje potrebnega počitka, preskubljenje perutnine, aplikacija farmacevtskih preparatov ali drugih snovi z namenom izboljšanja športnih dosežkov (doping) ter uporaba bolne, ranjene, poškodovane ali ustraševane živali oziroma njeno fizično izkoriščanje; - vzreja, vzgoja in šolanje na način in s pripomočki, ki živali povzročajo bolečine ali kako drugače škodijo njenemu zdravju, zlasti pa uporaba, prodaja in trženje naprav za daljinsko upravljanje ali avtomatskih naprav, ki se pritrdijo na žival in ob aktiviranju povzročijo električni šok; - preganjanje v naravnem ali urbanem okolju živečih živali razen za izvajanje veterinarskih ukrepov in za ukrepe za varovanje premoženja na način, ki živali ne povzroča nepotrebnega trpljenja; - namerna trajna ali začasna zapustitev živali; - krmljenje živali s snovjo, ki ji povzroča, trpljenje, poškodbe ali smrt; - reja vretenčarjev, ki kažejo sami ali njihovi potomci dedne napake, ki povzročajo trpljenje živali; ta prepoved ne velja za rejo gensko spremenjenih organizmov v zaprtem sistemu, če reja poteka v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi; - posegi na živalih, opravljeni v nasprotju s 	
--	--	--	---	--

			<p>predpisi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - spodbujanje napadalnosti živali do človeka ali živali, razen za namen šolanja psov ali uporabe službenih policijskih in vojaških psov; - tek živali, privezane na motorno prometno sredstvo; - reja in lov na živali zgolj zaradi pridobivanja njihovih kožuhov, kož ali perja; <p>Če je ravnanje iz prvega odstavka tega člena storjeno naklepno in zaradi tega nastanejo posledice iz 4. člena tega zakona, se šteje, da gre za mučenje živali.</p> <p>20. člen</p> <p>Prepovedano je in se šteje za mučenje živali popolno ali delno amputiranje telesnih delov in popolni ali delni odvzem ali uničenje organov ali tkiv vretenčarjev, ki je storjeno naklepno, razen če je:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poseg po veterinarski presoji potreben za ugotavljanje bolezni in za rešitev ali ozdravljenje živali; - poseg v znanstveno-raziskovalne namene v skladu s predpisi; - sterilizacija oziroma kastracija potrebna za zmanjšanje razmnoževanja živali, agresivnosti, načina reje ali preprečevanja razmnoževanja živali z dednimi hibami; - popoln ali delni odvzem organov ali tkiv potreben za transplantacijo, za vzgajanje celičnih ali tkivnih kultur ali pregled izoliranih organov, tkiv ali celic, za diagnostične namene ali pripravo gojišč v skladu s predpisi; - poseg pri rejni živali potreben, da se v reji preprečijo večje poškodbe ali obolenja; - skrajšanje enega uhlja za največ 1/4 pri mački, ki živi prosto v okolju, izvedeno zaradi označitve sterilizirane oziroma kastrirane živali pod pogojem, da je poseg opravljen pod splošno anestezijo. 	
--	--	--	--	--

			<p>Prepovedani so naslednji posegi:</p> <ul style="list-style-type: none">- odstranjevanje krempljev mačkam in odstranjevanje glasilk živalim;- odstranjevanje rožnih nastavkov z uporabo jedkih snovi;- krajšanje kljunov perutnini, razen če je opravljeno z namenom, da se preprečijo večje poškodbe in obolenja v rejah;- amputacije ali kastracije z elastičnim obročkom;- krajšanje uhljev živalim, razen v primerih iz šeste alinee prejšnjega odstavka, ali če je poseg po strokovnem mnenju veterinarja v korist živali in ga opravi veterinar;	
<p>Postopki reje</p> <p>20. Metode ekstenzivne in intenzivne reje, ki povzročajo ali lahko povzročijo trpljenje ali poškodbo katere koli zadevne živali, niso dovoljeni.</p> <p>Ta določba ne izključuje uporabe nekaterih postopkov, ki bi lahko povzročili minimalno ali trenutno trpljenje ali poškodbo ali ki bi lahko zahtevali posege, ki ne bi povzročili trajne poškodbe, če to dovoljujejo nacionalne določbe.</p>	<p>2. odstavek 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg , 92/20 in 159/21)</p> <p>1. odstavek 13. člena Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)</p> <p>2.odstavek 7. člena Zakona o zaščiti živali (ZZZiv) (Uradni list RS, št. 38/13 – uradno prečiščeno besedilo, 21/18 – ZNOrg , 92/20 in 159/21)</p> <p>5. člen in 1. odstavek 6. člena Zakona o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15)</p>	<p>7. člen</p> <p>Skrbnik živali mora preprečevati napake v reji, ki povzročajo tehnopatije in motnje v obnašanju.</p> <p>13. člen</p> <p>(reja in postopki z živalmi)</p> <p>(1) Reja in postopki z živalmi, ki lahko povzročijo živalim nepotrebno trpljenje ali škodljivo vplivajo na dobrobit živali, vključno z zdravjem, so prepovedani. Izjemoma je dovoljeno izvajati določene postopke, ki predstavljajo za žival kratkotrajno obremenitev, vendar pa ne povzročajo trajnih poškodb.</p> <p>(2) Skrbnik živali mora preprečevati napake v reji, ki povzročajo tehnopatije in motnje v obnašanju.</p> <p>5. člen</p> <p>(tehnologija in način reje)</p> <p>Pri reji so dovoljeni samo tehnologije in načini reje, ki izpolnjujejo etološke normative in so v skladu z načeli, ki urejajo dolžnosti ljudi do narave, zlasti v smislu trajnostnega razvoja, in vseh oblik življenja (bioetika).</p> <p>6. člen</p>	<p>173) Na živalih ni očitnih znakov poškodb zaradi neustreznega sistema reje.</p>	

			(živalim prilagojena reja)	
			(1) Domače živali je treba rediti tako, da so zadovoljene njihove biološke potrebe, da niso motene njihove telesne funkcije in obnašanje, da ni presežena njihova prilagoditvena sposobnost in da se z njimi ravna skladno s predpisi, ki urejajo zaščito živali in veterinarstvo.	
21. Nobena žival se ne sme rediti, razen če se na podlagi njenega genotipa ali fenotipa lahko upravičeno pričakuje, da reja ne more škodljivo vplivati na njeno zdravje ali dobro počutje.	2. odstavek 13. člen Pravilnika o zaščiti rejnih živali (Uradni list RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)	13. člen (reja in postopki z živalmi)	(2) Živali se sme rediti le, če je na osnovi njihovega genotipa ali fenotipa možno pričakovati, da to ne škoduje njihovemu zdravju in dobrobiti.	174) Živali se smejo rediti le, če je na podlagi njihovega genotipa ali fenotipa mogoče pričakovati, da to ne škoduje njihovemu zdravju in dobremu počutju.